

Čipkárské ZVESTI

OBČASNÍK OBCE BRUSNO / 2. ČÍSLO / DECEMBER 2014

*Už sviatky lásky, pokoja
zavítajú zas skoro k nám.
Pod stromčekom ľudia postoja,
otvoria srdcia dokorán.
Nech v dome vašom zavládne
tiež radosť, že ste spolu,
keď rodina si zasadne
k štedrovečernému stolu.*

Prichádza čas vianočný

Čas výnimočný, ale aj čas plný protirečení. Čas darčiekov a čas uponáhľanosti. Čas zastavenia, ale aj čas stresov. Čas pre detský smiech, ale pre niekoho iba čas trpkosti a osamelosti. Čas radosti pre jedného, ale možno čas bolesti pre druhého. Okamihy pre nesmelú majestátnosť a tiež okamihy nekonečne obyčajné. A predsa tak neskutočne vzletné a bážlivé. Bolo by pekné, ak by tento čas sa stal pre všetkých krehkou a vzácnou kvetinou, možno jednoduchou na dotyk, ale nádhernou vo svojej podstate. Žiariacou ako mesiac na nebi za kúzelné noci a ľahučkou ako túžba po láske.

Milujem Vianoce. Milujem ich atmosféru. Sneh a mráz. Radosť detí, ktoré sa tešia na nadýchané vločky padajúce z neba ako biele lampášiky hviezd. Sú biele, čarovné, ľahučké na dotyk a vznášajúce sa nad oblaky sveta ako nekončiaca harmónia času. Milujem tento čas, keď sú k sebe ľudia pozornejší. Keď si navzájom viac ako inokedy želajú iba samé pekné veci. Keď sú naše srdcia o čosi viac bližšie, viac spojené, viac prebudené, viac priateľské, viac usmiate. Zažívam eufóriu plnú svetiel, radosti a kladne nabitej energie. Sú aj chvíle, keď sa vo mne prebudia aj pocity určitej nostalgie či smútku. Uvedomím si, že svet a život predsa len nie je čisto priezračný a biely. Vidím aj ľudí, ktorí sa náhliu ulicami, sú nevšímaví a stresovaní, uzavretí do seba. Svet asi nikdy nebude dokonalý, čistý a svetlý, lebo je plný rozporov a protirečení ... Možno práve v takýto čas si uvedomujem, aký som vlastne šťastný človek. Lebo môj život je viac ako iba maličkosti, pre ktoré sa občas trápim. Jeho zmysel nie je v materiálnych veciach, ale viac v hľadaní krásna, dobra a pokoja, ktorý je ukrytý v dušiach ľudí. Prebúdza sa dych Vianoc a ako gejzír vie vytrysknúť vysoko do nebies a objasniť všetko živé, všetkých ľudí sveta.

Vážený spoluobčania,

čas sviatočný sa blíži k nám. Vchádza do našich domovov, príbytkov, do našich duší. Prichádza k našim rodinám, deťom, príbuzným, priateľom a známym. Vchádza pokorne a ticho. Prináša nám prívetivosť, znášanlivosť, láskavosť a potešenie. Sú to prirodzené vlastnosti človeka, ktoré sa na Vianoce prejavujú v najčistejšej podobe, prejavujú sa v úprimnosti ľudských citov. Vianoce sú predovšetkým

sviatkami rodiny a domova. Verím, že sa poschádzate všetci pri prestretom stole naplnenom sviatočnými a tradičnými jedlami a pri vyzdobenej voňavej jedličke. **Želám Vám príjemné vianočné sviatky, plné porozumenia, lásky a spokojnosti. Prežité ich v zdraví a šťastí všetci spolu. V mene poslancov obecného zastupiteľstva, pracovníkov a zamestnancov obecného úradu, ale aj osobne Vám želim do nastávajúcich krásnych vianočných dní, aby boli naplnené spolupatričnosťou človeka k človeku. Vaše srdiečka nech sú vždy otvorené a v tomto nádhernom čase vianočnom vnímajú to tiché šepkanie radosti.**

Čas nezastavíš, čas svojím tempom plynie ďalej. Rok 2014 si to odpočítava a blíži sa ku svojmu koncu. Ďakujem Vám všetkým – obyvateľom našej obce, poslancom obecného zastupiteľstva, spoločenským organizáciám, podnikateľom, firmám, školám, pracovníkom zdravotníckych zariadení, farnosti, ktorí dennodenne svojou prácou a aktivitami dokazujete, že Vám život v našej malebnej dedinke nie je ľahostajný.

Ako víťazná kandidátka na post starostu obce by som sa chcela týmto poďakovať za prejavenu dôveru v sobotňajších komunálnych voľbách, ktoré sa konali nedávno. Počet odovzdaných hlasov v môj prospech pre mňa znamená záväzok pokračovať v doterajšej práci, zároveň riešiť problémy, s ktorými sa stretávame a spolupracovať tak ako doteraz s organizáciami, ktoré v našej obci pôsobia. To všetko samozrejme za pomoci poslancov Obecného zastupiteľstva Brusna, ktorým ste tiež prejavili svoju dôveru. Vašu dôveru nesklameme a budeme sa usilovať, aby aj v Brusne platila múdra veta, „...jeden je kominárom, druhý tesárom, ďalší pekárom, ale len spolu dokážu urobiť viac....“

„Svet je nádherná kniha, ale nemá cenu pre toho, kto nevie čítať.“ povedal Gordon Harold Smith, bývalý senátor Spojených štátov a obchodník zo štátu Oregon. Tieto slová ma veľmi oslovili. **Čítajte knihu sveta a knihu života! Všetkým prajem príjemné čítanie a k tomu lyžičku hrdosti, hrnček radosti, kotlík úspechu, jazierko peňazí, more šťastia, oceán zdravia a celý vesmír lásky v novom roku 2015.**

Viera Krakovská, starostka obce

Ročné zvyky a tradície na Slovensku

Vzácný poklad pre budúce generácie

V predchádzajúcich číslach nášho časopisu sme sa venovali kalendárnym obyčajom a zvykom. Hovorili sme o jari, o lete, nezabudli sme ani na jeseň. Pokračujeme v tejto tradícii a v tomto čísle sa budeme venovať zimnému obdobiu od Barbory až po Popolcovú stredu.

Na Barboru – 4. decembra

Svätá Barbora sa narodila v 3. storočí v rodine bohatého kupca, odmietla vzdať sa kresťanstva, bola umučená a nakoniec zomrela. V predvečer sviatku chodievali po dedinských domoch „Barborky“. Boli to ženy a dievčatá zahalené do bielych šiat so šatkou na tvári, aby ich nebolo poznať. Výnimočne boli oblečené za mníšky alebo mali rozpustené vlasy a venček na hlave. V ruke držali košík so sladkosťami alebo metlu, štetku, či husacie krídlo. Keď prišli do domu, symbolicky zamietli izbu. Svoj príchod niekedy ohlasovali zvončekom alebo búchaním na okno. Po kresťansky sa pozdravili, zborovo sa s rodinou pomodlili a pokračovali ďalej k susedom.

Dodnes sa zachoval zvyk rezať v tento deň vetvičky čerešní, ktoré vo väze rozkvitli presne na Štedrý deň. Vetvičky si dievčatá dávali za pás na polnočnej. Mládenec, ktorý si vetvičku od dievčaťa zobral, dal si ju za klobúk a takto jej vyznal lásku. Iná zvykosť hovorí, že dievčatá dali každej vetvičke meno niektorého chlapca a verili, že si vezmú toho, pri mene ktorého ako prvá vetva rozkvitne. Inokedy sa počítalo, koľký deň po Barbore vetvička rozkvitne, aby sa určil najšťastnejší mesiac budúceho roku.

Na Mikuláša – 6. decembra

O sv. Mikulášovi sa traduje, že sa narodil okolo r. 280 – 286 v Patare. Ako devätnásťročný bol svojím strýkom, biskupom Mikulášom vysvätený za kňaza a stal sa predstaveným kláštora Sion v blízkosti Myry. Počas prenasledovania kresťanov okolo r. 310 bol vraj zajatý a týraný. Po rodičoch zdedil veľké bohatstvo, ktoré rozdeľoval medzi chudobných.

Sviatok svätého Mikuláša sa už odpradáva spájal s vierou v bohatstvo. Obchodníci v ten deň radi uzatvárali zložité obchody. Niekde sa považoval za patróna šťastného manželstva, modlievali sa k nemu slobodné dievčatá, túžiace po ženíchovi. Podľa inej legendy oživil zavraždené deti, odtiaľ pochádza ľudová viera, že nosí deti a pomáha rodičkám v ťažkej chvíli. V jednej legende o Mikulášovi sa hovorí, že v susedstve žil chudobný muž, ktorý mal tri dcéry. Nemohol im zabezpečiť veno, tak sa rozhodol predať ich

do nevestinca. Mikuláš sa o tomto jeho pláne dozvedel a rozhodol sa, že nešťastie odvráti. Do troch vrecúšok zabalil zlaté mince, za ktoré mohol vystrojiť chudobný otec dcéram svadbu. Počas troch nocí vhodil vždy jedno z vrecúšok do spálne dievčat. V poslednú noc sa otec zobudil, rýchlo bežal za neznámym dobrodincom a spoznal v ňom Mikuláša. Z celého srdca mu ďakoval. Mikuláš jeho vďaka odmietol a povedal: „Ďakuj Bohu, ktorý vás neopustil. Ja som bol len jeho posol...“ Iná legenda hovorí o tom, že Mikuláš sa často večer po zotmení prechádzal ulicami a pozoroval ľudí za oknami. Keď videl chudobnú ubiedenú rodinu s deťmi, ktorým nevedeli dať rodičia nič na večeru, do obloka im vložil jedlo, hračky i niekoľko mincí. Nik nevedel, kto je tým dobrodincom, pretože Mikuláš chcel zostať v anonymite.

Od tých čias vznikla tradícia sv. Mikuláša. Je mu venovaný 6. december, pretože vraj Mikuláš umrel práve v tento deň. Okolo Mikulášovej osoby sa zachovalo najviac zvykov súvisiacich s jeho obdarovaním všetkých detí. V predvečer sviatku navštevuje muž s bielou bradou deti a nadeľuje im sladkosti, ale ich aj dobrotivo karhá. Prv mal Mikuláš aj početný sprievod, ktorý tvorili maskované postavy, neskôr sa zredukovali na anjela a čertov. Mikuláš si obliekal tradičný odev biskupa, ktorý pozostával z plášt'a lemovaného kožušinou, na hlave mal vysokú papierovú čiapku a v ruke berlu. Anjeli mali biele košeľe a čert si natiahol obvykle dlhý, čiernou srst'ou von obrátený kožuch, prepásaný reťazou a na nej zvonce. Deti si pred nimi museli kľaknúť a modliť sa :

“Mikulášku, dobrý strýčku, modlím sa ti modlitbičku, zlož tu svoju plnú nošku, daj nám z tvojich darov trošku či konička medového, či koláčika makového, veď ty, strýčku Mikuláš, mnoho dobrých vecí máš.”

V súvislosti s týmto sviatkom sa v minulosti konali mikulášske trhy. Na nich sa predávalo rozličné pečivo, figúrky a iné drobné hračky, typické práve pre túto dobu. Boli zo sušeného ovocia, nepálenej hliny alebo z kúskov dreva. Mikulášska tradícia sa uplatňuje s veľkou húževnatosťou niekoľko storočí až dodnes a má svoje pevné miesto.

Na Luciu – 13. decembra

V našej tradícii sa objavuje Lucia skôr ako tajomná bytosť, čo je v protiklade so zvykmi v západnej Európe, kde sa konajú lampiónové sprievody a Lucia vystupuje ako nevesta oblečená do dlhého bieleho odevu, na hlave s vencom s horiacimi sviečkami. Na Slovensku pretrvalo ľudové prežívanie tohto dňa. Nadovšetko bolo treba odháňať zlé, démonické sily, čo sa ešte viac zmocňovali bieleho dňa. Stoj, čo stoj sa im mali zabráňovať prístupové cesty do prýbtkov. Na tento cieľ ľudia využívali čo najväčší buchot a lomozenie. V ten deň sa od všadiaľ ozýval rámus, buchotanie i vresk. Chlapci a mládenci hádzali staré hrnce a črepy do vrát i dverí na maštaliach, hrmotalo sa nádobami, čo sa našli na smetiskách. Zlé sily sa mali takéhoto buchotu zľaknúť a utekať pred náporom čudessných a nezvyčajných zvukov. Hluk a hurhaj bolo treba nainscenovať na krížnych cestách, kde sa vraj najčastejšie v nočných hodinách spoľovali strigy a bosorky. Od nepamäti boli spojené s predstavami, že práve na týchto miestach sa sústreďujú a pôsobia rôzne nadprirodzené bytosti. Všeobecne sa verilo, že dlhší čas sa tu zdržujú duše na ceste do záhrobia, preto sa ľudia chodili za týchto zomretých modliť ku

krížom na krížnych cestách. Krížne cesty pre svoje spojenie s nadprirodzenými silami boli aj miestami vykonávania praktík ľúbostnej mágie. Podarilo sa zachytiť už len relikty doznievajúcich úkonov, ako napríklad vydlabanie dierky do kamenného kríža pre získanie

prachu do čarovného nápoja lásky. Lúboštné čary mali byť doprevádzané pôstom a modlením sa práve na krížnych cestách. Na Luciu si prišli na svoje aj tie pracovné nástroje, ktoré vydávali rytmický a silný zvuk ako napríklad trlice a trepačky. Mali pomôcť zamedzenie prístupu zlým duchom medzi ľuďmi. V tento deň bolo zakázané pradenie, žena sa nesmela chytiť vretena, v mnohých domácnostiach ho radšej vyniesli na povalu. Lucky kontrolovali domácnosti a pokiaľ zastihli nejakú gazdinu, že driape perie či pradie ľan, vrhli sa na ňu, aby nedovolené dielo pokazili. Ani po poli sa nesmelo v ten deň túlať, ani v hore rúbať drevo, pretože mohlo ľudí stihnúť nešťastie. Na ochranu proti škodlivým silám robili ľudia aj rôzne magické opatrenia. V predvečer Lucie dospeli i deti jedli cesnak, ktorý ich mal chrániť pred zlými duchmi. Mnohí si ním robili krížik na čelo, bradu a zápästie, aby sa zvýšil jeho ochranný účinok. Cesnakom, trojkráľovou kriedou a posvätenou soľou robili kríže na dverách obytných domov a stajní. Dobytok tiež okiadať dymom z posvätených rastlín. Významnú úlohu v tento deň mali aj obecní pastieri. Obchádzali dedinu s veľkou trúbou, aby silným trúbením zahánali bosorky. Práskali aj bičmi, pískali na píšťalkách a prstoch, trúbili na rohoch, cengali kravskými zvoncami. Bola to akási archaická forma ochrany dediny a chotára. Tento hluk končievali na krížnych cestách, kde sa schádzali bosorky. Živosť predstav spojiených s vierou v existenciu stríg dokazujú mnohé recepty, ktoré mali viesť k odhaleniu ich inkognita. Najpopulárnejším identifikačným prostriedkom bol dozaista lucijný stolček. Podľa zaručeného návodu na jeho zhotovenie, kedy bolo potrebné každý deň od Lucie po Štedrý deň niečo na ňom urobiť, mohol jeho zhotoviteľ vidieť v kostole pri poľnočnej bohoslužbe sediac na ňom všetky miestne strigy. Alebo si mohol odniesť stolček ku krížu, urobiť posvätenou

Na Slovensku sa na Vianoce, sviatky narodenia Ježiša Krista, pripravujeme už štyri týždne dopredu pred zimným slnovratom, ktorý nastáva okolo 21. decembra a vtedy sa začína na severnej pologuli zima. Počas tohto obdobia nazývaného **Advent**, ktoré nám v sebe nesie posolstvo očakávania príchodu malého Ježiška, ľudia chodia do kostola, kupujú či pripravujú darčeky pre svojich blízkych, ozdobujú si svoje príbytky dekoráciami. Svoje nezastupiteľné miesto má **adventný veniec**, častokrát z čeciny, ktorý je ozdobený štyrmi sviecami zodpovedajúcimi počtu adventných nediel. Umocňuje vianočnú atmosféru v období pred Štedrým dňom či už je umiestnený v byte na stole, alebo zavesený na dverách. Je znamením nádeje a holdom tomu, ktorý prichádza. U detí je veľmi obľúbený **adventný kalendár**, ktorý prináša radosť a iskričky v očiach každý deň od 1. decembra, kedy si otvoria prvé okienko a nájdu v ňom nejakú tú dobrôtku.

Štedrý deň – 24. decembra

Je to jeden z najkrajších dní v celom roku. Okrem neopakovateľných chvíľ strávených v kruhu tých najbližších, je jeho atmosféra spojená aj s rúskom tajomnosti. S týmto dňom sa totiž už po stáročia spájajú mystické tradície a zvyky, ktoré praktizovali naši predkovia, no mnohí z vás na ne nedajú dopustiť ani dnes. Na štedrovečernom stole podľa týchto povier nemôžu chýbať niektoré dôležité drobnosti, pretože z ich neprítomnosti by mohli plynúť po celý nasledujúci rok pre celú rodinu negatíva. Na čo by ste teda nemali zabudnúť? Už samotný názov vypovedá o tom, že v tento deň by si mali všetci dopriať hojnosti a do sýtosti sa najesť. **Pred večerou však naši predkovia dodržiavali prísny pôst**, kedy sa počas celého dňa malo jesť čo najmenej, alebo aj vôbec a nemohli sa jesť mäsité jedlá, ani nijaké z jedál, ktoré bude súčasťou večere. Štedrosť sa ale počas tohto dňa nespája len s hodovaním, ale aj s asi najobľúbenejším zvykom, ktorý predstavuje nádielka darčiekov pod vianočným stromčekom.

Najdôležitejšie vianočné zvyky

Aj v súčasnosti majú tradície miesto v mnohých rodinách. Ktoré zvyky ešte stále pretrvali a nemali by chýbať ani u vás?

- **Šupiny z kapra alebo kópka peňazí** – vložili sa pod obrus na štedrovečernom stole a mali zabezpečiť, aby sa **peniaze v rodine počas budúceho roka rozmnožili** a pribudlo ich. Mnoho ľudí si šupinu následne dáva do peňaženky. V tento zvyk verí, resp. dúfa ešte aj dnes asi najviac ľudí. Veď kto by si neprial zlepšiť rodinný rozpočet, najmä v tak ťažkej dobe, v akej žijeme?
- **Cesnak** – symbol zdravia a jeden z najúčinnějších prírodných liekov mal zabezpečovať **pevné zdravie** celej rodiny počas nasledujúceho roka.
- **Med** – tento tradičný sladký produkt mal v návaznosti na svoju chuť zabezpečiť **dobrotu, hojnosť či príjemnosť**. Zabezpečovať mal to, aby ste celý budúci rok boli dobrí a milí. Mnoho rodín si ešte pred štedrou večerou robí z medu krížik na čelo, čo symbolizuje požehnanie v spojitosti s dobrotou.
- **Jabĺko** – z misy ovocia sa náhodne vybralo jedno jabĺčko, ktoré sa vždy po večeri rozkrojilo priečne na polovicu. **Ak bol jadrovník v tvare hviezdy, znamenalo to pre rodinu šťastie a zdravie, no ak bol jadrovník v tvare kríža, rodinu podľa tradície čakala choroba alebo dokonca smrť**. Jabĺčko sa potom rozkrojilo na toľko kúskov, koľko členov rodiny bolo pri stole, čo malo symbolizovať ucelenosť rodiny.
- **Modlitba** – aspoň raz v roku by ste sa podľa tradície mali **poďakovať za jedlo**, ktoré máte a spoločne sa pomodliť.

kriedou okolo seba kruh a strigy sa mu ukázali. Všeobecne to bol čas priaznivý pre čary, a preto sa v tento deň robievali aj lúboštné veštbý. Dievčatá ich najčastejšie robievali s jablkom, z ktorého odhryzli každé ráno pred východom slnka. Poslednýkrát mali doňho zahryznúť počas zvonenia na Štedrý večer a pozerat' na prvého muža. Meno tohto chlapa malo byť menom ich budúceho manžela. Všeobecne využívaný spôsob, ktorý sa zachoval až do dneška, je príprava trinástich lístkov s mužskými menami. Tie sa pálili až do Štedrého dňa, aby posledný prezradil meno ženicha. Mnohé zápisy najmä z mestských kroník uvádzajú, že sa v tento deň uskutočňovali obchôdzky tajomných bytostí aj vo väčšom počte. Lucie boli biele bytosti so zamúčenými tvármi alebo čierne postavy s tvármi zafarbenými sadzou. Ľuďom dávali do okien prázdne tekvice s vyrezanými otvormi pre oči, nos a ústa s horiacou sviečkou vo vnútri, takže sa podobali na úmrlčie lebky. Pri iných maskách sa uplatňovala tvorivá fantázia, predovšetkým kvôli vlastnému pobaveniu. Lucky sprevádzali komické postavy ako začiernená cigánka, dievka s deckom, smrť s kosou či akýsi Luciak okrutný slamou so štrngajúcimi reťazami. Niekde ich sprevádzala maska kňaza, ktorý sa modlil, žehnal a kázal žartovné veci, okolo neho sa motal pustovník, ale aj kominár, mäsiar, ba aj celá cigánska rodinka. Chodievali tiež dom od domu, ale ich cieľom nebolo bieliť steny, ale natierať ich sadzami a čiernymi tvármi ufúľat' domácich. Tí samopašnejší, ak ich dnu nevpuštali, zatreli im okná vápnom. Aj keď robili drobné nezbednosti boli tou veselou stránkou inak smutných a dlhých zimných večerov.

Zima

Zima je obdobie, počas ktorého sa tešíme na najkrajšie sviatky v roku – Vianoce. Tieto sviatky sa slávia nielen u nás, ale aj v mnohých krajinách po celom svete. Tradície a zvyky počas zimy sa ale líšia u jednotlivých národov.

- **Orechy** – počas štedrej večere nemôžu na stole chýbať ani orechy, ktoré sa po nej nahádzu do každého kúta v príbytku, aby bola v dome rovnaká **hojnosť** ako v štedrý deň, ale aj počas celého roka.
- **Jeden tanier navyše** – ďalší zo zvykov, ktorý dodržiava veľa ľudí. Podľa starej zvyklosti by sa mal totiž jeden tanier prestrieť aj pre náhodného host'a. Jedná sa o symbol milosrdenstva a spolupatričnosti. Niektorí ľudia si tento zvyk spájajú skôr so zosnulými členmi rodiny, pre ktorých je prestreté.

Na Silvestra - 31. decembra

Na Silvestra sa zachovalo množstvo zvykov, na ktoré by sme určite nemali zabudnúť. Zachoval sa zvyk chodenia tzv. ometačiek, ktorý sa väčšinou dodržiaval na dedinách, ale postupne zanikol. Ometačky boli chudobné ženy, ktoré chodili pred koncom roka symbolicky vymetať platne na pieckach, aby po celý rok dobre horeli. V minulosti sa v podvečer na Silvestra schádzali veriaci v kostole, aby sa na svätej omši poďakovali Bohu za uplynulý rok. Večer sa zvyčajne konala veselica. Táto tradícia sa začala až po 2. svetovej vojne, pretože dovtedy boli zábavy až do Troch kráľov zakázané.

Na Silvestra sa pripravovala takmer rovnaká večera ako na Štedrý deň len s tým rozdielom, že sa mohlo jesť aj mäso. Aj na stole bol rovnaký obrus, ale aj chlieb. Atmosféru večera posledného dňa v roku už v minulosti dotvárali mládenci strelbou a praskaním bičom. Obvyklé bolo tiež obradné umývanie a preobliekanie sa do čistých šiat.

Noc, ktorá predchádzala Novému roku mala zvláštnu moc zásluhou rôznych veštieb. Verilo sa, že sa čo sa v tú noc prisnije, to sa aj splní. Mágia mala vplyv aj na predpovede počasia – červené zore ráno veštíli víchrice, búrky, neúrodu a biedu, drobný hustý dážď bol zasa predzvesťou hustých plných obilných klasov. K zvykom patrilo aj zametanie smetí do kúta miestnosti, nie von, aby sa niekto „nevymietol“ z domu, teda aby nezomrel. Zakázané boli tiež niektoré práce v domácnosti - ako pranie a vešanie bielizne, pretože ten, kto ju vešal, mohol ťažko zomierať alebo sa dokonca obesiť.

Na Nový rok – 1. januára

Podľa našich predkov mali novoročné obrady a rituály odhaľovať budúcnosť, chrániť od pohrôm, prispieť k blahobytu a priniesť šťastie. Na Slovensku sa doteraz udržiava stará povera, že šťastie prináša prasiatko, a preto sa na novoročnom stole nesmie objaviť ani hus či bažant, teda hydina, ktorá lieta, pretože v novom roku by sa rozletel aj všetok majetok. Zato nesmie chýbať bravčové mäso alebo pre istotu pečené malé prasiatko. Podávala sa aj šošovica a jedlá s makom, pretože symbolizovali peniaze.

Na Nový rok, 1. januára sa v minulosti tradovalo, aby si ľudia zabezpečili bohatstvo, prosperitu a úrodu, platil zákaz vstupu ženy ako prvej do domu. Nič dobrého neveští ani príchod starého chlapa oblečeného v kožuchu. V každom dome však boli vítaní malí chlapi – vinšovníci. Ak do domu prišiel niekto cudzí, nesmel mať prázdne ruky a musel priniesť aspoň koláče, resp i peniaze, čo znamenalo, že prináša hojnosť a nie škodu. Navyše musel zaželať: „*Vinšujem vám šťastlivý nový rok, že ním dal Boh starý prežiť a nového dožiť!*“ Na nový rok musela v celej domácnosti vládnuť čistota a poriadok, aby tak bolo po celý rok. Ženy chodili do kostola v bielom odeve, aby si zabezpečili úrodu pekného a vysokého ľanu. Niekde zasa v tento deň varili halušky, aby malo obilie veľké klasy. Smeti sa von nevynášali z obavy, aby v rodine nikto nezomrel, ale aj preto, aby sa z domu šťastie nevynieslo.

Na Troch kráľov – 6. januára

Sviatku Troch kráľov sa taktiež hovorilo deň Zjavenia pána a týmto dňom taktiež končí pre väčšinu z nás vianočné obdobie. Z liturgického hľadiska je koniec Vianoc až na druhú nedeľu v januári na Krst Krista Pána. Tento deň bol ale hlavne v znamení malých koledníkov, prezlečených za Troch kráľov, obchádzajúcich domácnosti, kde koledovali a pritom žehnali domu tým, že posvätenou kriedou napísali na dvere začiatkové písmená troch kráľov a letopočet. V dávnejších dobách chodievalo kráľov viac a boli medzi nimi nielen deti, ale aj dospelí. Účastníci trojkráľového pochodu bol najmä duchovný s miništrantmi a kostolníkom, ale aj učiteľia so svojimi žiakmi. Dievčatá sa hneď ráno, ešte pred východom slnka, umývali snehom, čo im malo zaručiť sviežu belostnú pleť.

Trojkráľový večer je večerom, kedy sa predpovedala budúcnosť. Keď ľudia chceli vedieť, kto z nich najskôr zomrie, zapálili rovnako dlhú sviečku. Komu sviečka zhorela najskôr, ten zomrel ako prvý. Navyiac podľa stúpajúceho alebo klesajúceho dymu sa dalo poznať, či sa jeho duša dostane do neba alebo do pekla. Kto sa chcel

dozvedieť niečo o budúcnosti, mohol taktiež pripraviť 7 hrnčiekov, ktorými priklopil rôzne predmety (kúsok uhlia, hrebeň, peniaz, figúrku dieťaťa, prsteň, kúsok látky a chleba). Každý si potom zvolil hrnček, odklopil ho a podľa predmetov pod ním sa usudzovalo, čo každého čaká. Peniaz znamenal bohatstvo, hrebeň nedostatok, prsteň svadbu, látka cestovanie, figúrka dieťaťa narodenie dieťaťa, chleba dostatok všetkého a uhlie nemoc či smrť.

*“My traja králi ideme k Vám,
šťastie, zdravie, vinšujeme Vám.*

Ďaleko je cesta Vaša?

Do Betléma myseľ naša.

*Čože ty čierny stojíš vzadu,
vystrkuješ na nás bradu?*

*Ej, ja nie som žiaden čierny,
som len od slnka opálený.
Slnko je toho príčina,
že je moja tvár opálená.
Keby's na slnko nechodil,
nebol by's sa tak opálil.*

*Maličké sme zavinuli,
do jasičiek uložili.
Dobre sa tu mávajete,
s Pánom Bohom bývajete.”*

Hromnice – 2. februára

Hromnice patrili k najvýznamnejším pranostickým termínom. Druhého februára je presne polovica zimy za nami a ľudia verili, že v tento deň sa stretáva magická zimná sila s jarnou. Ľudia verili, že ak na Hromnice zo strechy tečie, zima sa dlho povlečie, ale ak je silný mráz, treba sa ponáhať so zimnými prácami, lebo jar je pred dvermi. Všeobecne platilo, čím väčšia zima na Hromnice, tým lepšia úroda, teplejšie leto a skorá jar: *Radšej vidí bača na Hromnice vlka v košiari ako sedliaka v košeli. Keď na Hromnice sneh a vietor duje, to*

skorý príchod jari zvestuje. Keď sú na Hromnice snežné povetrice, objaví jar skoro usmievavé líce alebo Ak na Hromnice mrzne, bude dobré leto. Keď na Hromnice sneží, jar už nie je ďaleko. Raduje sa gazda, keď si na Hromnice dve pre zimu musí obliecť kabanice. Ak na Hromnice napadne čo i len tolko snehu, čo na čiernej krave zbadáš, bude úrodný rok. Mrazivý Hromniček veštlí údajne spoľahlivo aj to, že bude dobrá úroda zemiakov a príjemné teplé počasie v auguste.

Pozornosť ľudí sa sústreďovala hlavne na pestovanie konope a ľanu. Gazdiné si varením čo najdlhších šúľancov zabezpečovali, aby aj konope bolo dlhé. Každá gazdiná sa mala na Hromnice kľzať na ľade, aby mala dlhý ľan a konope. S rovnakým cieľom sa mnohé rodiny alebo mládenci s dievčatami vybrali v tento sviatok na sánkovačku. Čím dlhšia bola dráha, ktorú gazdiná či mládenci s dievčatami prešli, tým dlhší mal byť ľan a konope. Predpovedať jeho dĺžku sa dalo aj podľa dĺžky cencúľov, ktoré viseli zo striech.

Jasné Hromnice podľa pranostík znamenali veľmi zlé výhľady budúcej úrody. Keď slnko svieti na Hromničku, zbieraj aj slamu na chodníčku. Ľudia si na Hromnice nepriali ani teplý február, pretože signalizoval dlhú zimu, zlú úrodu a tým aj chudobu. Teplé predpovedalo tuhú zimu: Keď je na Hromnice pekne, medveď sa obráti na druhú stranu. Keď sa vtáčik na Hromnice z koľaje napije, tak v marci zamrzne. Keľo je na Hromnice odmek, teľo po Hromnici tuhá zima. K jari a Hromniciam patria aj známe vtáacie pranostiky: Ako dlho pipíšky pred Hromnicami spievajú, tak dlho po nich budú mlčať. Na Hromnice letí škovránok cez hranice. Na Hromnice musí škovránok vrznúť i keby mal zamrznúť.

Najznámejšia a najdôležitejšia súčasť hromničných zvykov kresťanskej tradície je posväťovanie sviečok počas sviatočnej liturgie a obchádzanie kostola. Hromničné sviečky, ktorých názov je odvodený od pomenovania sviatku – Hromničky (niekde sa uvádza opak, teda že sviatok dostal pomenovanie podľa sviečok), boli dôležitým ochranným prostriedkom pred búrkou a hromom. Chránili nielen obydlie, ale aj úrodu a ľudí uviaznutých vonku v búrke. Zo sviečok, ktoré si ľudia doniesli do kostola posvätiť, si roľnícke ženy nakvapkali trochu do modlitebnej knižky a doma zoškrabali do ľanového semena odloženého na siatie. Verili, že takýto ľan bude chránený pred ničivou búrkou. Posvätenú hromničku mávali obyčajne v každej domácnosti. Zapaľovali sa aj pri umierajúcom, aby sa mu ľahšie odchádzalo na druhý svet a pri mŕtvom ako ochrana pred nečistými silami a aby mu svietili počas cesty na druhý svet. Hromničné sviečky sa uplatnili aj v ľudovom liečiteľstve ako pomôcky pri liečbe ochorení, najmä proti boľeniu hrdla. Obchádzanie kostola so sviečkami a sviatok Hromníc zaviedol pápež Gelasius v roku 494 n.l., aby nahradil sviečkový pochod počas Luperkálií – obdobia, ktoré v starovekom Ríme predchádzalo sviatku Hromníc. Začínalo v druhej polovici januára a vrcholilo začiatkom februára. Zvyky a rituály počas Luperkálií mali viesť k čistote duše, ktorá sa nazývala Februatio. Vtedajší posledný mesiac v roku – február – sa pomenoval podľa tejto čistoty, ktorá bola jeho hlavnou náplňou. Počas Luperkálií sa vykonávali obety a rituály na počesť boha Pluta a bohyně Junony, ktorým sa rituálne obetovávali zvieratá – capy a psy. Z koží zvierat vyrábali remene, s ktorými na uliciach šľahali okoloidúcich, najmä ženy. Zmyslom týchto rituálov bola očista ľudí od ich hriechov a následne zabezpečenie plodnosti v nasledujúcom roku.

Na Blažeka – 3. februára

Na svätého Blažeka sa v chrámoch udeľovalo "svätoblažejské požehnanie", pri ktorom kňaz kladol dve posvätené sviece, zviazané

krížom po hrdlo tomu, komu požehnanie udeľoval. Takéto požehnanie malo chrániť pred krčnými chorobami a všeobecne pred zlom.

V niektorých oblastiach sa svätil chlieb a kúsok z neho sa zastrkovalo do strechy izby, aby sa nechytla. Podľa počasia sa predpovedalo zdravie ľudí. Ak ráno na svätého Blažeka svietilo slniečko, malo zdravie v nasledujúcich mesiacoch slúžiť predovšetkým mladým ľuďom a deťom. Poludňajšie slnko predpovedalo zdravie dospelých a slnečné počasie k večeru zas ľuďom starým.

Fašiangy

Je to doba od Troch kráľov do Popolcovej stredy. Najznámejšie a zároveň najveselšie sú posledné dni fašiangy, sú spojené s radovánkami a hodovaním. Fašiangové tradície, spojené so sprievodmi maskovaných ľudí, boli akýmsi prechodom medzi Vianocami a veľkonočnými sviatkami. O fašiangoch sa dozvedáme z písomností už z 13. storočia. Naši dávni predkovia sa na bujaré oslavy veľmi tešili, čo bolo ale trňom v oku pre cirkev. Vtedy bývali fašiangy oveľa hlučnejšie ako dnes. Každý sa snažil užiť si tieto krátke chvíle ako najlepšie vedel. Veselil sa bohatý aj chudobný, pán aj sluha, majster aj tovariš. Každý jedol fašiangové šišky, veselo popíjal, spieval a tancoval pri hudbe.

Popolcová streda

Po rušných fašiangoch nasledovala Popolcová streda, ktorou a začínal štyridsať dní trvajúci veľký pôst. Nebola zasväteným dňom. Kto však nebol hatený nejakou súrnou prácou, pokladal si za svoju povinnosť zjásť v ten deň do kostola na popolec. Názov dňa pochádza zo zvyku páliť palmy, u nás bahniatka z Kvetnej nedele minulého roka. Takto získaný popol sa potom používa pri bohoslužbe

Popolcovej stredy, kedy sú veriaci poznačení popolom na čelo. Tento symbol sa vzťahuje na blízkovýchodnú tradíciu našich predkov, čiže sypania si popola na hlavu na znamenie pokánia pred Bohom. Stále je zvyk hovoriť, keď človek urobí chybu, že si teraz "sype popol na hlavu", aby napravil, čo spôsobil a pokazil a vyprosil si tak od Pána Boha odpustenie.

Podľa starého zvyku pozostávala popolcová streda z nejakej pôstnej polievky a z cestovín s makom („váľkov“, čiže šúľancov). Zbožnejšie ženičky zjedli až večer niečo na zahnanie hladu.

V období po Popolcovej stredy sa už neorganizujú žiadne zábavy a podľa kresťanských tradícií sa má vtedy človek pripraviť fyzicky aj duševne na jeden z najdôležitejších sviatkov – Veľkú noc, ktorú toto vierovyznanie spája so vzkriesením Ježiša.

Obecné zastupiteľstvo informuje

Uznesenie č. 29/2014

zo zasadania obecného zastupiteľstva obce Brusno
zo dňa 19. 5. 2014

OBEČNÉ ZASTUPITEĽSTVO

A/berie na vedomie

1. Kontrolu plnenia uznesení.

B/schvaľuje

1. Program zasadania OZ.

Návrhovú komisiu v zložení: JUDr. Imrich Kolpák - predseda komisie, Miroslav Balco, Pavol Lihan - členovia komisie.
Hlasovanie: Mgr. Anna Vaníková, JUDr. Tomáš Hláčik.
Overovateľov zápisnice: Ing. Ján Vaník, Róbert Hermánek.
Zapisovateľa zápisnice: Ing. Peter Ivic.

2. Rozpočtové opatrenia, zmena rozpočtu. Prevod 10 % obchodného podielu spoločnosti Brusno-Turist, s.r.o. Brusno 530 Jurajovi Vrzalovi.

3. Všeobecné záväzné nariadenia obce BRUSNO č. 91/2014 o vodení psa mimo chovného priestoru alebo zariadenia na chov.
4. Všeobecné záväzné nariadenia obce BRUSNO č. 92/2014 o dočasnom obmedzení alebo o zákaze užívania pitnej vody v čase jej nedostatku a o spôsobe náhradného zásobovania vodou a náhradného odvádzania odpadových vôd s doplnením § 3 odst. 2, písm. j) na ul. Lúka pri odbočke za domom č. 707.
5. Plán zasadania obecného zastupiteľstva na II. polrok 2014. Tvorí prílohu uznesenia.

C/r u š í

1. VZN obce Brusno č. 80/212 o verejnom poriadku.

D/o d p o r ú č a pani starostke

1. Žiadosť o prefinancovanie materiálu na kanalizáciu p. Jany Predajňovej prejednať stavebnou a finančnou komisiou. Jedná sa o rodinné domy ul. Brusnec s. č. 345 a 350.
2. Prerokovať so SSE Banská Bystrica spílenie konárov na ul. Železničná pred rod. domom s. č. 175 z dôvodu zasahovania do elektrickej siete.

E/u k l a d á

1. Komisii VP vykonať kontrolu pohostinských zariadení v obci na základe opakovaných sťažností občanov na nedodržiavanie záverečných hodín. T: 30. 6. 2014.

Viera Krakovská, starostka obce

Uznesenie č. 30/2014

zo zasadania obecného zastupiteľstva obce Brusno
zo dňa 25. 6. 2014

OBEČNÉ ZASTUPITEĽSTVO

A/berie na vedomie

1. Kontrolu plnenia uznesení.
2. Stanovisko hlavnej kontrolórky k záverečnému účtu obce Brusno za rok 2013.
3. Správu nezávislého audítora k účtovnej závierke za rok 2013.

B/schvaľuje

1. Program zasadania OZ.

Návrhovú komisiu v zložení: JUDr. Imrich Kolpák - predseda komisie, Pavol Lihan, Ing. Ján Vaník - členovia komisie.
Hlasovanie: Mgr. Anna Vaníková.
Overovateľov zápisnice: Miroslav Balco, Mgr. Dušan Krakovský.
Zapisovateľa zápisnice: Ing. Peter Ivic.

2. Rozpočtové opatrenia, zmena rozpočtu: 2 ks lavičky pre ulicu Okružná.
3. Odpredaj pozemku par. KN-C č. 154/12 o výmere 195 m², druh pozemku záhrada pre Miloša Majera a Adrianu Majerovú v zmysle § 9 ods. 2 písm. a) a § 9 ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. po 8/m² a to z dôvodu hodného osobitného zreteľa, ktorým je malá výmera pozemku a cena za vypracovanie znaleckého posudku a náklady na obchodno-verejnú súťaž alebo dražbu by prevyšovala kúpnu cenu pozemku, ďalším dôvodom je predávajúci pozemok sa nachádza v susedstve rodinného domu Miloša Majera a Adrianu Majerovej a nie je možné ináč ho využiť.
4. Plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra na II. polrok 2014.
5. Záverečný účet obce Brusno za rok 2013 bez výhrad.
Prebytok hospodárenia za rok 2013 vo výške 7 860 € použiť nasledovne:
 - 1) Prídela do rezervného fondu vo výške 786 €.
 - 2) Prevod do peňažných fondov obce a následné použitie na kapitálové výdavky v roku 2014 vo výške 7 074 €.
6. Určenie počtu poslancov a určenie rozsahu výkonu funkcie starostu vo funkčnom období 2014 – 2018:
 - a) v zmysle § 11 ods. 3 písm. d) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov 9 poslancov obecného zastupiteľstva obce Brusno na celé volebné obdobie 2014 – 2018, v zmysle § 9 ods. 3 zákona č. 346/1990 Zb. jeden jednomandátový volebný obvod pre voľby starostu obce, v zmysle § 9 ods. 5 zákona č. 346/1990 Zb. jeden

- viacmandátový volebný obvod, v ktorom sa budú voliť poslanci obecného zastupiteľstva,
- b) v zmysle § 11 ods. 4 písm. i) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a z dôvodu plnenia povinností, vyplývajúcich z verejnej funkcie starostu, starostovi obce Brusno na celé funkčné obdobie 2014 – 2018 rozsah výkonu funkcie starostu na plný úväzok.
7. Žiadosť GL-systém SK s.r.o., Školská 606/2, 976 62 Brusno vybudovanie skladu stavebného materiálu na parc. reg. C KN 1371, zastavané plochy a nádvorie, evidovanej na LV č. 752. Podmienky:
 - konštrukcia skladu nebude pevne spojená so zemou,
 - konštrukcia skladu bude navrhnutá a zhotovená tak, aby v prípade ukončenia podnikateľskej činnosti obchodnej spoločnosti GL-systém SK s.r.o. v prevádzke na ulici Školská 606/2 bolo možné sklad demontovať/odstrániť,
 - obchodná spoločnosť GL-systém SK s.r.o. sa písomne zaviazala, že pre prípad ukončenia svojej podnikateľskej činnosti, zrušenia prevádzkarne na adrese Školská 606/2, Brusno, alebo pre prípad ukončenia nájomného vzťahu s obcou Brusno ohľadne prenájmu nebytových priestorov na adrese Školská 606/2, Brusno uvedie pozemok, na ktorom bude postavený sklad, do pôvodného stavu.
 8. Zverejnenie zámeru predat' obecný majetok z dôvodu hodného osobitného zreteľa.
Obecné zastupiteľstvo obce Brusno uznesením č. 30/B 8/2014 zo dňa 25. 6. 2014 schválilo odpredaj pozemku par. KN-C č. 803/2 o výmere 251 m², druh pozemku záhrada, evidovaný na LV č. 752 katastrálne územie Brusno v zmysle § 9 ods. 2 písm. a) a § 9 ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. po 8 €/m² a to z dôvodu hodného osobitného zreteľa, ktorým je malá výmera pozemku a cena za vypracovanie znaleckého posudku a náklady na obchodno-verejnú súťaž alebo dražbu by prevyšovala kúpnu cenu pozemku. Záujemcovia o kúpu pozemku môžu doručiť cenové ponuky na Obecný úrad obce Brusno v lehote do 14. 7. 2014 v úradných hodinách v pondelok až piatok od 7.30 do 16.00 hod.
 9. Umiestnenie reklamnej tabule na moste (lávka pre peších) cez rieku Hron pre Evona Electronic, spol. s.r.o. Stará Vajnorská cesta 17, 831 04 Bratislava- prevádzka Hotel Brusno.
 10. Zverejnenie zámeru predat' obecný majetok priamym predajom.
Podľa § 9a odst. 8 písm. b) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov predaj pozemku v lokalite Brusno, časť Ondrej nad Hronom – stavba cesty I/66 Brusno – most ev. č. 66-089 novovytvorená par. č. KN – C 2045/33 o celkovej výmere 713 m², druh ostatné plochy katastrálne

územie Brusno novovytvorená par. č. KN – C 2074/2 o celkovej výmere 25 m², druh zastavaná plocha katastrálne územie Brusno celková predávaná výmera je 738 m². Záujemcovia o kúpu pozemku môžu doručiť cenové ponuky na Obecný úrad obce Brusno v lehote do 15. 7. 2014 v úradných hodinách v pondelok až piatok od 7.30 do 16.00 hod. Zámer predat' majetok obce Brusno bol zverejnený: na úradnej tabuli obce dňa 26. 6. 2014.

C/ruší

Uznesenie č. 26/B7/2014 zo dňa 27. 1. 2014 odpredaj pozemku pre Miloša Majera a Adrianu Majerovú.

D/odporúčapani starostke

1. Prehodnotiť VZN o zatváracích hodinách v reštauračných zariadeniach v obci.
2. Rokovať s pánom riaditeľom ZŠ s MŠ o určení mesačného príspevku na jedno dieťa v MŠ po 16. 9. 2014 a úprava VZN o určení príspevku na činnosť školy.

E/neschvaľuje

1. Žiadosť Romana Kamenského, Top-Point, Banská Bystrica o predĺženie otváracích hodín v pohostinstve u Kameňa dňa 25. 7. 2014 do 04.00 hod. - organizovanie akcie Annabál.
2. Návrh zmluvy Slovenskej správy ciest IVSC Banská Bystrica, Skuteckého 32, 974 23 Banská Bystrica o bezodplatnom

- prevode vlastníctva a správy na SO 101-00. Jedná sa o vybudovaný chodník dl. 76,56 m od mostného objektu k autobusovej zastávke a chodník dl. 32,66 m smerujúci od mostného objektu do obce Brusno.
3. Žiadosť ZŠ s MŠ Brusno o mimoriadnu dotáciu vo výške 500 € pre tím mladších žiakov volejbalového klubu z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov obce.
 4. Na základe uznesenia komisie životného prostredia, výstavby, lesného a vodného hospodárstva a finančnej komisie neschvaľuje poskytnutie finančného príspevku z rozpočtu obce na refinancovanie vybudovania kanalizačnej prípojky rodinného domu s. č. 345 stojaceho na parcele registra C KN č. 456/4 a 456/3- druh zastavané plochy a nádvoria katastrálne územie Brusno.

F/odstupuje

1. Žiadosť Tomáša Mikloša, Brusno a Ing. Petra Samuelčíka, Brezno na spätné prerokovanie a prijatie stanoviska stavebnej komisie.
2. Žiadosť Ing. Jána Uhríka, Brusno o výmenu pozemku na posúdenie stavebnej komisie.

Viera Krakovská, starostka obce

Uznesenie č. 31/2014

zo zasadania obecného zastupiteľstva obce Brusno
zo dňa 11. 8. 2014

OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO

A/berie na vedomie

1. Kontrolu plnenia uznesení.
2. Informáciu pani starostky o protipovodňových opatreniach.
3. Žiadosť Nemocnice s poliklinikou Brezno n. o. o výmenu okien v budove RZP Brusno Školská 606/2- žiadosť bude zaradená do rozpočtu pre rok 2015.

B/schvaľuje

1. Program zasadania OZ.
Návrhovú komisiu v zložení: Ing. Ján Vaník - predseda komisie, Miroslav Balco, JUDr. Tomáš Hláčik - členovia komisie.
Hlasovanie: Mgr. Anna Vaníková.
Overovateľov zápisnice: Pavol Lihan, Róbert Hermánek.
Zapisovateľa zápisnice: Ing. Peter Ivic.
2. Rozpočtové opatrenia, zmena rozpočtu:
- príspevok 1 000 € pre p. Stanislava Mikloša na stavbu rodinného domu po požiari,
- oprava strechy ZŠ s MŠ Brusno,
- oprava odvodňovacieho kanála po búrke v Brusne, ul. Brusenec,
- úprava futbalového ihriska,
- oprava Mercedes AXOR – smetiarskeho auta.
3. Odpredaj pozemku par. KN-C č. 803/2 o výmere 251 m², druh pozemku záhrada pre Ingrid Horváthovú, v zmysle § 9 ods. 2 písm. a) a § 9 ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. po 8 €/m² a to z dôvodu hodného osobitného zreteľa, ktorým je malá výmera pozemku a cena za vypracovanie znaleckého posudku a náklady na obchodno-verejnú súťaž alebo dražbu

- by prevyšovala kúpnu cenu pozemku, ďalším dôvodom je predávajúci pozemok sa nachádza v susedstve rodinného domu Ingridy Horváthovej a nie je možné ináč ho využiť.
4. Odpredaj pozemku novovytvorená par. č. KN – C 2045/33 o celkovej výmere 713 m², druh ostatné plochy katastrálne územie Brusno novovytvorená par. č. KN – C 2074/2 o celkovej výmere 25 m², druh zastavaná plocha katastrálne územie Brusno – celková predávaná výmera je 738 m² v zmysle GP č. 29/2012 zo dňa 13. 3. 2012 vypracovaného Ing. Štefanom Pálfiom podľa § 9a odst. 8 písm. b) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov pre SR - Slovenská správa ciest, Bratislava, štatutárny zástupca Roman Žembera, generálny riaditeľ SSC za kúpnu cenu 7,31 €/m² ktorá bola určená znaleckým posudkom č. 32/2014 zo dňa 29. 5. 2014 súdneho znalca Ing. Jozefa Eliasa, Banská Bystrica, Internátna č. 63.
 5. Podľa § 9a ods. 9 písm. c zákona 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov prenajať nebytové priestory zdravotného strediska, ul. Športová č. 535/1 pre AD DENT s.r.o., Banská Bystrica, MUDr. Andrej Rusnák za 16 €/m² ročne.
 6. Podľa § 9a ods. 9 písm. c zákona 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov prenajať nebytové priestory zdravotného strediska, ul. Športová č. 535/1 pre MUDr. Soňu Zatlukalovú, SOANRE, Slovenská Ľupča za 2 €/m² ročne.

C/vyhlasuje

1. V zmysle § 18a ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov voľby hlavného kontrolóra obce Brusno dňa 29. 9. 2014 o 18.00 hod., určilo hlavnému kontrolórovi obce Brusno pracovný čas, ktorého dĺžka je 16 hodín týždenne.

Viera Krakovská, starostka obce

Uznesenie č. 32/2014

zo zasadania obecného zastupiteľstva obce Brusno
zo dňa 29. 9. 2014

OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO

A/berie na vedomie

1. Kontrolu plnenia uznesení.
2. Informáciu o zápise do kroniky obce - predniesol Ing. Ján Vaník.
3. Informáciu JUDr. Tomáša Hláčika o výmene pozemku na základe žiadosti Ing. Jána Uhríka, Brusno.

4. Informáciu riaditeľa ZŠ s MŠ Brusno o plnení uznesenia č. 24/E1, 2/2013 racionalizačné opatrenia.
5. Žiadosť Kataríny Bukovskej, Brusno o schválenie vyučovania dvoch predmetov v ZUŠ Brusno pre syna Marca Bukovského za jeden poplatok. Odporúča riešiť pani riaditeľke ZUŠ s podmienkou financovania len jedného hlavného predmetu zo strany obce.
6. Žiadosť Súkromného centra špeciálno-pedagogického poradenstva Brusno o pridelenie finančných prostriedkov na rok 2015.
7. Stanovisko Stredoslovenskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti a.s. o zabezpečení funkčnosti hydrantov obci.

B/ schvaľuje

1. Program zasadania OZ.
Návrhovú komisiu v zložení: Pavol Lihan - predseda komisie, JUDr. Imrich Kolpák, Róbert Hermánek - členovia komisie.
Hlasovanie: Mgr. Anna Vaníková.
Overovateľov zápisnice: Mgr. Dušan Krakovský, Ing. Ján Vaník.
Zapisovateľa zápisnice: Ing. Peter Ivic.
2. Rozpočtové opatrenia, zmena rozpočtu.
3. Všeobecne záväzné nariadenie č. 93/2014 o pravidlách času predaja v obchode a času prevádzky služieb v zmysle pripomienok.
4. Úpravu parc. reg. „C“ KN č. parc. 272/1 o výmere 2037 m² LV 752 v k. ú. Brusno na spevnenú plochu, a to v zmysle priloženej snímky z katastrálnej mapy za účelom vytvorenie priestoru na otáčania a parkovanie vozidiel - všeobecný záujem (ulica Pod Dubinkou). Príloha: snímky z katastrálnej mapy s vyznačením miesta na úpravu.
5. Umiestnenie navádzacej informačnej tabule k Hotelu Brusno na križovatke ulíc Školská a Záhumnie. Podlieha povoleniu v zmysle stavebného zákona.
6. Podľa § 9a ods. 9 písm. c zákona 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov znížiť nájom - nebytové priestory zdravotného strediska ul. Športová č. 535/1 pre ALMEDIK s.r.o. - MUDr. Ladislav Michalides, Ľudmila Slabeciová, Brusno, Andrea Vieriková, Brusno na 16 €/m² ročne od 1.10. 2014.
7. Prevádzkovanie kaviarenských, pohostinských a reštauračných služieb na ulici Železničná v rod. dome s. č. 104 pre Petra Jonáka, Brusno s podmienkou predloženia dokladov o vyjadrení susedov.
8. Zverejnenie zámeru predat' obecný majetok z dôvodu hodnotného osobitného zreteľa
Obecné zastupiteľstvo obce Brusno uznesením č. 32/B 8/2014 zo dňa 29. 9. 2014 a v zmysle GP č. 43604625 32/2014 zo dňa 28. 7. 2014 schválilo odpredaj pozemku par. KN-C č. 1637/4 o výmere 45 m², druh pozemku ostatná plocha, evidovaný

na LV č. 1553 katastrálne územie Brusno v zmysle § 9 ods. 2 písm. a) a § 9 ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb., a to z dôvodu hodnotného osobitného zreteľa, ktorým je malá výmera pozemku a cena za vypracovanie znaleckého posudku a náklady na obchodno-verejnú súťaž alebo dražbu by prevyšovala kúpnu cenu pozemku. Záujemcovia o kúpu pozemku môžu doručiť cenové ponuky na Obecný úrad obce Brusno v lehote do 17. 11. 2014 v úradných hodinách v pondelok až piatok od 7.30 do 16.00 hod. Zámer predat' majetok obce Brusno bol zverejnený: na úradnej tabuli obce dňa 30. 9. 2014, na internetovej stránke obce dňa 30. 9. 2014.

9. Pre syna Kataríny Bukovskej Marca Bukovského, bytom Brusno vyučovanie dvoch hlavných predmetov v ZUŠ za jeden poplatok.

C/ volí

1. Ing. Máriu Balcovú za hlavnú kontrolórku obce na 6-ročné volebné obdobie.

D/ určuje

1. Hlavnému kontrolórovi obce 0,4 úväzok, pracovný čas, ktorého dĺžka je 16 hodín týždenne.

E/ ukladá

1. Kronikárke obce a Ing. Jánovi Vaníkovi ukončiť zápis do kroniky za rok 2013 a predložiť na posúdenie na najbližšie zasadanie obecného zastupiteľstva. Súčasne predložiť pripravené témy za rok 2014.

F/ odporúča

1. Starostke obce prerokovať s OO PZ Slovenská Ľupča, aby vykonali kontrolu nalievania alkoholu mladistvým, dodržiavanie verejného poriadku a zatváracích hodín.

G/ neschvaľuje

1. Zámenu spoluvlastníckeho podielu parc. reg. „C“ 945/2 Ing. Jána Uhlíka, Brusno so spoluvlastníckym podielom Obce Brusno parc. reg. „C“ 825.

Viera Krakovská, starostka obce

Výsledky komunálnych volieb 2014

V komunálnych voľbách, ktoré sa konali v sobotu 15. novembra 2014, si voliči zvolili za starostku obce Viera Krakovskú a 9 poslancov Obecného zastupiteľstva v Brusne.

Zvolená starostka obce Brusno

Viera Krakovská; nezávislý kandidát; 709 hlasov

Počty hlasov pre ostatných kandidátov pre voľby starostu obce Brusno:

Ing. Peter Ivic, Kresťanskodemokratické hnutie, 254 hlasov.

Zvolení poslanci Obecného zastupiteľstva v Brusne:

Miroslav Balco; Slovenská národná strana;	444 hlasov,
Bc. Danica Parobeková; nezávislý kandidát;	375 hlasov,
Pavol Lihan; Kresťanskodemokratické hnutie;	349 hlasov,
JUDr. Imrich Kolpák; nezávislý kandidát;	347 hlasov,
Mariana Meškanová; Kresťanskodemokratické hnutie;	326 hlasov,
Ing. Ján Vaník; Kresťanskodemokratické hnutie;	317 hlasov,
Rastislav Majer; SMER – sociálna demokracia;	311 hlasov,
Mgr. Dušan Krakovský; nezávislý kandidát;	302 hlasov,
Ing. Juraj Pavúk; nezávislý kandidát;	284 hlasov.

Náhradníci - kandidáti, ktorí neboli zvolení za poslancov:

Ing. Peter Ivic; Kresťanskodemokratické hnutie;	263 hlasov,
Ing. Ján Hláčik; SMER – sociálna demokracia;	247 hlasov,
Róbert Hermánek; Kresťanskodemokratické hnutie;	247 hlasov,
Michal Uhrík; Slovenská národná strana;	208 hlasov,
Dušan Zázrivec; Kresťanskodemokratické hnutie;	201 hlasov,
Mgr. Ivana Hrončeková; Kresťanskodemokratické hnutie;	194 hlasov,
Ing. Alexandra Barlová, PhD.; Kresťanskodemokratické hnutie;	179 hlasov,
Ján Kováčik; Ľudová strana Naše Slovensko;	171 hlasov,
Ing. Peter Ivic, ml.; Kresťanskodemokratické hnutie;	164 hlasov,
Juraj Vrzal; SMER – sociálna demokracia;	158 hlasov,
Marián Pejko; SMER – sociálna demokracia;	149 hlasov,
Ivan Barla; SIEŤ;	141 hlasov,
Roman Kamenský; nezávislý kandidát;	129 hlasov,
Rastislav Poradský; SMER – sociálna demokracia;	127 hlasov,
Andrej Zeman; Slovenská národná strana;	122 hlasov,
Ľuboš Môcik; Slovenská národná strana;	110 hlasov,
Peter Paško; Ľudová strana Naše Slovensko;	97 hlasov.

Predsedom volebnej komisie bol Marián Tatárik.

Uvítanie do života

Dňa 8. októbra 2014 pani starostka Viera Krakovská slávnostne privítala do života osem novonarodených detí – najmladších občanov obce Brusno. Uvítanie detí prebehlo v priestoroch obradnej siene Obecného úradu v Brusne za prítomnosti ich rodičov. Rodičia urobili ich slávnostný zápis do pamätnej knihy Brusna.

Boli predstavení títo občania:

Zľava: Matej Patráš, Jakub Hrnčiarik, Michal Baliak, Adam Mokroš, Laura Fógeľová, Matias Vaník, Elizabeth Gerová, Lukas Pikula.

MESIAC ÚCTY K STARŠÍM

V živote človeka sú chvíle, keď začne uvažovať o sebe a hodnotiť svoju životnú cestu. Na tvári sa mu strieda úsmev so slzami. Veď boli radosti a boli aj smútky. Znova sme prežívali október. Je to mesiac, v ktorom nezabudneme pozdraviť človeka, ktorému sa už minul pružný krok. Človeka, ktorý je krásny podľa múdrosti, čo zračí sa mu v oku. Je krásny podľa vrások a bielych vlasov. Je krásny podľa slov, keď sa ponára v rozhovore s deťmi do rokov, keď aj on bol mladý.

Ani v našej obci nezabúdame na jeseň života našich obyvateľov. Obecný úrad v spolupráci s obecným zastupiteľstvom zorganizoval príjemné posedenie. 23. októbra bolo do obradnej siene pozvaných 70 seniorov vo veku 70, 75, 80, 85, 90 a viac rokov. Zišli sa staré mamy a starí otcovia, aby pri príležitosti mesiaca úcty k starším po roku spoločne zalistovali v knihách svojich životov. Veď všetci, ktorí prišli, sú nositeľmi histórie svojho života. Slávnostné podujatie otvorila Dagmar Srniaková, privítala všetkých prítomných a odovzdala slovo pani starostke. Pani starostka obce Viera

Krakovská predniesla slávnostný prejav. Z úprimného srdca zažehnala všetkým pevné zdravie, veľa blízkych priateľov a len tie najlepšie medziľudské vzťahy. Nezabudla popriať každému ešte dlhý život a najmä vdornosť a pomoc ich detí. Po týchto milých slovách sa každý pozvaný podpísal do pamätnej knihy obce a od pani starostky si prevzal milý darček. Potom nasledovalo príjemné posedenie spestrené kultúrnym programom, ktorý si pripravili žiačky 3. ročníka základnej školy Tamarka Dlhová a Simonka Kováčová pod vedením pani učiteľky Zuzany Pišiovej. Potom nasledovalo pohostenie a príjemnú atmosféru vytvoril svojou hudbou a spevom Milan Peťko. Bolo milé vidieť, ako sa senióri bavia medzi sebou, rozoberajú zážitky možno zo svojich mladých liet, možno aj kontrolovali, koľko ich ešte je medzi živými a koľkí už od nás odišli. Chvályhodné bolo aj to, že na posedení sa uvoľnili aj si zaspievali. Dúfajme, že aj v budúcom roku sa všetci stretnú možno ešte vo väčšom počte a zaspomínajú si aj na tento príjemne strávený večer medzi sebou.

ZŠ s MŠ Brusno

Vedenie školy:

Riaditeľ: **Mgr. Alexander Šabo,**

Zástupkyňa riaditeľa školy: **Mgr. Mária Urbančoková**

Jakubovie,

Zástupkyňa riaditeľa školy pre MŠ: **Mgr. Daniela Šanková,**

Zástupca riaditeľa školy pre CVČ: **PaedDr. Miroslav Kučeřík.**

Zoznam pedagogických zamestnancov v školskom roku 2014/2015

Triednictvo:

I.A Mgr. Iveta Gregorová,

II.A Mgr. Soňa Donovalová,

III.A Mgr. Zuzana Píšíová,

IV.A Mgr. Eva Majerová,

V.A Mgr. Anna Uhríková,

V.B Mgr. Monika Flašková,

VI.A Mgr. Miriam Rašiová, PhD.,

VI.B Mgr. Anna Vaníková,

VII.A Mgr. Jaroslav Šuba,

VII.B Mgr. Alexandra Bukviarová,

VIII.A PhDr. Michal Pavelka,

VIII.B Mgr. Lucia Živorová,

IX.A Mgr. Lucia Košíková.

Bez triednictva:

Mgr. Pavol Chromek,

Mgr. Ján Pikula,

PaedDr. Miroslav Kučeřík,

Mgr. Mária Urbančoková Jakubovie,

Mgr. Jaroslav Debnárik,

Mgr. Patrik Palider,

Mgr. Magdaléna Galatová.

Tréneri športových tried:

Mgr. Alexandra Šišiaková,

Mgr. Jaroslav Debnárik,

Mgr. Patrik Palider.

Výchovný poradca - Mgr. Anna Uhríková.

Vyučujúci náboženskej výchovy - Mgr. Denisa Mitterová,

ThDr. Marián Bublinec, PhD.

Asistenti učiteľa:

Mgr. Matej Parobek,

Mgr. Tibor Šabo,

Bc. Peter Klempa,

Kamil Nosian,

Mgr. Monika Flašková,

Mgr. Magdaléna Galatová.

ŠKD - ranná od 6,00 hod. - 7,00 hod.,

popoludňajšia od 11,00 hod. - 16,00 hod.:

I. oddelenie - vychovávateľka: Mgr. Alexandra Šišiaková,

počet žiakov 25,

II. oddelenie - vychovávateľka: Renata Hudáková, počet žiakov 23,

III. oddelenie - vychovávateľka Milena Grúberová, počet žiakov 21.

Prinášame krátky prehľad udalostí zo života materskej školy:

Materská škola Brusno plní výchovno-vzdelávaciu činnosť podľa vlastného školského vzdelávacieho programu Krok za krokom celým rokom, ktorý je v súlade so štátnym vzdelávacím programom – Isced – 0. Profilácia materskej školy je zameraná na environmentálnu výchovu, preto je aj v názvoch našich tried ukryté ovocie. Aj tento školský rok naďalej spolupracujeme s Lesmi SR, Políciou SR, ZUŠ Brusno a inými organizáciami.

Organizácia materskej školy:

Hruštičková trieda: 2-3-4-ročné deti.

Učiteľky: Mgr. Daniela Šanková (triedna učiteľka) a Barbora Debnárová.

Hruštičky: Alenka Janka Balážová, Natália Balková, Lujza Citarová, Monika Dugátová, Maximilián Hajden, Richard Hirka, Zuzana Hrašková, Matej Michal Kerti, Martina Kováčová, Sophia Krenn, Viktória Krupová, Terézia Kubančíková, Paula Kurjanová, Matej Macík, Lesana Pacherová, Matúš Pikula, Joachim Pisarovič, Rastislav Rafaj, Sandra Raganová, Richard Rusina, Sofia Slobodníková, Zuzana Sokolová, Gabriela Šimečková, Jakub Šnír, Simona Štetiarová, Richard Turiak, Zuzana Uhríková, Jakub Pavol Urbančok, David Vaník, Michaela Živická.

Jablíčková trieda: 4-5-ročné deti.

Učiteľky: Bc. Viktória Haviarová (triedna učiteľka) a Bc. Monika Bartošová.

Jablíčka: Klaudia Adamovičová, Ema Balcová, Adam Daučík, Viktória Ferkovičová, Samuel Hronec, Johana Chromeková, Michal Chromek, Radovan Imro, Marek Kostúr, Tomáš Krupa, Timotej Kružliak, Tamara Kubančíková, Jakub Lupták, Lukáš Macák, Lukáš Ondrejko, Michaela Schmidtová, Filip Skladaný, Marek Špiner, Juraj Sokol, Ema Vágnerová, Sofia Vágnerová, Natália Vengrinová, Ema Vlčková, Vanesa Záveráková.

Čerešničkova trieda: 5-6-ročné deti.

Učiteľky: Mgr. Miroslava Palágyiová (triedna učiteľka) a Janka Zajačková.

Čerešničky: Lukáš Balko, Matej Barla, Tomáš Daučík, Lukáš Drábek, Veronika Dugátová, David Duraj, Janka Hiadlovská, Ján Chromek, Matúš Jančo, Zuzana Kindernayová, Jakub Koválik, Tereza Krakovská, Simon Krenn, Natália Kurjanová, Matúš Lamper, Ema Kurňavová, Karin Mózerová, Paulína Pažická, Miriam Michaela Pisarovičová, Simon Seifert, Tereza Rybárová, Tomáš Sanitra, Pavol Uhrík, Renata Vargová, Erik Vyšný.

ROZTANCOVANÍ PREDŠKOLÁCI

Naše detičky z predškolskej triedy Nikolka Hrašková, Natálka Kurjanová, Tereza Krakovská, Veronika Dugátová, Miška Hajdenová, Zuzka Kindernayová, Tomáško Daučík, Jakubko Žabka, Tomáško Plavec, Marek Mlynárčik, Miško Štefanovic a Miško Belica sa zúčastnili tanečného podujatia Dupkajú nožičky v Malachove. Tancovali ľudový tanec na pesničku Čie sú to kone. Atmosféra bola príjemná a všetci mali veselú náladu. Na záver podujatia naši škôlkari roztancovali všetky deti z iných materských škôl aj ich pani učiteľky moderným tancom Hore ruky od Joža Pročka. Tanček zožal veľký potlesk a záujem. Vďaka patrí rodičom, ktorí sa tohto podujatia zúčastnili a pomáhali.

Predškoláci z Hruštičkovej triedy sa svojím tanečným umením prezentovali aj na kultúrnom podujatí Čipkárskô. Hoci nám počasie neprišlo, škôlkari tancovali s úsmevom na tvári a s veľkým nadšením. Za svoje vystúpenie zožali veľký potlesk a od svojich pani učiteliek dostali sladkú odmenu.

PIKULÍKOVE VESELÉ PASTELKY

Naša materská škola sa zapojila do výtvarnej súťaže Pikulíkové veselé pastelky, kde úlohou detí z čerešničkovej a hruštičkovej triedy

bolo nakresliť vypočutý príbeh o Pikulíkovi. V kútiku duše sme verili, že sa nám podarí obsadiť nejaké pekné miesto. A tak sa aj stalo. Boli sme pozvaní na výtvarný seminár do Banskej Štiavnice spolu s odovzdávaním cien, kde sa ako bronzová jašterička umiestnila so svojim obrázkom Karinka Mózerová. Avšak boli sme hrdí na všetky naše detičky, pretože ich práce boli vyvesené v ateliéri materskej

školy v Banskej Štiavnici. Aby Karinke nebolo smutno, zobrali sme na výlet i Nikolku Hraškovú, ktorá tiež nakreslila pekného Pikulíka. Keď sme tam prišli, milo nás privítali, pohostili a pripravili pre nás program. Najprv sme si mohli vyskúšať rôzne výtvarné techniky – práca s kartónom, ako možno využiť „ruky rukaté“ a posledná technika súvisela s novinami a ich formovaním do paličiek. Nakoniec nám maličkí škôlkari zo súboru Permoník predviedli nádherné vystúpenie, odovzdali sa ocenenia a s úsmevom sme sa pobrali späť domov s krásnymi spomienkami na tento deň.

NÁVŠTEVA PÁNOV POLICAJTŮV V MATERSKEJ ŠKOLE

V prvý júnový týždeň sme mali tému Bezpečko na ceste, a tak sme si pozvali do našej materskej školy pánov policajtov. Všetci sme sa tešili na ich príchod. Páni policajti poukazovali škôlkarom všetky pomôcky, ktoré pri svojej práci potrebujú. Vyskúšali si i správny prechod cez cestu po priechode pre chodcov. Nadšení škôlkari si

mohli zastaviť i idúce auto a skontrolovať u pána vodiča dychovú skúšku. Deti mali z toho obrovskú radosť a zážitok. Na záver si škôlkari zopakovali všetko, čo sa naučili o bezpečnosti na cestách a s úsmevom sa rozlúčili s ochotnými policajtmi, ktorým veľmi pekne ďakujeme a tešíme sa na nich aj o rok.

EKOPREDŠKOLÁČIK

Dňa 5. 6. zorganizovala Materská škola na Starej tehelni v Banskej Bystrici 3. ročník Ekopredškolačika pod záštitou Spoločnosti pre predškolskú výchovu Banská Bystrica. Akcia bola zameraná na environmentálnu výchovu, nakoľko táto materská škola má ako

jediná v Banskej Bystrici a okolí certifikát Zelená škola. Predškolači Miška Hajdenová a Samko Šebeš reprezentovali našu materskú školu. Deti a ich pani učiteľky na začiatku privítala pani riaditeľka Mgr. Ivana Navrátilová, potom im škôlkari zahrli divadielko o zvieratkách a neporiadnych deťoch. Po zaujímavom úvode sa škôlkari z 12 materských škôl rozdelili do skupín a podľa lístčeka sa rozdelili po stanovištiach. Na každom stanovišti plnili rôzne zaujímavé úlohy, kde získali aj nové vedomosti, napr. o rastlinách, o nerastoch, tvorili obrázky z prírodného materiálu a živočíchov z plastov. Naši predškolači sa zapájali do rozhovorov a svoje vedomosti aj preukázali správnymi odpoveďami na rôzne otázky pri plnení úloh. Po splnení úloh dostali pečiatky z písmenami na sprievodný lístok.

Potom za pomoci pani učiteľiek lúštili písmenkovú hádanku a po jej vylúštení dostal každý škôlkar odmenu. Keď všetky deti splnili úlohy, čakala ich sladká odmena – jablkový koláč a na osvieženie voda z byliniek, ako mäta a pľháva.

Sme radi, že SPV Banská Bystrica v spolupráci s MŠ Stará tehelná zorganizovali zaujímavé dopoludnie pre materské školy a tešíme sa už o rok, čím nás prekvapia.

VYSÁDZANIE STROMČEKOV

Naša MŠ je zameraná na environmentálnu výchovu, a práve preto sme sa rozhodli pripraviť aj ku koncu jari jedno zaujímavé dopoludnie. Tentoraz sme si pozvali aj rodičov a dúfali sme, že počasie nám neprekazí plány, ako tomu bolo na jeseň. Pod vedením nášho

starého známeho lesného pedagóga Ing. Miroslava Šucha sme sa rozhodli vysádzať stromčeky na našom školskom dvore. Našťastie si slniečko v ten deň povedalo, že nám konečne zasvieti, a tak sme sa mohli s chuťou pustiť do roboty. Najskôr sme sa rozdelili do desiatich skupín a porozdeľovali sme si náradie – motyky, lopatky aj hrabličky. No skôr, než sme začali vysádzať, nám ujo horár, ako ho

my voláme, rozmiestnil stromčeky, aby neboli veľmi husto pri sebe. Potom sme už mohli začať kopať jamku, do ktorej sme postavili stromček. Ujo horár kontroloval, či je jamka dostatočne široká a hlboká, až potom sme mohli stromček do nej vložiť a zasypať koreň zemou. Ujo horár kontroloval, či sme zhrabali všetku zem ku kmeňu a poradil nám, aby sme zem okolo stromčeka trochu udupkali. A tak sme dupkali okolo stromčekov, čo nám nôžky stačili. Po takej namáhavej práci sme veru vyhladli, no našťastie naši šikovní rodičia už založili ohník a veselo opekali špekáčky. Keď sme sa najedli do sýtosti, ujo horár nám dal ďalšiu úlohu. Vyfarbiť obrázok žaby bez pasteliek. Ako sme to mali urobiť? Netrvalo dlho a vyhúťali sme, že by sa na farbenie dala použiť tráva, listy, ale aj zem. A tak sme sa naučili vyfarbovať obrázok prírodnými farbičkami. Za všetky krásne maľby a usilovnú robotu si každý škôlkar odniesol domov sladké odmeny a dúfame, že aj nové vedomosti a pekné spomienky. Ďakujeme lesnému pedagógovi Ing. Miroslavovi Suchovi za spoluprácu a rodičom a detičkám za účasť a dobre vykonanú prácu.

ŠKÔLKARSKÁ OLYMPIÁDA

Ako každý rok aj tento sa naša materská škola zúčastnila Olympiády detí materských škôl. Organizovala ju spoločnosť OMEP Banská Bystrica na veľkom štadióne. Zúčastnilo sa na nej veľa materských škôl z Banskej Bystrice, ale aj z okolitých obcí.

Vybrali sme šikovné deti z našej MŠ, aby nás na tomto podujatí reprezentovali. Boli to: Miška Hajdenová, Nikolka Hrašková, Marek Lehocký a Miško Belica. Vďaka finančným rodičovským príspevkom sme im mohli dať vyrobiť nové športové súpravy s logom školy a označením ZŠ s MŠ Brusno. Tieto súpravy ostávajú v materskej škole, aby ich mohli využiť aj ďalší športovci o rok.

Ďakujeme všetkým rodičom, ktorí pomohli a prispeli sladkými a slasnými pochúťkami, Hotelu Brusno za poskytnutie priestoru a pánovi Rybárovi za dobrú hudbu. Všetkým predškôlakom prajeme veľa šťastia v školských laviciach.

Už od septembra sme spolu s rodičmi, starými rodičmi a našimi škôlkarmi zažili rôzne spoločné akcie.

ŠARKANIÁDA

Leto vystriedala jeseň a my, škôlkari, sme sa ju rozhodli privítať veselo a so všetkou gráciou. No a ako inak by sa dala privítať jeseň, ak nie krásnymi farebnými šarkanmi a usmievavými detičkami? Preto sme ako každý rok usporiadali Šarkaniádu pre všetky detičky z našej materskej školy, ale aj pre iných malých či veľkých milovníkov šarkanov. Stretli sme sa o 10.00 hod. pri kostole a pokračovali sme smerom na kopec. Na kopci nám rodičia pomohli poskladať šarkany, ktoré sa už po chvíli vznášali vetrom. Obloha bola zaraz plná farebných rybičiek, drakov, motýľov a kadejakých iných zvláštnych tvorov. Na chvíľku nám vietor prestal fúkať, a tak sme behali so šarkanmi hore a dolu kopcom, aby sme ich udržali na oblohe.

Naši predškôlaci z Hruštičkovej triedy dostali na začiatku štartovné čísla a mohli sa súťažiť. Súťažili v behu, v hode tenisovou loptičkou a v skoku z miesta. Všade dosiahli výborné výsledky, no na medailu to nestačilo. Trochu boli sklamaní, no medaily sa im ušli za to, že sa zúčastnili olympiády. Vybojovali pre škôlku aj lopty a švihadlá. Zažili veľa zábavy. Keď sme prechádzali na stanovišťa, boli pre deti pripravené rôzne športové úlohy. Veľmi sme sa pri nich nasmiali. Malí športovci dostali aj malinovku a mafíny, balóny a knižky o dinosauroch.

ROZLÚČKA S PREDŠKÔLAKMI

Ako každý rok, tak aj tento sa materská škola rozlúčila s predškôlakmi, ktorí od septembra nastúpili do prvej triedy. Rozlúčka sa konala v Hoteli Brusno. Všetko bolo pripravené a nachystané na slávnosť. Deti na začiatok zaspievali pesničky, povedali básničky čo sa naučili v materskej škole. Potom pani učiteľky Danielka a Vikinka prečítali všetkým deťom častušky. Každý si zapálil sviečku a zobral darčeky. Rodičia a pani učiteľky dali upiecť torty v tvare hrušiek, keďže sme boli Hruštičková trieda. Torty mali ohňostroje, ktoré sme za účasti veľkého křiku a potlesku zapálili. To bolo radosti. Všetci si pochutnali na týchto sladkých fajnotách. Potom prišlo na rad detské šampanské, ktoré deti pili v kruhu a pritom spievali ľudové pesničky. Samozrejme, nechýbala ani pizza, ktorá všetkým chutila. Deti, rodičia aj pani učiteľky sa zabávali, tancovali a hrali sa spolu s balónmi.

Niet divu, že nám po tomto šantení začali vyhrávať v bruškách muzikanti. Našťastie to rodičia už dopredu tušili a rozložili oheň, na ktorom nám už spokojne opekali špekáčky. Z tohtoročnej Šarkaniády sme sa vracali nielen s plnými bruškami, ale aj s medailou a sladkými odmenami, no a my dúfame, že aj s krásnymi spomienkami.

OKTÓBER – MESIAC ÚCTY K STARŠÍM

Starí rodičia držia naše malé ruky len chvíľu, ale naše srdce navždy. Október je mesiac úcty k starším, a preto sme si ich uctili a strávili s nimi príjemné spoločné popoludnie. Zišli sme sa všetci v Hoteli Brusno, kde naši šikovní škôlkari otvorili večierok pesničkami a básničkami pre svojich rodičov a starých rodičov a tým vyjadrili, čo k nim cítia. Každý si priniesol rôzne jesenné plody - jabĺčka, tekvičky, gaštany, zemiaky..., z ktorých spoločnými silami vznikali rôzne tajomné, strašidelné a zároveň krásne výtvy. Prácu vystriedala zábava prebiehajúca v halloweenskom duchu. Všade naokolo

boli strašidelné masky, ktoré sa s veľkou chuťou bavili, strašili a tancovali spoločne so svojimi rodičmi, starými rodičmi a pani učiteľkami. Keďže bolo už veľa hodín a po práci a zábave boli strašidlá unavené, všetci sme sa pekne rozlúčili. Z tvorivého a zábavného popoludnia sme domov odchádzali s príjemným pocitom.

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA V MŠ – JESEŇ 2014

Aj túto jeseň sme pre deti naplánovali environmentálnu výchovu v spolupráci s lesným pedagógom Ing. Miroslavom Šuchom. Hneď po obede sme sa s „veľkákmi“ a „stredniakmi“ obliekli a vybrali na dlhú cestu do kúpeľného parku v našej obci. Cestou si škôlkari spievali jesenné piesne, aby im rýchlejšie ubehla cesta hore. Tam ich privítal pán horár Mirko, ktorý mal pre nich prichystané zaujímavé úlohy. Najskôr sa deti s ním rozprávali o prírode a najmä o stromoch. Pán horár ich oboznámil s rôznymi kríkmi, ihličnatými a listnatými stromami v okolí, hlavne s javorom mliečnym, ktorý tam rástol. Kládol otázky o prírode, na ktoré škôlkari skoro vždy vedeli odpovedať správne. Neskôr zadal úlohu vytvoriť strom v menších

skupinkách. S pomocou pani učiteliek a pána horára deti z opadaného listia vytvorili korunu a z konárov kmeň stromu. Pán horár ich pochválil za krásne stromy a hneď ich nasmeroval k ďalšej úlohe. Rozprávali sa s ním o zvieratkách a ich príprave na zimu. Potom deti zaviedol za rozprávkovým medveďom, kde úlohou bolo ho nakrmiť, aby sa neukladal na zimný spánok s prázdny bruškom. Bol to však rozprávkový medveď, ktorý mal najradšej šišky z rôznych

ihličnatých stromov. Šišky mu deti hádzali priamo do bruška a veľmi sa pritom zabávali. Nakoniec medveďovi zaspievali pieseň Medveďku, daj labku a rozlúčili sa s ním. Po týchto úlohách škôlkari tiež trochu vyhladli, no našťastie im pani kuchárky zabalili džúsy a buchty. Po získaní nových zážitkov sme sa vybrali naspäť do našej materskej školy. Ďakujeme lesnému pedagógovi Ing. Miroslavovi Šuchovi, že pre deti pripravil zaujímavé aktivity a už teraz sa tešíme, čím nás prekvapí v zime.

Z bohatého života základnej školy

FAREBNÝ ZAČIATOK JESENE NA 1. STUPNI

Jeseň sa k nám pomaly približila a svojimi farbami skrášľila prírodu okolo nás. V škole sme využili jesenné plody pozbierané v záhradách a na vychádzkach a využili svoju fantáziu, aby sme vytvorili na tvorivých dielnach krásne strašidelka, zvieratká a ikebany. Farebný týždeň sa niesol v znamení zdravej desiaty. Červený pondelok, žltý utorok, zelená streda, oranžový štvrtok a biely piatok. Samozrejme sme sa každý deň obliekli do rovnakej farby.

EXKURZIA DO VOJENSKÉHO ÚTVARU

V jednu krásnu slnečnú stredu sa žiaci 1. stupňa vybrali na návštevu do Vojenského útvaru Nemecká. Cestovali vlakom a potom všetci - 81 žiakov - prešli cez veľkú železnú bránu. Tam ich už čakali vojaci, ktorí im ukázali rôzne zbrane a porozprávali o živote vojaka.

Vyskúšali si aj vojenské oblečenie. Potom si prezreli vojenské autá a tanky. Tety a ujo via im ochotne odpovedali na nekonečné množstvo otázok. Spokojní a plní zážitkov, hlavne chlapci, sme sa vrátili do školy.

HALLOWEENSKÝ VEČEROK

Večer - 28. októbra - sa na našej škole niesol v duchu strašidiel. V školskej jedálni sa nezišli deti, ale naozajstné strašidelné strašidlá. Veselo sa zabávali, tancovali a súťažili. No najviac sa tešili na dôležitú úlohu - Cestu odvahy. Išlo o hľadanie strašidiel po škole. Nie všetci boli odvážni, a úlohu naozaj zvládli. A ani školské strašidlá sa nedali zahanbiť. Strašili a strašili. A deťom odkazujú, že o rok prídu znova.

EURÓPSKY DEŇ JAZYKOV

Naučiť sa nový jazyk, podobne ako naučiť sa hrať na hudobný nástroj, si vyžaduje isté úsilie, ale opláti sa to. Cesta do cieľa môže byť rovnako radostná ako samotný cieľ, čo môže potvrdiť každý, kto sa na ňu vydal. Ovládanie jazyka pomáha otvárať bránu

k inej kultúre a spoločnosti. Ľudia, ktorí sa ešte nezačali učiť cudzie jazyky, môžu pociťovať obavy alebo strach, ako keď sa na more díva človek, ktorý nevie plávať.

26. september je venovaný oslave európskych jazykov. Európska únia disponuje skutočným jazykovým bohatstvom, používa sa v nej 24 úradných jazykov a viac ako 60 regionálnych alebo menšinových jazykov. Úradnými a pracovnými jazykmi sú: anglický, bulharský, český, chorvátsky, dánsky, estónsky, fínsky, francúzsky, grécky, holandský, írsky, litovský, lotyšský, maďarský, maltský, nemecký, poľský, portugalský, rumunský, slovenský, slovinský, španielsky, švédsky a taliansky jazyk.

Aj v našej škole sme oslávili tento sviatok. Rozšírili sme ho na podujatie **Európsky týždeň jazykov**. Na hodinách nemeckého a anglického jazyka v posledný septembrový týždeň žiaci diskutovali spolu s vyučujúcimi o prínose jazykového vzdelávania, o príležitostiach a možnostiach, ktoré sa im výučbou cudzích jazykov otvárajú. V triedach sa „cestovalo“ po európskych krajinách. Žiaci vytvorili pekné projekty, ktorými spoznávali jednotlivé krajiny, ich jazyk. Zoznámili sa s ich vlajkou, s ich pozdravmi. Projekt bol venovaný aj výchove k rodine. Poznali pojmy mama, otec, dcéra, syn, dom, dedko ... v jazyku krajiny, ktorej sa venovali: 5. a – Anglicko, 5. b – Rakúsko, 6. a – Holandsko, 6. b – Česko, 7. a – Taliansko, 7. b – Švajčiarsko, 8. a, b – Poľsko a Chorvátsko, 9. a – Bulharsko.

Európsky týždeň jazykov vyhodnotili žiaci aj učitelia nemeckého a anglického jazyka ako skvelý, zábavný a poučný. Ďalší rok si ho určite zopakujeme znova. Veľký prínos videli najmä v tom, že si všetci uvedomili, aký veľký význam má výučba cudzích jazykov, a že učiť sa dá aj inak, zábavnejšie a s úsmevom na tvárach.

Pk-spoločenskovedná

SPOLOČENSKOVEDNÁ, GEOGRAFICKÁ A FYZIKÁLNA EXKURZIA

Termín uskutočnenia: 14. 10. 2012

Účastníci: žiaci 9. a triedy, žiaci 8. a 7. ročníka, Mgr. L. Košíková, Mgr. J. Šuba.

Cieľ exkurzie:

**1. Návšteva Komárne, prehliadka Alžbetinho mosta a Nádvo-
ria Európy.**

Prvý tzv. lodný most bol v Komárne postavený v r. 1586 a nieslo ho 79 lodí. V r. 1892 bol lodný most nahradený pevným Alžbetiným mostom, pomenovaným po cisárovnej Sissi. Tento most slúži dodnes. Dunaj spája Komárno s Nemeckom, Rakúskom, Maďarskom, Chorvátskom, Srbskom, Moldavskom, Ukrajinou, Bulharskom a Rumunskom.

Komárno na svojom Nádvorí Európy umiestnilo viac ako štyri desiatky budov, postavených v mierke jedna ku jednej, ktoré reprezentujú architektúru a stavebné slohy typické pre temer všetky

európske štáty. Obdivovať, prípadne aj porovnávať je možné budovy z Walesu, Vatikánu, Írska, Talianska, Transylvánie, Islandu či Grónska. Oddýchnuť sa dá na lavičkách pri fontáne nazvanej Milénium. Stavba nie je ukončená.

2. Rozšírenie vedomostí z fyziky, poznanie vodného diela Gabčíkovo.

Vodné dielo Gabčíkovo je v prevádzke od októbra 1992. Je tu nainštalovaných 8 hydroagregátov a ich výkon je 720 MW. Výsledky už priniesol i rozsiahly monitoring priľahlého územia. V žiadnej zo zisťovaných skutočností sa environmentálne parametre nezhoršili, ba dokonca kvalita zásob pitnej vody sa zlepšuje. Nakoľko ramenná sústava potrebuje každoročne v určitom období zvýšené hladiny prietokov, bol pri obci Dobrohošť vybudovaný nápuštný objekt do ramennej sústavy, ktorý umožňuje realizovať simulované záplavy v čase, kedy sú podľa odborníkov z Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky optimálne. Účelom Vodného diela Gabčíkovo je najmä ochrana pred povodňami, ktoré na priľahlom území

Dunaja spôsobili viackrát veľké záplavy, hlavne v rokoch 1954 a 1965. Ďalej vodné dielo zabezpečuje plynulú celoročnú plavbu, poskytuje elektrickú energiu v množstve cca 8% ročnej spotreby Slovenskej republiky, stabilizuje koryto Dunaja a vytvára podmienky pre ochranu vnútrozemskej delty Dunaja i možnosti pre rekreačný rozvoj celého priľahlého územia. Súčasťou vodného diela sú dve plavebné komory, ktoré sa dokážu naplniť za desať minút, a tak zabezpečujú plynulý prieplav lodí, ktoré prechádzajú týmto územím.

NEDELNÉ POPOLUDNIE S RODINOU

*Všetky babky, dedkovia tohto sveta majú radi svoje vnúča.
Iba v tom je sila lásky, čo ženie svet velikánsky
a drží ho pokope, len čo srdce zaklope.
Babka, dedko je slnko so strieborným vlasom.
Menšie slniečko – to zasa ja som.
Preto sa na svete máme krásne.
Mne svieti babka, dedko a ja obom jasne.*

Ak by to bolo v našej moci, mesiac október – **Mesiac úcty k starším** by sme premenovali na **Mesiac životnej múdrosti**, lebo tá sa získava len rokmi tvrdej práce a skúsenosťami. Takú moc ale nemáme. Ale sme radi, že sme mohli spríjemniť nedeľné popoludnie – **26. októbra 2014** – všetkým blízkym. Stretli sme sa v kultúrnom dome v Brusne s cieľom pozdraviť staré mamy a starých oteckov pri milej príležitosti.

Jeseň je obdobím umeleckých diel prírody. Takýmto krásnym umeleckým dielom je aj človek v jeseni života. Tvaroval a formoval ho majster život svojimi skúškami, radosťami, ale aj starosťami. Sklonili sme sa s úctou pred rokmi, ktoré boli naplnené činmi pre blaho nás všetkých, s radosťou a s potešením sme pripravili bohatý kultúrny program.

Našu besiedku krátkym príhovorom otvoril Mgr. A. Šabo, riaditeľ ZŠ s MŠ Brusno. Potom všetkých pozdravili žiaci 8. a triedy piesňou

z muzikálu Na skle maľované a žiačka 9. ročníka peknými slovami básnika.

Otvárame sa svetu a s tým je spojená aj znalosť cudzích jazykov. Žiaci 5. b triedy sklbili slovenský jazyk s nemeckým jazykom v básni o vzťahoch starých rodičov a vnúčať. Žiaci 7. b triedy nás pozvali do rozprávky. Popoluška je svetoznáma rozprávka. Bola realizovaná rôznymi spôsobmi. Moderné spracovanie tohto námetu sa celému obecenstvu páčilo a ho rozosmialo. Ostali sme v rozprávkovom svete. Na javisko prišli naši prváčikovia. Ešte stále majú ráno problém vstávať. Pomáhajú si pesničkou o hodinách a potom už ožijú. Ožili aj na javisku, páčili sa im mikrofóny a veselo zahrali divadielko Ako dedko s babkou trhali repku. Rýchle tempo dnešného života nás niekedy núti zabúdať, že niekto potrebuje od niekoho pomoc. Že sa to dá aj bez zbytočných slov, len jednoduchým skutkom dokázali žiaci 8. b triedy. V minulosti bol život na dedine veľmi ťažký. Ľudia boli bez elektriny, vodovodu, áut. Čo všetko museli ľudia zvládať. Pripomenuli sme si to spolu s deťmi zo 6. b triedy. Po našich predkoch nám ostalo aj niečo, čo sa nedá ničím zaplatiť. Sú to krásne ľudové zvyky, piesne, tradície. S malou troškou z tejto klenotnice prispeli žiaci tretieho ročníka s vystúpením Varila som, varila. V krásnych krojoch tancovali a varili. Všetci v sále ich odmenili potleskom. Počas dlhých zimných večerov deti aj teraz rady počúvajú príbehy, ktoré im rozprávali starí rodičia. Sú to príbehy z ich mladosti, ale zaujmú ich aj príbehy z dávnych čias, o ľudskom nešťastí, o láske. Žiaci 6. a triedy sa predstavili príbehom Turčín Poničan. Z histórie sme znova prešli do súčasnosti. Deti zo 4. ročníka majú rady všetko, čo je spojené s pohybom. Tancovali a traja chlapci ukázali, akí sú zruční s loptou. Celú sálu potom očarili žiaci 2. ročníka. Najprv prečítali slohové práce, ktoré si pripravili na tému Čo sme zažili so starými rodičmi. Potom nasledoval tanec na pieseň Mandarinka Darinka.

Besiedku ukončili slovami básnika žiaci 5. a a 8. a triedy. Keď Jurko Pavúk začal spievať pieseň Aleluja, získal si srdcia všetkých prítomných, pohladil im dušu a oni ho odmenili veľkým štedrým potleskom.

MILÁ BÁDATEĽKA, MILÝ BÁDATEĽ!

Dáva sa na známosť, že svoju šikovnosť a zvedavosť môžeš už od októbra využiť v jedinečnej súťaži pod názvom „VŠETKOVEDKO“. Teraz sa poriadne nadični, nadišiel čas zdolávania vrchov! Tvojimi prvými krokmi k ďalšiemu a ďalšiemu postupu budú pravidelne (každý prvý týždeň v mesiaci) zadané úlohy od triednej pani učiteľky. Dostaneš 3 až 5 úloh z rôznych predmetov, ako z prírodovedy, tak z matematiky atď. Nemáš sa čoho obávať, ide o tvoju dobrovoľnú účasť. Ak sa zúčastníš a nepodariť sa ti umiestniť sa, môžeš vyhrať nasledujúci mesiac. Preto nezúfaj a poď do toho s ostatnými! Ber si príklad, pýtaj sa, aj ty môžeš byť Sherlockom Holmesom! Dôležitá je však snaha a spolupráca s múdrymi knihami - encyklopédiami. Pokojne hľadaj aj na internete, no nezabúdaj na to, že nie všetky informácie sú dôveryhodné, a teda hodnotné a prospešné pre teba a tvoj výskum. Veľa zdaru!

ŠKOLSKÁ SÚŤAŽ – JAZYKOVÝ KVIETOK ŠKOLY

Vyučujúci SJL, ANJ, NEJ, DEJ pripravili zaujímavé úlohy pre jednotlivé ročníky 2. stupňa základnej školy. Sú zverejnené na stránke školy a žiaci majú možnosť zapojiť sa, riešiť a odhaľovať niečo nové. Môžu sa zapojiť do riešenia úloh z jedného predmetu, viacerých i zo všetkých predmetov. Žiaci, ktorí sa zapoja do viacerých predmetov a správne vyriešia zadané úlohy, budú hodnotení ako víťazi školy. Za svoju aktivitu budú odmenení.

Vypracované úlohy je potrebné odovzdať vyučujúcim daných predmetov do 16. januára 2015.

Vyhodnotenie súťaže bude 30. januára 2015.

OLYMPIÁDA SLOVENSKÉHO JAZYKA A LITERATÚRY – ŠKOLSKÉ KOLO

Dňa 28. októbra 2014 sa uskutočnilo školské kolo OSJ.

Táto súťaž pozostáva z 3 častí:

1. časť - **práca s textom** zameraná na porozumenie textu, jeho analýzu z hľadiska jazykových rovin,
2. časť - **písomná časť – tvorba vlastného textu - plagát**, využitie slohových postupov a jazykových štýlov,
3. časť - **ústna časť – tvorba a prezentácia textu na zadanú tému - príhovor**.

V školskom kole súťažilo 20 žiakov 8. a 9. ročníka (VIII. A trieda - 3 žiaci, VIII. B - 8 žiaci, IX. A - 9 žiaci).

Najúspešnejší boli nasledovní žiaci:

1. miesto: Michal Lihan, IX. A (34 bodov/37 bodov),
2. miesto: Zuzana Piarová, IX. A (32 bodov),
3. miesto: Natália Pet'ková, VIII. B (31 bodov),
V okresnom kole, ktoré sa uskutočnilo 10. 12. 2014 v CVČ JUNIOR - Banská Bystrica, našu školu reprezentoval Michal Lihan.

NÁRODNÝ PROJEKT „PRAKTIK – PRAKTICKÉ ZRUČNOSTI CEZ NEFORMÁLNE VZDELÁVANIE V PRÁCI S MLÁDEŽOU“

V rámci Národného projektu „PRAKTIK – praktické zručnosti cez neformálne vzdelávanie v práci s mládežou“, ktorý realizuje IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, som sa zúčastnil dvoch školení – „ŠTARTÉR a RABAKA“. Poslednou časťou školenia bol zážitkový tábor ZAŽI – TO v téme Envirozážitok, ktorý sa konal od 26. 11. 2014 do 30. 11. 2014 v hoteli Zerrenpach Osrbie. Tento tábor bol financovaný z Európskeho sociálneho fondu. Táboru sa zúčastnilo 60 detí z Banskobystrického kraja, z ktorých bolo 13 zo ZŠ s MŠ Brusno. Na základe požiadaviek a dohody sa tábora zúčastnili žiaci z 5. b triedy.

Program a aktivity pre účastníkov tábora zabezpečovali vyškolení pracovníci s mládežou. Každý účastník mal možnosť získať nové vedomosti z danej témy, formovať si vlastné postoje, rozvíjať svoje sociálne zručnosti a prácu v kolektíve cez metódy neformálneho vzdelávania prostredníctvom zážitkového učenia.

Mgr. Matej Parobek

MALI SME VZÁČNU NÁVŠTEVU

Dňa 25. novembra našu školu navštívil výtvarník, rodák z našej obce **Marián MIKLOŠ**. Určite to bol zážitok nielen pre nás, ale aj pre našich spolužiakov. Beseda sa konala v sále kultúrneho domu a zúčastnili sa jej žiaci siedmeho, ôsmeho a deviatego ročníka. Besedu moderoval PhDr. Michal Pavelka.

Marián Mikloš je možno nie až tak známy vo svete, ale je to vynikajúci sochár a maliar. Z jeho slov sme vycítili, že miluje ľudí okolo seba a tiež prírodu, ktorá ho obklopuje. Marián Mikloš nám rozprával o svojom živote. Krásne boli jeho spomienky na šťastné detstvo i čarovnú atmosféru zašlých čias. Aj keď miloval umenie, vyštudoval Vysokú školu technickú v Košiciach. Srdce mu však hovorilo inak a po niekoľkých rokoch sa vrátil k umeniu, pri ktorom stojí až dodnes. Okrem maľby sa autor venuje aj tvorbe drevených plastiek, kde sa stala jeho dominujúcou témou téma ženy a materstva. Zaujímavé

bolo jeho rozprávanie o cestách doma a v zahraničí. Rád má slovenské mestá. Spomenul Banskú Bystricu, Banskú Štiavicu, Zvolen a mnohé iné. Očarili ho severské krajiny – Nórsko, Švédsko, páči sa mu Taliansko. Bol aj v Amerike, ale vzťah k nej si nevybudoval. Dozvedeli sme sa o jeho rodine, o jeho plánoch do budúcnosti.

A. Kováč a S. Koubek, žiaci 8. a triedy

Získali sme...

Prostredníctvom projektu Moderné vzdelávanie – digitálne vzdelávanie pre všeobecno-vzdelávacie predmety sme získali **HARDVÉROVÉ A SOFTVÉROVÉ VYBAVENIE MULTIMEDIÁLNEJ UČEBNE**.

Cieľom projektu je uskutočniť obsahovú prestavbu vzdelávania na ZŠ s využitím inovatívnych foriem a metód výučby. Využívanie interaktívnej tabule skvalitní výchovno-vzdelávací proces.

Pre deti sme zabezpečili prostredníctvom certifikovanej firmy **PITNÝ REŽIM SO ZDRAVOU PRAMENITOU VODOU**. Štyri zariadenia s pramenitou vodou sú už rozmiestnené v hlavnej budove, na I. stupni, v materskej škole aj v športovej hale.

Veríme, že nám tieto zariadenia budú slúžiť.

Volejbalový klub Kúpele Brusno

VK Kúpele Brusno otvoril v októbri nový súťažný ročník 2014/15 Volejbalový klub pri ŠK CVČ Brusno otvoril nové súťažné obdobie so 4 účastníkmi. Vypustili sme „béčka“ mladších a starších žiačok. Prihlásili sme do súťaže juniorky, ako najvyššej súťaže na Slovensku – 1. liga junioriek. V súťaži máme teda 4 družstvá dievčat. Dočasne prestal trénovať úspešný tréner Peter Jonák, ktorého nahradil Mgr. Lukáš Šmída. Ďakujeme mu za pôsobenie u nás a novému trénerovi želáme len úspechy. Vedenie klubu umožnilo naďalej hrať našim najstarším hráčkam, ktoré v juniórke vhodne dopĺňajú mladšie hráčky. Je to náročné na čas a mnohé takto trávia soboty a nedele v športových halách. Treba povedať, že sú to študentky so študijnými povinnosťami, a preto im za reprezentáciu našej obce treba poďakovať.

Kto teda súťaží?

- Ml. žiačky - tréner Jaroslav Petrík.
- St. žiačky - trénerka Mgr. Alexandra Šišiaková.
- Kadetky - tréner Mgr. Lukáš Šmída.
- Juniorky - tréner Mgr. Jaroslav Debnárík.

Vedenie klubu pracuje v pôvodnom zložení.

Hracie termíny doma:

- sobota 9.00, 11.00 - st. žiačky, 14.00, 16.00 - juniorky,
- nedeľa 9.00, 11.00 - ml. žiačky, 13.00 15.00 - kadetky.

Súčasne prikladám čiastočné hodnotenie družstiev trénermi.

Mgr. Ján Pikula, org. pracovník

Mladšie žiačky

V súťažnom ročníku 2013/14 ukončilo ako B družstvo Brusna na 7. mieste ako absolútny nováčik.

Na súťažné obdobie 2014/15 sa začali ml. žiačky pripravovať 5. 8. 2014, žiaľ len v obmedzenom počte. Chýbali dievčatá z prípravky, ktoré zaostávajú v základných herných činnostiach a len postupne ich možno zaradiť do zostavy aspoň z lavičky. Momentálne je družstvo ml. žiačok po 5. kole na peknom 2. mieste. O dobré umiestnenie sa najviac zaslúžili K. Hohošová, S. Grúberová, E. Tomková, K. Kordíková, S. Dlhošová, V. Šanková, D. Kobzošová, V. Haviarová, A. Šuhajdová, B. Bučková.

Tréner Jaroslav Petrík

Základná umelecká škola v Brusne

Ludwig van Beethoven povedal:

“Hudba je jediná reč, ktorou sa nedá ublížiť”

a ja dodávam, „dopracovať sa k základom umenia vyžaduje mravenčiu prácu a pokoru, pochopenie osobnosti žiaka, rozvíjanie jeho skrytých daností. A to je ZUŠ-ka.“

Verejné koncerty žiakov školy sú potvrdením ich umeleckého rastu, schopnosti verejne a inteligentne vystupovať, byť ctíživým. Neustále hľadáme nové spôsoby a formy koncertnej činnosti s cieľom motivácie a napredovania v umeleckom raste. Prvé skúsenosti s verejným vystupovaním získavajú žiaci na interných koncertoch, ktoré sa uskutočňujú v priestoroch školy, kde publikum tvoria najmä spolužiaci, rodičia a učitelia. Súčasťou kultúrneho života v obciach sú verejné koncerty – školské a celoskolské.

Život na ZUŠ prebieha v pokojnej a tvorivej atmosfére, v ktorej žiaci pod vedením svojich učiteľov rozvíjajú svoje hudobné, výtvarné, tanečné a dramatické umenie. Individuálny prístup vo vyučovaní procese umožňuje žiakom naplno uplatniť svoju fantáziu, predstavivosť, kreatívne myslenie, ktoré prenášajú do výtvarných prác, do interpretácie hudobných skladieb, do umeleckého slova či tanečných krokov.

Táto umelecká škola je dôkazom, že aj malí môžu mať veľké sny a plány a dokážu si ich aj naplniť. Prezentácia výsledkov vo výchovno-vzdelávacom procese počas školského roka je veľmi bohatá.

Kadetky

Družstvo kadetiek v ročníku 2014/2015 hrá opäť najvyššiu súťaž v SR. Tím tvorí celkovo trinásť hráčok, z čoho je vekovo osem kadetiek, ktoré sú doplnené piatimi staršími žiačkami. Hrací deň kadetiek je nedeľa. Dievčatá však nemajú ľahkú úlohu, keďže staršie žiačky hrajú v sobotu prvú triedu v súťaži starších žiačok a kadetky v sobotu nastupujú v tíme junioriek, kde to je neraz boj o každú jednu loptu od začiatku až do konca stretnutia. Nehovoriac o tom, že všetky ligy sa hrajú systémom dvojzápasovo, a tak sa môže stať, že dievčatá musia odohrať 20 ťažkých setov za dva dni, niekedy aj po dlhej ceste. Aj napriek všetkým týmto negatívam môžeme konštatovať, že kadetkám sa doposiaľ v súťaži darilo, o čom svedčia iba 2 prehraté zápasy s lídrom súťaže. Všetky ostatné zápasy dokázali dievčatá dotiahnuť do víťazného konca. Zo začiatku sezóny dievčatá zvädzali päťsetové bitky so súpermi, bolo to však spôsobené aj príchodom nového trénera, ktorý potreboval čas na spoznanie družstva. Veríme, že v ďalšom pokračovaní súťaže budú dievčatá bodovať naplno, a tak si upevňovať pozíciu v hornej časti tabuľky, kde sú momentálne na krásnom treťom mieste.

Tréner Lukáš Šmída

M SR OS Staršie žiačky I. trieda 2014/2015

Zostava: D. Tomášková – kapitánka, V. Krajčírová, E. Svetlíková, N. Peťková, A. Živická, V. Michaličková, A. Pikulová, C. Kováčová, S. Kobzošová – libero, K. Obuchová, L. Vasilovčíková.

Rada by som sa vrátila ešte k minulej sezóne 2013/2014, keď dievčatá boli ešte mladšie žiačky. Sezónu sme ukončili krásnym prvým miestom v oblasti Stred a prebojovali sme sa prvýkrát v histórii klubu na Majstrovstvá SR mladších žiačok, kde sme skončili na peknom 7. mieste.

V tohtoročnej sezóne 2014/2015 došlo k určitým zmenám najmä v zložení družstva, a to prestali so svojou hráčskou kariérou A. Pikulová, E. Svetlíková a C. Kováčová, ktorá sa rozhodla naplno venovať atletike. Zato nám prišla posila z Banskej Bystrice - R. Longauerová a takisto dievčatá, ktoré vekovo spĺňajú túto kategóriu a to K. Haviarová, V. Muchová, Z. Šuhajdová a D. Ramajová.

V prebiehajúcej súťaži momentálne po 5. kole sme na čele tabuľky s jednou prehrou s Poltárom. Do konca jesennej časti nás čakajú ešte dva stretnutia, a to v Krupine a doma so Žilinou. Za doterajšie výsledky chcem dievčatám poďakovať a popriať im čo najviac vyhratých stretnutí.

Trénerka Mgr. Alexandra Šišiaková

V školskom roku 2013/2014 sa žiaci zapojili do rôznych súťaží, kde boli aj ocenení:

Žiaci VO:

„Požiarna ochrana očami detí“ z triedy p. uč. Ing. L. Kostúrovej účasť žiakov v súťaži, diplom za účasť.

„Panel Story“ z triedy p. uč. Ing. L. Kostúrovej organizovala Súkromná stredná umelecká škola vo Zvolene, ktorej sa zúčastnili:

Zuzana Chramcová – diplom za účasť,

Barbora Chrastinová – I. miesto a návrh na prijatie do 1. ročníka bez prijímacích skúšok na Súkromnú strednú umeleckú školu do Zvolena.

„Vesmír očami detí“ z triedy p. uč. Ing. L. Kostúrovej:

Karin Galbavá – 10 rokov (ZUŠ Brusno) „Štart rakety“ - III. miesto,

Zuzana Vlčeková – 9 rokov (ZUŠ Brusno) „Slnko v tme“ - IV. miesto,

Zuzana Chramcová – 15 rokov (ZUŠ Brusno) „Slnčné svetlo“ – II. miesto,

Barbora Chrastinová – 14 rokov (ZUŠ Brusno) „Vesmírne žiarenie“ - III. miesto.

Postup ocenených výtvarných prác do celoslovenského kola.

„Koník môj priateľ“ v ZUŠ Poltár: z triedy p. uč. Ing. L. Kostúrovej 3. m. Barbora Macáková (ZUŠ Brusno).

„ÚLUV“ z triedy p. uč. Ing. L. Kostúrovej: diplom za účasť.

„PGC Duo Slovakia Marketing“ z triedy p. uč. Ing. L. Kostúrovej diplom za účasť.

„Deň rodiny“ – výstava prác žiakov v OC Európa v Banskej Bystrici, do výberu postúpili práce žiakov z triedy p. uč. Mgr. S. Kováčikovej.

„Záchrana osôb pri živelných pohromách, povodniach“ – výtvarná súťaž, v ktorej získala **Carolína Kováčová** II. miesto v 2. kategórii - staršie deti z triedy p. uč. Ing. L. Kostúrovej.

Výtvarné práce zaslané aj do ďalších súťaží: Cesty za poznaním minulosti, Maľujeme a fotografujeme s primalexom, PPG Deco Slovakia s.r.o. – marketing -súťaž v Žiline, V krajine remesiel a pod.

Žiaci HO:

Marco Bukovský získal diplom za účasť v spevackej súťaži v speve moderných piesní organizovaných ZUŠ Ping Song Harmony vo Zvolene.

Tereza Kováčová získala III. miesto v speve detských piesní Slávik 2014. Reprezentovala ZŠ Ľubietová, odborná príprava p. uč. Pikulová - ZUŠ Brusno.

Peter Štulrajter získal II. miesto v súťaži Ponická fujarka 2014 v hre na heligonke – bola to súťaž v hre na netradičných ľudových nástrojoch.

Žiaci LDO:

účasť na divadelnej prehliadke:

My sme malí divadelníci - v Slovenskej Ľupči
žiaci LDO Brusno s hrou Hip
hopový príbeh

My a divadlo - žiaci LDO Brusno s hrou Hip hopový príbeh
žiaci LDO Nemecká s hrou Hurá škola

Aj v tomto školskom roku 2014/2015 sa žiaci zapojili do rôznych súťaží, pripravujú práce na ďalšie súťaže, pripravujú sa na verejné vystúpenia, výchovné koncerty, spolupracujú so základnými a materskými školami, s kultúrnymi inštitúciami v obciach, kde škola pôsobí.

Poslaním výchovy a vzdelania ZUŠ je pomôcť človeku, aby sa vedel orientovať vo svete kultúry a realizoval plnohodnotne svoj umelecký talent. ZUŠ naučí žiakov kreatívne myslieť a umelecky pracovať jednotlivo a kolektívne. Podporuje prezentáciu mladých talentov na verejnosti a pripraví svojich žiakov na vyššie umelecké vzdelanie do stredných škôl, prípadne umeleckých súborov. Veríme, že zaujímavý program Vás príjemne naladí na blížiace vianočné sviatky. Tešíme sa, že Vaším potleskom odmeníte výkony našej mladej talentovanej generácie.

Základná umelecká škola Brusno pôsobí v 7 obciach nášho kraja a má zapísaných cca 400 detí, ktorým ponúka štyri odbory – hudobný, literárno-dramatický, výtvarný a tanečný. Ich náplňou sú obsahové štandardy stanovené Štátnym vzdelávacím program pre základné umelecké školy doplnené o špecifiká vychádzajúce z predpokladov detí.

Medzi základné piliere fungovania ZUŠ patrí aj decentralizácia pôsobenia, ktorá sa na škole dobre ujala a prebieha už viacej rokov. To znamená, že deti nemusia za učiteľom umeleckého odboru dochádzať. Naopak, učiteľ prichádza za dieťaťom do materskej alebo základnej školy, ktorú dieťa navštevuje. Vytvárame tak alternatívu umeleckého vzdelávania najmä pre deti zo vzdialenejších obcí. Dieťa ostáva v prostredí jemu známom a blízkom a rodičia nie sú zaťažení jeho prepravou. Rovnako máme možnosť pracovať aj s deťmi zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktorým finančná a sociálna situácia rodiny nedovoľuje za umeleckým vzdelávaním dochádzať. Toto je veľká pomoc pre rodičov a hlavne výhoda, ktorú nám uľahčuje spolupráca nielen so základnými a materskými školami v obciach, ale aj vzorná spolupráca s obecnými úradmi, v ktorých vznikli podľa zákona a legislatívy tzv. „elokované pracoviská“. Sama pracujem na štyroch takýchto pracoviskách. Viem z vlastnej skúsenosti, že bez spolupráce, pochopenia a vzájomnej tolerancie by bolo len ťažko pracovať na základných a materských školách. Každá škola má svoj režim, rozvrh a život, ktorým žije. Keď si predstavím len začiatok školského roka, kde treba sklbiť rozvrhy všetkých troch škôl tak, aby bolo všetko podľa predpisov, poviem vám niekedy sa cítim ako kúzelník. Ale má to aj svoje výhody. Sú to kultúrne podujatia, reprezentácie školy na verejnosti, súťaže, akcie, ktoré usporiadajú obce v spolupráci so školami. Aj v tomto školskom roku sa naši žiaci podpísali pod mnohé kultúrne podujatia. Začiatkom októbra obohatili kultúrny program ľudovým tancom v Jasení pri príležitosti mesiaca úcty k starším, kde účinkovali okrem žiakov ZUŠ aj žiaci materskej a základnej školy. Veľkému úspechu sa tešil aj heligonkár Peter Štulrajter (žiak ZUŠ) ktorý

svojím spevom a hrou na heligonku ukázal, že aj v dnešnej dobe sa oplatí venovať ľudovým tradíciám. Aj v obci Strelníky si uctili svojich starších občanov, ale aj tých novonarodených, kde v spolupráci so základnou školou vystúpili aj deti hudobnej školy.

Nedá mi ešte spomenúť akciu, ktorá prebehla aj cez prázdniny. Hovorím o druhom letnom umeleckom tábore, ktorý sa konal v mesiaci auguste. V tomto roku bol zameraný na manuálne činnosti. Deti sa hrovou formou naučili, ako sa pracuje s hlinou, farbami a v nemalej miere si každý precvičil jemnú motoriku v pletení gumových náramkov. Keď toto píšem, usmievam sa, lebo v živom obraze mám pred sebou, ako sme učili deti robiť bambulky z vlny. To bola činnosť, ktorú robili najradšej. Bol to pre nich (a samozrejme aj pre nás) neuveriteľný zážitok.

A je tu november, jeseň v plnom prúde. Kde sa len obzriem, všade nás obťažujú reklamy, videoklipy, ktoré nám niečo vnucujú a neúprosne dávajú na známosť, že koniec roka sa nezadržateľne blíži. No my vieme, že ešte predtým nás čakajú najkrajšie sviatky roka Vianoce. Kúzlo nepozná hranice. Doma či v zahraničí ľudia sa tešia a užívajú si atmosféru, ktorú je cítiť všade okolo.

Moja rodina začína počúvať koledy už koncom októbra, nie žeby sme nemali čo počúvať, ale ako učiteľka ZUŠ musím myslieť dostatočne dopredu. Žiakom treba vybrať skladbičky, veršičky a samozrejme, to treba aj nacvičiť. Trvá to nejaký ten čas, kým to

zvážnu na úrovni, aby mohli aj oni svojím vystúpením prispieť k čarokrásnej atmosfére Vianoc. Každá škola sa chce prezentovať a pochváliť, ako s deťmi pracuje. Deti a rodičia si málokedy uvedomujú, že pri takejto spolupráci vzniká medzi nimi vzťah. Učiteľ ich nielen učí, ale aj vychováva. Učí ich emocionálne vnímať, ukazuje im spôsob, ako rozlišovať dobré od zlého. Rozprávajú si rôzne príbehy, zážitky, rozoberajú a riešia problémy. Stávajú sa priateľmi a kamarátmi. Nebojím sa povedať, že veľakrát na celý život. A to je to najkrajšie čo môže učiteľ zažiť. Ďakujem Vám.

*Mgr. Zuzana Michalcová – učiteľka hudobného odboru,
(Ľubietová, Strelníky, Brusno a Jasenie)*

Z činnosti žiakov výtvarného odboru Nemecká:

Žiaci VO v ZŠ s MŠ Nemeckej prezentovali svoje prvé diela na úvodnej výstave už v októbri 2014 pri príležitosti konania rodičovského združenia. Rodičia starších žiakov mohli vidieť ich práce – čierno-biele štúdie lístia a prírodnín v 3D prevedení, ktoré dopĺňali farebné výkresy plné ornamentov ako výsledok hry s líniami a tvarmi. Vystavené boli aj práce najmladších žiakov – predškolákov, ktorí čarovali na papieri s voskom a vodovými farbami, zároveň zostavili z prírodnín utešené krajinky. Žiaci VO sú veľmi talentovaní, už v mladšom školskom veku sa profilujú ich osobnosti. Inklinujú, napr. k počítačovej grafike, návrhárstvu, animovanej tvorbe, ilustrácii, realizmu, portrétovaniu či modelovaniu a práci s drevom. Práve toto rôznorodé zameranie žiakov bolo dôvodom, aby žiaci absolvovali exkurziu na Súkromnú umeleckú školu vo Zvolene, kde sme mali príležitosť vidieť v priamom prenose viac výtvarných techník. Pri príležitosti Dňa otvorených dverí na tejto škole si umeleckú atmosféru naplno užila nielen deviatačka z našej školy, ktorá má záujem o študijný odbor grafiku, ale aj mladší žiaci, nadaní výtvarníci ZUŠ Brusno. Tí mali možnosť vyskúšať si prácu animátora, zostaviť a nasnímať scény s bábkami, následne videli spracované, upravené s hudbou a dabingom – krátke animácie (kreslené v PC, ručne, aj bábkové). Rovnako žiakov zaujali vystavené diela študentov, grafické návrhy loga, CD obalov či obalov kníh. Videli sme nielen grafické a kresebné práce či maľby, ale aj papierové objekty a sadrové odliatky. Zaujímavosťou bola aj ukážka sieťotlače, tlače suchej ihly v grafickej dielni a perličkou bola diskusia s našou bývalou žiačkou, dnes úspešnou študentkou prvého ročníka súkromnej umeleckej školy, ktorá nás previedla po ďalších

V posledný júnový deň sme pasovali predškolákov na školákov. K tomuto milému dopoludniu sme prispeli aj my – hudobníci a zaspievali sme menším kamarátom, rodičom, pani kuchárkam a pani učiteľkám spoločnú rozlúčkovú pesničku. Dokonca sa mi ušlo krájanie rozlúčkovej obláčikovej torty, ktorá bola fantastická a veľmi nám všetkým chutila.

V tomto školskom roku pokračujeme v kvalitnej spolupráci a tešíme sa na ďalšie spoločné vystúpenia, najbližšie na vianočný program a nové výstavy prác žiakov výtvarného odboru.

Mgr. Lenka Longauerová - učiteľka hudobného odboru

DRUHÝ DENNÝ LETNÝ TÁBOR 2014

ZUŠ Brusno

V našej základnej umeleckej škole sa stále niečo deje – z každej strany počuť niečo iné, z jednej strany počuť ľúbozvučné hlasy našich spevákov, trošku ďalej znejú melodické zvuky gitár, flaut, saxofónov, klarinetov, zozadu nás ohúria menšie a väčšie herecké prejavy a výkriky, tanečné kroky a kreácie, horehronské dupáky, poskoky, jednokročky, dvojkročky, zborové hlasy a samozrejme aj akordy klavíra, keď niekto cvičí stupnice. Zvuky z točenia kruhu, modelovania, strihania, lepenia alebo aj kombinovanú techniku grafiky a akvarelu zas počuť z opačnej strany obce z Domu remesiel Brusno, kde sa nachádza keramická a výtvarná dielňa. Tak asi takto to vyzerá každý školský deň.

A cez prázdniny by mala zívvať prázdnotou??? Tak to teda nie! V dňoch od 18. do 22. augusta 2014 zas praskala vo švíkoch. Prebiehal v nej 2. letný denný umelecký tábor ZUŠ Brusno pod záštitou p. riaditeľky Ľubky Czippelovej. Tento rok nápad p. uč. Zuzky Michalovej „ručné práce“ bol zas zaujímavý a kreatívny. V tábore sme mali 19 detí z Brusna, Nemeckej, Medzibrodu, Kristínku z Anglicka, Justínku zo Slovenskej Ľupče a Francesku z Nemecka.

výtvarných ateliérov a porozprávala podrobnosti zo študentského života. Celodennú exkurziu si žiaci ZUŠ vychutnali, v pamäti si ponechali umelecké zážitky a na záver si spríjemnili cestu domov vlakom rôznymi hrami.

Mgr. Ivica Handlovská, PhD - učiteľka VO

Z činnosti žiakov hudobného a výtvarného odboru v Medzibrode:

V priestoroch ZŠ s MŠ v Medzibrode pôsobíme aj my – zuškári. V hrách a piesňach sa učíme spoznávať svet okolo seba a rozvíjame si spevácke zručnosti, cit pre rytmus a prispievame k celkovému rozvoju osobnosti dieťaťa, zlepšujeme si pamäť, výslovnosť. Vyučujeme v hudobnom odbore deti v prípravnej hudobnej výchove, ďalej hru na klavíri a na gitare. Výtvarníci zas rozvíjajú svoju predstavivosť, maliarske a iné zručnosti.

Nakoľko spolupráca so ZŠ a MŠ Medzibrod je na vysokej úrovni, naši malí hudobníci sú súčasťou spoločných kultúrnych programov a výtvarníci majú v priestoroch školy pravidelné výstavy svojich prác.

Začiatkom júna sme pozvali rodičov na spoločný program pre rodinu, ktorý sme obohatili hudobnými vystúpeniami či už hrou na hudobnom nástroji, alebo spievaním obľúbených detských piesní.

V závere minulého školského roka navštívili deti v Medzibrode aj žiaci literárno-dramatického odboru z Brusna so svojím predstavením Hip-hopový príbeh, ktorý bol pre medzibrodské deti začiatkom skvelého večerného programu. Ten pokračoval opekačkou a diskotekou na školskom dvore. Boli pozvaní aj malí herci z Brusna. Po zotmení sa Brusňania rozlúčili, poďakovali za pohostenie a domáce deti vytiahli spacáky, deky a spali v škole.

V pondelok doobeda – sa dievčatá so žhavosťou vrhli na gumičkové náramky a chlapci s p. učiteľom Miškom Uhríkom šli do Domu remesiel a modelovali s hlinou. Poobede sa dievčatá venovali omotávaniu vlny okolo krúžkov a potom z toho vznikali krásne bombuľky. Poobede sme mali toľko bombuľiek, že sme sa cítili ako v „Bombuľkove“. Chlapci si doniesli drevo z lesa a potom si vyrábali meče a dreveného koňa.

V utorok sme všetci navštívili Dom remesiel, kde sme sa rozdelili na niekoľko skupín – dole v keramickej dielni sa točilo na kruhu a modelovalo z hliny, hore sa vyrábali krásne stromčeky šťastia a v ďalšej miestnosti sa lepili z novinového papiera roličky – ako predpríprava na košíčky. Poobede sme sa hrali množstvo hier – deti so zviazanými očami mali uhádnúť, čo všetko z lesa sa ukrýva vo vrecúsku. Hrali sme bombovú hru p. uč. Lenky Kostúrovej – dosť ťažko. V stredu opäť niektoré deti navštívili Dom remesiel a ostatní sa venovali tvorbe pestrôfarebných motýlikov z roliek toaletného papiera s p. uč. Ivkou Košťalovou a chlapci si samozrejme vytvorili formulky. Neskôr sa vyrábali farebné náramky z bavlniek a bužírok. Pre väčšinu detí bolo veľkým prekvapením, keď sme pre všetky deti v Hoteli Brusno objednali pizzu a džús.

Vo štvrtok sa najmenšie deti venovali obliekaniu a prezliekaniu papierových bábik na výber mali množstvo kreatívnych modelov. Neskôr nasledovala módna prehliadka s ohodnotením poroty. Staršie dievčatá sa venovali šitiu šiat pre Barbinky. Keďže počasie nám neprialo – venovali sme sa brušným tancom, hraním na sochy, metlovému tancu a samozrejme nechýbal ani stoličkový tanec.

V piatok si v dievčatá v Dome remesiel vyrábali prstienky, dokončievali sa papierové košíčky. Najväčšiu radosť mali z výroby „stromčekov šťastia“, kde si precvičili zručnosť v ohýbaní drôtika a navliekaní farebných korálok za pomoci p. učiteľky Lenky. Po obede, keďže počasie zas neprialo, si deti s radosťou pozreli komické rozprávky „Pat a Mat“. A potom sa venovali tomu, čo ich cez týždeň najviac zaujalo. Ani sa nám nechcelo veriť, že už náš tábor končí. Odozvy od rodičov boli veľmi pozitívne. Deťom sa nechcelo ísť domov, lebo si tu našli mnohých kamarátov, niektorí z minulého leta. Všetci boli radi, že sa tu počas týždňa zas veľa naučili. Obľúbili si svojich „vedúcich“ a už sa nevedia dočkať ďalšieho leta, len dúfajme, že nie až takého upršaného a samozrejme 3. ročníka letného denného umeleckého tábora.

Mgr. Ivana Košťalová a pedagógovia ZUŠ Brusno

VÝTVARNÝ ODBOR

Vo výtvarnom odbore sa so žiakmi prvého stupňa snažíme objavovať nový svet farieb, výtvarných techník a prejavov. Skúšame pomocou výtvarného cítenia vniesť do práce kúsok svojho vnútra. Objavujeme základy perspektívy, krajinomalby a figurálneho kreslenia. Tiež testujeme šikovnosť rúk pri strihaní a lepení či modelovaní z hliny.

Práce žiakov s jesennými prírodninami

Žiaci druhého stupňa sa už viac zameriavajú na výtvarné umenie ako také. Skúmajú umelecké diela a snažia sa na základe štúdie samostatne prejať. Aj preto sme ešte minulý rok boli na výstave v galérii Dominika Skuteckého. Tu sú dojmy jednej našej žiačky z výstavy: „Pri vstupe nám dali Sprievodcu o živote a dielach Dominika Skuteckého, podľa ktorého sme maľovali rôzne obrázky. Vo Vile Dominika Skuteckého sme videli veľa zaujímavých obrazov. Najviac ma zaujal „Domček z karát“, na ktorom boli dve deti. Na obrazoch Dominika Skuteckého som videla hlavne tváre a postavy. Podľa mňa sa mu najviac darili portréty. Pri autoportréte Dominika Skuteckého sme si skúsili aj sami nakresliť svoj autoportrét. Na všetkých obrazoch bola nejaká výrazná farba, hlavne červená, ktorá tam vynikla. Vyplneného a vyfarbeného Sprievodcu sme si mohli zobrať domov.“ Dúfam že aj tento rok sa nám podarí nejakú tú galériu navštíviť.

Teší ma, že niektoré dievčatá prejavili záujem naučiť sa niečo nové v oblasti tradičnej výšivky a základoch šitia na stroji. Ako prvé výsledky si dievčatá ušili svoje vlastné peračníky a obaly na mobil. Ešte malá informácia o úspechoch našich žiakov v súťažiach. Klub zlatokopov Novohradu, Mesto Poltár a Základná umelecká škola Poltár vyhlásila 3. ročník výtvarnej súťaže „**KONÍK MÔJ PRIATEL**“. Odborná porota ocenila tretím miestom našu žiačku **Barbaru Macákovú**. Dobrovoľná požiarna ochrana vyhlásila v školskom roku 2013/2014 už 11. ročník súťaže vo výtvarnom prejave žiakov. Téma prác bola „**Záchrana osôb pri živelných pohromách, povodniach**“. V okresnom kole porota ocenila žiačku **Carolínu Kováčovú** druhým miestom v III. kategórii od 13 do 15 rokov. Oceneným žiakom patrí naša pochvala. Dúfam, že v tomto školskom roku 2014/2015 na ich úspechy nadviažu aj iní naši nadaní žiaci.

Ing. Lenka Kostúrová (pedagóg výtvarného odboru)

NEPODCEŇUJTE VYKUROVACIE OBDOBIE!

Vážení spoluobčania,

s príchodom chladného počasia sa začína vykurovacie obdobie a s ním aj zvýšené nebezpečenstvo vzniku požiarov. Zimné vykurovacie obdobie je sprevádzané zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiarov, rovnako od samotných systémov vykurovania, ako aj od ich nesprávnej obsluhy, o čom nás každoročne presvedčuje štatistika požiarovosti.

Tak ako sa venujeme pravidelnej údržbe domu, mali by sme sa pravidelne starať aj o svoj komín. Čistenie komína by sa malo vykonávať nielen preto, že to prikazuje zákon, ale hlavne kvôli vlastnej bezpečnosti. Vyhláška Ministerstva vnútra SR č. 401/2007 Z. z. v § 20 ods. 2 písm. a) predpisuje nasledovné lehoty na kontrolu a čistenie komínových telies, ak sú na komínové teleso pripojené spotrebiče s celkovým tepelným výkonom do 50 kW. Komín, do ktorého sú pripojené spotrebiče na plynné palivá a ak ide o komín s vložkou, sa musí počas prevádzky **čistiť a kontrolovať najmenej raz za 12 mesiacov, ak sa jedná o komín bez vložky táto lehota sa skraca na polovicu, čiže najmenej raz za 6 mesiacov**. Ak sú do komína pripojené spotrebiče na tuhé palivá alebo spotrebiče na kvapalnú palivá, musí sa komín počas prevádzky čistiť a kontrolovať najmenej **raz za 4 mesiace**. Za nezabezpečenie kontroly a čistenia komína môže orgán vykonávajúci štátny

požiarny dozor uložiť **fyzickej osobe**, ktorá sa dopustí uvedeného priestupku na úseku ochrany pred požiarmi **pokutu do výšky 99 €, právnickej osobe a fyzickej osobe podnikateľovi pokutu do výšky 8 298 eur**. Za čistenie a kontrolu komína zodpovedá vlastník objektu.

Zásady požiarnej prevencie pri vykurovaní

- neprekurujte vykurovacie telesá, neskladujte a nesušte v ich blízkosti horľavé materiály a neponechávajte ich bez dozoru,
- nepoužívajte k rozkurovaniu horľavé kvapaliny, najmä benzín, petrolej či denaturovaný lieh,
- inštaláciu vykurovacích telies zverte vždy odborníkovi pri plnom rešpektovaní pokynov výrobcu,
- dbajte na to, aby vykurovacie telesá – sporáky, pece a pod. boli umiestnené na nehorľavej podlažke predpismi určených rozmerov a odborne zaústené do komínových priechodov,
- popol z vykurovacích telies vysypajte zásadne do nehorľavých a uzavierateľných nádob,
- dbajte na to, aby neboli ponechané v prevádzke a bez dozoru také spotrebiče, ktorých technické parametre a vyhotovenie vyžadujú trvalý dozor, ako napr. tepelné spotrebiče bez automatickej regulácie,
- dodržujte predpismi stanovené zásady pre skladovanie a používanie horľavých kvapalín, kovových tlakových nádob na propán – bután, tuhé palivá a iné materiály.

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru, Banská Bystrica

GALAVEČER

*Za horúcich nocí
v rozpálenom meste
som ryba na suchu
Zadúšam sa
lapám po dychu
Osvieženie hľadám
v spomienkach
na živú vodu
na potôčik môjho detstva...*

Krásnymi tónmi a spevom Piesne o rodnej zemi a slovami slovenskej poetky, rodáčky z Brusna, Eleny Cmarkovej začal **GALAVEČER**, ktorý sa konal **16. mája v predvečer Čipkárskoho 2014**.

Slávnostný večer moderovala PaedDr. Slavomíra Očenášová, PhD., ktorá po krásnych umeleckých slovách privítala v mene pani starostky všetkých prítomných – rodákov, domácich i hostí pri príležitosti výročia vzniku obce a pri príležitosti výročí viacerých korporácií v obci. Osobitne privítala hostí, ktorí prijali pozvanie pani starostky obce. Privítala **Ing. Mgr. Peter Muránskeho**, poslanca NR SR, **p. Jána Kováčika** - prezidenta Slovenského futbalového zväzu, **PhDr. Ladislava PETHŔ** - prezidenta DPO SR, **starostov obcí**. Symbolicky vítala aj **JUDr. Janu Laššákovú** - poslankyňu a podpredsedníčku Národnej rady Slovenskej republiky, **Ing. Petra Pelegriniho**, ktorí boli ešte stále na strastiplnej ceste z Bratislavy do Brusna. Za vedeckú obec privítala popredných vedcov z nášho kraja, ktorí majú blízky vzťah k regiónu Brusno - **doc. PhDr. Jolanu Darulovú**, CSc. – riaditeľku Centra vedy a výskumu UMB BB, **doc. Ing., Ph.D. Petra Jančuru** – vedúceho Katedry plánovania a tvorby krajiny na Technickej univerzite vo Zvolene, **doc. Ing. Petra Urbana, Ph.D.** - vedúceho Katedry biológie a ekológie UMB BB, **Mgr. Ing. Ivana Chromeka, Ph.D.** - člena Prezídia DPO SR, **pplk. Ing. Dušana Mlynárika** - riaditeľa OR HaZZ v Banskej Bystrici, **Ing. Ivana Švantnera**, riaditeľa Hasičského a záchranného zboru v Brezne.

Moderátorka podujatia pokračovala v uvítacom prihovore a nezaбудla pripomenúť dôležité momenty. Hovorila, že s minulosťou sme mali kráľov, panovníkov, zemepánov. Dnes je doba iná. Dnes je prvým občanom obce jej starosta. Naša obec Brusno je tým špecifická a jedinečná, že celé štvrtstoročie ju vedie žena – p. Vierka Krakovská, ktorá sa netají vrúcny vzťahom k Brusnu, láskou k nemu žije, raduje sa z jej úspechov a obyvateľom vytvára najlepšie podmienky, aby sa obec rozvíjala stále ďalej a ďalej.

Po týchto dojímavých slovách vystúpila na javisko so slávnostným prejavom pani starostka obce Vierka Krakovská. Po jej prejave zvnútornený vzťah k rodnému kraju naznačili interpretáciou moravských dvojspevov Antonína Dvořáka Edita Pikulová a Zuzana Uhríková s klavírnym sprievodom Denisy Kabáčovej. Tento deň sme si pripomínali 590. výročie prvej písomnej zmienky o obciach. Dve susedné obce vždy boli navzájom prepojené a v celej

ich existencii vždy jedna druhej niečím slúžila. V jednej piekli chlieb pre obživu, druhá ponúka už 510 rokov duchovný pokrm prostredníctvom starodávneho stánku božieho. So symbolom anjelského chleba vystúpili so svojím spevom na javisko znova Edita Pikulová a Zuzana Uhríková a my všetci sme si zároveň pripomenuli 40. výročie prijatia spoločného názvu obcí Brusno.

Cez stáročia mnohokrát znelo v našich dolinách: „Horí!“ Ľudia v hrôze bez inej pomoci ratovali svoje holé životy. V duchu si hovorili: „Jaj! Bože, kto nás ochráni, kto nám pomôže?“ Poučení krutosťou ohňa, strachom z vody vylietajúceho sa Hrona zišli sa jedného dňa, je to viac ako 100 rokov, statoční, múdri, obetaví muži, aby silu pomoci znásobili v hasičských spolkoch. Viac ako 100 rokov odovzdávajú z otca na syna hasičskú dobrovoľnú štafetu. Brusnianski požiarnici pohotovo zasahujú pri živelných pohromách, pri nešťastiach a zároveň sa aktívne podieľajú na organizácii kultúrnych podujatí v Brusne. Sú to práve oni, ktorí iniciovali už 15-ročnú tradíciu varenia čipkárskoho. Otcom tejto myšlienky je JUDr. Imrich Kolpák a „Čipkárskô“ zaznamenáva medzi domácimi a návštevníkmi veľkú obľubu.

V nasledujúcej časti podujatia sa prítomným prihovorel PhDr. Ladislav Pethő. Poďakoval účastníkom za pozvanie. Pochválil krásy obce a najmä jej dobré vedenie pani starostkou obce. Pripomenul históriu hasičstva v Brusne, nezabudol vyzdvihnúť dnešok – dobré meno, novú hasičskú zbrojnicu, jej vybavenie, množstvo výborných ľudí. Podčiarkol, že 130-členská základňa je veľká, patrí k najväčším zborom a zaslúži si hlbokú poklonu. Ladislav Pethő poprial všetkým i obci dobrý rozvoj, hasičom novú techniku, výborných odborníkov, futbalistom dobrú hru a góly v súperovej bráne. Osobitne vyzval na javisko JUDr. Imricha Kolpáka ako jedného z najaktívnejších hasičov na Slovensku a v mene Dobrovoľnej požiarinej ochrany SR mu udelil RAD SVÄTÉHO FLORIÁNA. Je to vysoké vyznamenanie dobrovoľnej požiarinej ochrany „ZA PRÍNOS A ZA DLHOROČNÚ PRÁCU NA ÚSEKU OCHRANY PRED POŽIARMÍ“. JUDr. Imrich Kolpák poďakoval za ocenenie svojej práce a ako predseda okresného výboru DPO v Banskej Bystrici na návrh DHZ Brusno odovzdal MEDAILU III. STUPŇA „ZA DLHOROČNÚ SPOLUPRÁCU A SPONZORSTVO NA HASIČSKÝCH AKCIÁCH“ Kúpeľom Brusno. Medailu prevzal riaditeľ Kúpeľov Brusno Štefan Hrčka. Zároveň JUDr. Imrich Kolpák udelil MEDAILU III. STUPŇA „ZA VZORNÚ SPOLUPRÁCU S DHZ“ obci Brusno. Cenu prevzala starostka obce pani Vierka Krakovská. Znova sa ujal slova PhDr. Ladislav Pethő a odovzdal kolektívne ocenenie brusnianskym hasičom – STUHU K ČERVENEJ ZÁSTAVE DPO SR pri príležitosti 120. výročia založenia Hasičského zboru v Brusne. Pani starostka si tiež veľmi váži prácu hasičov, a preto sa rozhodla udeliť dobrovoľným hasičom PAMÄTNÚ PLAKETU pri príležitosti 120. výročia založenia Hasičského zboru v Brusne. Nasledujúcim výnimočným darom pre všetkých hasičov a všetkých prítomných v sále bolo vystúpenie tanečného páru. Marek Petko a Vaneska Šanková sú spolužiaci, tancujú už päť rokov, súťažia v juniorských súťažiach doma i v zahraničí, kde získavajú medailové priečky. Predviedli ukážky štandardných a latinskoamerických tancov.

V Brusne bol vždy a v súčasnosti je obľúbený šport. V obci sa rozvíjali kolektívne hry, ale nemožno zabudnúť ani na individuálne športy. V nich vynikali a získali úspechy na slovenskej i medzinárodnej pôde naši reprezentanti – šprintér Peter Kohút a lyžiar Róbert Hermánek. Dnes medzi najlepších slovenských horolezcov zdolávajúcich najvyššie veľhory sveta patrí náš rodák Jaroslav Dutka. Treba spomenúť mladú športovkyňu – úspešnú reprezentantku

a majsterku Slovenska v jazde na koni Lucku Tomkovú a kolektívu mladých volebalistiek, ktoré úspešne hrajú najvyššiu slovenskú súťaž. Na všetky tieto pozoruhodnosti Brusna moderátorka podujatia nezabudla, no najviac zdôraznila ten najpopulárnejší šport v obci a tým je futbal, ktorý si práve pripomínal 80. výročie svojho oficiálneho vzniku. Pri tejto príležitosti vystúpil na javisko so svojím príhovorom milý hosť, prezident slovenského futbalového zväzu Ing. Ján Kováčik. Po svojom prívete pozval na javisko pani starostku obce Vierku Krakovskú, aby jej mohol odovzdať PLAKETU SLOVENSKEHO FUTBALOVÉHO ZVÁZU, ktorá jej bude pripomínať toto výročie a futbalovú loptu podpísanú reprezentantmi SR. A hneď nasledovalo ďalšie poďakovanie. Pani starostka dostala od neho osobný dar – dres jej obľúbeného futbalistu Martina Škrteľa s podpismi všetkých reprezentantov. Bolo to veľmi dojemné. Pani starostka bola veľmi šťastná. Priznala, že naozaj futbal miluje, obdivuje Martina Škrteľa, jeho futbalové umenie a verí, že sa s ním niekedy aj osobne stretne. Z pozície starostky obce pozvala na javisko Juraja Vrzala, prezidenta futbalového klubu FK 34 Brusno, aby si z jej rúk prevzal PAMÄTNÚ PLAKETU pri príležitosti 80. výročia založenia organizovaného futbalu vo Svätom Ondreji. Po veľkom potlesku vyšlo na javisko vokálne zoskupenie OTTO VOCE, ktoré interpretovalo bez použitia hudobných nástrojov – teda a cappella - známe rock-pop-jazzové hity svetových umelcov. Bol to neskutočný zážitok.

„Nielenže dal tento kraj národu veľa umelcov, ale obec ponúka ochranné krídla nad umeleckým sympóziom, ktoré sa v Brusne uskutočňuje už 10 rokov. Autorom tejto myšlienky je Ing. Marián Mikloš, ktorého teraz pozývam na javisko,“ tieto slová zazneli z úst moderátorky Slavomíry Očenášovej. Po jeho príchode nasledoval krátky rozhovor, v ktorom Marián Mikloš vyznal svoju lásku k Brusnu. Povedal, že Slovensko je krásne, ale rodisko je len jedno, a preto sa do Brusna rád vracia. Odkryl svoje srdce a priznal, že spomienky a láska k Brusnu mu v ňom vždy zostanú. Lúto mu je za jeho rodny dom. Už nestojí. Je tam železničná stanica a túži aspoň po tom, aby sa v Brusne zachovali staré banícke domy a staré budovy kúpeľov. V závere svojho rozhovoru vyslovil svoje želanie. Povedal, že každý chceme žiť, žijeme v tejto dobe do dlhého veku. A zaprial každému i sebe, aby sme na tejto zemi mohli pár rokov byť a tvoriť. Je to najkrajšie, aby mohol vytvoriť aspoň jeden obraz a ten sa páči, tak nežil zbytočne. A to ho naplňa.

Pani starostka Brusna a obecné zastupiteľstvo sa rozhodli po prvýkrát v 590-ročnej existencii obce Brusno udeliť CENU OBCE BRUSNO za celoživotnú tvorbu, prínos v oblasti výtvarného umenia a obohatenie kultúrneho života obce, šírenie dobrého mena a propagáciu obce Brusno Ing. Mariánovi Miklošovi. Cenu odovzdala pani starostka a hneď nasledoval ďalší darček, a to básničky. Umelecké slová dojali celé obecenstvo a očiach mnohých ľudí sa objavili slzy dojatia a hlavne v očiach odmeneného umelca. Ťažko vychádzali z jeho úst slová vďaky, ale z jeho srdca sálala mimoriadna emócia - potešenie, radosť a dojatie.

Po tejto veľkolepej časti podujatia pokračovala ďalšia a tiež impozantná. Pri príležitosti významných jubileí vyšla nová kniha o Brusne pod názvom „... obe obce svätoondrejské...“ Kniha o krajine, dejinách a ľuďoch

Brusna. Na napísaní knihy sa autorsky podieľali odborníci pod vedením PaedDr. Pavla Hrončeka, PhD., ktorý na pódium priniesol prvý výtlačok knihy. Jeho spolupracovníkmi boli domáci odborníci JUDr. Imrich Kolpák, PhDr. Michal Pavelka a Mgr. Miroslav Huťka, PhD. Brusňanov doplnili odborníci z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici Mgr. Dagmara Bacová, PhD., PhDr. Marta Mácelová, PhD., Mgr. Ivan Souček, PhD. a PhDr. Oto Tomeček, PhD. Všetci títo autori vystúpili na javisko. Pani moderátorka im všetkým poďakovala a nezabudla poukázať na kvalitné grafické a technické spracovanie monografie, ktoré bolo dielom Pavla Lihana. Pavol Lihan do vizuálnej podoby knihy vložil svoje srdce, preto ho požiadal, aby vystúpil na javisko.

Potom nasledovalo poďakovanie predkom, ktorí svojou prácou a životom vytvorili príbeh tejto knihy. Ján Vaník zhmotnil túto myšlienku vo veršoch, ktoré končili tichým slovíčkom „Ďakujeme“. Po tomto okamihu hlavný aktér knihy Pavol Hronček oficiálne odovzdal do rúk pani starostky obce prvý výtlačok knihy „... obe obce svätoondrejské...“. Pána Marián Mikloš symbolicky odprevadil knihu na cestu jej „života“ s práním, ako naši otcovia išli do sveta čipkárčiť aj táto kniha nech sa dostane do sveta, aby sa s ňou zoznámili mnohí ľudia a spoznali krásne Slovensko a najmä malebné Brusno.

Na úplný záver Galavečera si obecné zastupiteľstvo pripravilo prekvapenie. Pani moderátorka pozvala na javisko Ing. Petra Ivica, zástupcu starostky obce a Ing. Jána Vaníka, poslanca obecného zastupiteľstva a predsedu kultúrnej komisie pri Obecnom úrade

Brusno, aby tajomstvo poodkryli. V mene obecného zastupiteľstva a v mene všetkých občanov Brusna odovzdali PAMÄTNÚ MEDAILU OBCE BRUSNO pani starostke Vierke Krakovskej. Zároveň ju obdarili kyticou kvetov a stuhou so slovami STAROSTKA No. 1, ktorú vyšila pani moderátorka.

Po poďakovaní pani starostky nasledoval posledný bod programu, ktorým bolo vystúpenie folklórneho súboru Urpín z Banskej Bystrice.

Čipkárskô 2014

Upršané počasie bolo celodenným sprievodným znakom 15. ročníka varenia čipkárskeho. Ešte nikdy v histórii tejto súťaže nenašlo toľko dažďa ako počas tohtoročnej akcie. Organizátorov posunuli o týždeň skôr, ako býva tradičný termín súťaže, voľby do európskeho parlamentu. Druhýkrát v histórii sa stal víťazom nováčik súťaže.

Súťažné družstvá:

1. OBLIZÁČOVÁ – Jozef Pliško, Ladislav Barič, Marián Ďuriančík, Ján Chamko
2. KLADIVÁ – Viliam Hláčik, Miroslav Hláčik, Juraj Bošela, Peter Abašanov
3. UaPPS ONDREJ – Ivan Balko, Jana Martiaková, Ľuboš Žabka, Stanislav Mikloš
4. ONDROBRUS – Daniela Petrušková, Ľubica Luptáková, Zuzana Kubusová, Erika Merešová
5. KÚPELE BRUSNO – Miroslav Chamko, Janka Hatalová, Gabika Rusnáková, Janka Latináková
6. SNS – Kamil Uhrík, Michal Balko, Tibor Oleríny, Mária Uhríková
7. OBECNÝ ÚRAD – Dagmar Srniaková, Viera Citarová, Viera Gregorová, Milan Ďuriančík
8. FK 34 – Marianna Zvarová, Elena Zvarová, Katarína Parobeková, Radovan Gardošik
9. GREPOVIČKY – Radka Vasilovčíková, Kristína Turcajová, Lucia Horváthová, Vanesa Sokolová
10. FUŠERÁCI – Tomáš Lupták, Ľuboš Hláčik, Tomáš Milan, Marek Hornyak
11. T.M.A. HASIČI – Imrich Kolpák ml, Tomáš Hláčik, Marek Uhrík, Michaela Hláčiková
12. RICOV KÚT – Pavol Smida, Branislav Vasilovčík, Rastislav Macík, Peter Pipich
13. STARÉ DIEVKY – Lucia Rafajová, Barbora Krakovská, Andrea Vieriková, Lucia Dobríková
14. DAREBÁCI – Jozef Vierik, Michal Núdzik, Maroš Gera, Martin Fortiak
15. BUCHAJOVCI – odhlásili sa pred súťažou
16. OVK BRUSNO – Peter Tišťan, Eva Tišťanová, Michal Bakoš, Adam Kliment
17. OVK ŽENY – Marcela Šuhajdová, Viera Švecová, Eva Karáseková, Zuzana Huťová
18. CHATÁRI – Marián Sokol, Ivan Slabécius, Jaroslav Petrik, Lenka Sokolová
19. FONČORDÁCI – Andrea Piatriková, Slavomír Piatrik, Ján Uhrík, Martin Pavlovský
20. FTP – Július Tokár, Mária Tokárová, Eva Pacharová, Mária Pacharová
21. VATIMIOR – Ján Vaňo, Marián Tišťan, František Mikloš, Michal Oravec
22. ŽAKOBA – Igor Žabka, Ivan Kovalík, Katarína Kovaliková, Ladislav Barla

Nové družstvá, ktoré doteraz nikdy nesúťažili:

- VATIMIOR č. 21,
- GREPOVIČKY č. 9.

Konečné poradie:

1. VATIMIOR – 132 bodov
2. CHATÁRI – 123 bodov
3. OVK ŽENY – 119 bodov
4. GREPOVIČKY – 116 bodov
5. FK 34 – 113 bodov
6. ŽAKOBA – 107 bodov
7. OVK BRUSNO – 106 bodov
8. DAREBÁCI – 102 bodov

Poradie sprievodnej súťaže vo vrhu kluchou:

1. Ján Kadlec – 7,35 m
2. Adam Kliment – 7,02 m
3. Igor Štefanovie – 6,69 m

Akcia „Čipkárskô 2014“ mala aj ďalšie spoločenské, kultúrne či športové časti. Hneď po odštartovaní súťaže vo varení čipkárskeho sa predstavili tancom deti z MŠ. Od 11.00 hod. bola v Miestnom kultúrnom stredisku Brusno otvorená predajná výstava obrazov a umeleckých diel zahraničných a domácich umelcov v rámci 10. medzinárodného maliarskeho a sochárskeho sympózia. Akciu pod patronátom obce Brusno a Kúpeľov Brusno a. s. organizačne zabezpečoval náš rodák Marián Mikloš, čerstvý laureát Ceny obce Brusno. Počas dňa sa predstavili domáce hudobné zoskupenia a folklórny súbor Mladost'. Hudobný doprovod počas varenia zabezpečoval Milan Petko. Večer bola tradičná veselica pod „holým nebom“. Lenže z toho neba tak lialo, že sa rozprúdila až pred polnocou, keď prestalo pršať.

Predpokladaný termín akcie „Čipkárskô 2015“ je 30. mája 2015. Dúfame, že na budúci rok nebudeme musieť meniť termín tejto akcie a počasie k nám bude vládnejšie.

Ďakujeme sponzorom:

STREDOSLOVENSKÁ VODÁRENSKÁ SPOLOČNOSŤ a.s., Partizánska cesta 5, Banská Bystrica, Pivnica Radošina s.r.o., Slovenská agentúra pre CR Bratislava, KÚPELE BRUSNO, a.s., PEKÁREŇ FLOSNÍK BREZNO, ŽP GASTRO SERVIS s.r.o., Hotel Brusno – EVONA ELECTRONIC, DOMINEX-BSK s.r.o. (Katarína Kohútová), Urbárske a pasienkové spoločenstvo Brusno, Urbárske a pasienkové pozemkové spoločenstvo Ondrej, Karol Konárik, Igor Hermánek, Ján Gera, Ing. Peter Ivic, Jana Samsonová-farby SABR, Peter Vrzal – PV FINAL-STAV s.r.o., Mauricius Korčok, KD INVEST- Ladislav Kolenič, Roman Kamenský, PharmDr. Miloš Ďuriančík – Lekáreň ARCUS.

Dom tradičných remesiel

Jeseň v záhrade a v kuchyni

V sobotu a v nedeľu 27. a 28. 9. 2014 sa v Miestnom kultúrnom stredisku v Brusne uskutočnil 3. ročník výstavy ovocia, zeleniny, kvetov a výrobkov z nich pod názvom „Jeseň v záhrade a v kuchyni“. Výstavy sa zúčastnilo 18 vystavovateľov a videlo ju viac ako 250 návštevníkov, ktorí mohli obdivovať výpestky našich záhradkárov. Počet návštevníkov pozitívne ovplyvnila aj akcia OZ Strieška „Zóna bez peňazí,“ ktorá sa konala o poschodie nižšie. Záhradkárska

tekvicou Vandy Antalovej. Tekvice dominovali aj na stole rodiny Rauchovej. Rozdiel medzi najmenšou okrasnou tekvičkou a najväčšou tekvicou bol naozaj obrovský. Veľmi peknou a pestrou expozíciou sa predstavila rodina Kováliková. Základ v nej tvorili rôzne druhy tekvic a čili papričiek v kvetináčoch doplnené pestrofarebnými paprikami, krásnymi jablkami, zeleným i červeným hroznom a slnečnicami. Ing. Ján Sanitra vystavoval štrnásť odrôd jabĺk, dva druhy brusníc v kvetináči a štyri rôzne druhy medu. V tejto expozícii sme mohli porovnať aj chemicky ošetrované jablká s bio jablkami tej istej odrody. Pekné veľké jablká, obrovské hrušky a lieskové orechy priniesol Ing. Emil Gregor. Pekné papriky a hrozno vystavovala aj rodina Karola Krajčíra, ml. Nechýbal ani pór Gitky Zázrivcovej a okrasná kapusta Elenky Vaníkovej. Rodina Krakovská vystavovala okrasné tekvičky a hrozno. Pekne naaranžované zátišie s hroznom a súdkom bolo aj na stole rodiny Vierikovej. Tí mali vystavené aj zaváraniny, lekváre, orechy, peknú koreňovú zeleninu, čiernu reďkev, papriku a zemiaky. Michal Živický priniesol veľký dvojkaleráb v kvetináči, biele tekvice, cukety, krásne jablká a pekný borievkový bonsaj. Dva listnaté bonsaje v jesennom habite boli aj na stole rodiny Vaníkovej. Tí vystavovali aj jablká, mrkvu podlhovasté paradajky, cukety, biele tekvice a fazuľu. Michal Kubus mal nádh-

sezóna bola poznačená daždivým letom a na vystavovaných exponátoch to bolo vidieť. Zatiaľ čo tekvice, kapusta a mrkva boli celkom pekné, petržlen a zemiaky boli poznačené nadmerným vlhkom a z jabĺk sa len ťažko vyberalo niečo na výstavný stôl. Hrušky a slivky takmer neboli vystavované a hroznu znateľne chýbali slnečné lúče. No i tak bolo čo obdivovať. Hneď pri vstupe upútalo návštevníkov zátišie s vozíkom – rebrinárom a obrovskou

ernú kapustu, kýmnu repu, kvaku, zeler, fazuľu a aróniu (čiernu jarabinu). Všetko poriadne veľké. Rodina Kubusová z Okružnej ulici ukázala niekoľko druhov fazule, zemiaky, tekvice, cesnak, cibuľu, mrkvu a koláč („stará móda klasik“ a „stará móda v gul'kách“). Rodina Priškinová už tradične propagovala dule, u nás stále nedocenené ovocie. Z kvetov zaujali georgíny Ľubky Kováčikovej z Oremlazu a suché aranžmá Gitky Sidorovej. Na záver výstavy bola

ochutnávka torty v tvare košíka s ovocím od Danky Parobekovej. Torta bola taká pekná, až nám ju bolo ľúto rozkrájať. Aj keď tento rok nebol z hľadiska úrody práve najlepší, zemiakov a kapusty bolo dosť a čo nám Slovákom už viac treba. Hádám ešte klobáska, ale to už je trochu iný artikel. Ale ktovie? Možno na rok... A na rok prídte niečo vystaviť aj vy, čo sa ešte okúňate. Alebo nám môžete niečo nakresliť na tému „Jeseň v záhrade a v kuchyni,“ tak ako nám

nakreslili tento rok žiaci ZŠ s MŠ v Brusne. Aj ich výkresy prispeli k pestrosti a dobrej úrovni tohoročnej výstavy. My sa už teraz tešíme na vás a na budúcoročnú výstavu, ktorá je plánovaná na 3. a 4. októbra 2015.

- JV-

Vianoce a zima bez kyslej kapusty? To vaše zdravie neustojí!

Kyslá kapusta obsahuje látky, ktoré pomáhajú bojovať proti rakovinovým ochoreniam. Je známa pomerne vysokým podielom vitamínu C, ktorý patrí k najdôležitejším antioxidantom. Vlákna spolu s užitočnými baktériami podporuje tráviace procesy. Čo by ste ešte o kyslej kapuste mali vedieť?

Možno aj vy si spomínate na obdobia, keď na dedinách naše staré mamy a otcovia „tlačili“ strúhanú kapustu do malých súdkov, aby ich počas studených a tmavých mesiacov ochránila pred chorobami a stala sa neodmysliteľnou súčasťou ich jedálneho lístka. Ako je to aktuálne? Našťastie, aj dnes si mnohí z nás uvedomujú, aké benefity má kyslá kapusta.

Čo všetko kyslá kapusta obsahuje?

Kyslá kapusta je bohatá na vitamín C, ktorý má schopnosť bojovať proti škodlivým voľným radikálom. Zastúpené sú aj vitamín K, vitamíny skupiny B vrátane kyseliny listovej, ďalej železo, vápnik, draslík, meď, horčík, mangán, selén, zinok a ďalšie. Samozrejme, kyslá kapusta obsahuje aj sodík (sto gramov pokryje jeho dennú dávku cca na 30-40 percent, teda ľudia s niektorými zdravotnými problémami ako vysoký krvný tlak by to s konzumáciou kapusty nemali preháňať alebo konzumovať kapustu so zníženým obsahom sodíka). Kapusta je vhodnou zložkou jedálneho lístka aj pre ľudí s obezitou a nadváhou, pretože obsahuje minimum kalórií (cca 20 – 25 kcal na 100 g).

Prečo konzumovať kyslú kapustu? Tu je niekoľko dôvodov:

• Podporuje činnosť imunitného systému

V zimnom období ľudské telo ľahšie podľahne baktériám a vírusom. Preto je dôležité podporovať činnosť imunitného systému, od ktorého závisí naša odolnosť voči chorobám. Zásahu na tom má vitamín C, ale aj zlúčeniny s názvom izotiokyanáty, ktoré podľa viacerých vedeckých štúdií môžu zabrániť vzniku onkologických ochorení. Okrem toho prospešné baktérie pomáhajú odvádzať z tela toxické látky, ktoré by mohli spôsobiť zdravotné problémy.

• Podporuje trávenie a odstraňuje zápchu

Pocit nafúknutého brucha, plynatosť, nepravidelná stolica. Zdravotné ťažkosti, ktoré rozhodne nepatria k tým príjemným. Človek často hľadá „zázračné“ prostriedky, ktoré ho majú týchto problémov zbaviť. A v mnohých prípadoch sú aj finančne nákladné. Lenže pomôcť môže aj „obyčajná“ kyslá kapusta! Na tento účel je stvorená hlavne tepelne neupravená, pretože v tomto stave obsahuje rad probiotických baktérií (*Leuconostoc mesenteroides*, *Lactobacillus brevis*, *Pediococcus pentosaceus* a *Lactobacillus plantarum*) podporujúcich činnosť čriev a bojujúcich proti črevným parazitom.

• Chráni pred kardiovaskulárnymi ochoreniami

Odborníci varujú, že stále konzumujeme nízke množstvo zdraviu prospešnej vlákniny. Z hľadiska zdravia srdcovo-cievneho aparátu je dôležitá najmä rozpustná vlákna, ktorá má schopnosť znižovať množstvo nebezpečného tuku v krvi. Práve vysoký cholesterol je jednou z príčin kardiovaskulárných ochorení, ktoré patria na prvé miesta v rebríčkoch úmrtnosti.

• Stop anémii

Za jednu z hlavných príčin vzniku anémie (prejavuje sa príznakmi ako únava, malátnosť, bledosť atď.) je považovaný nedostatočný príjem železa, ktorého dobré vstrebávanie je závislé aj od vitamínu C. A kyslá kapusta obsahuje obe tieto látky!

• Pre lepšiu náladu a viac energie

Čím sa vyznačuje západná strava? Bohužiaľ, stále konzumujeme vysoké množstvá rýchlych sacharidov, tučných, mastných a vyprážaných jedál. Či chceme, alebo nechceme strava ovplyvňuje nielen fyzické, ale aj psychické zdravie, a teda počet ľudí s psychickými problémami neustále rastie. Pravidelnou konzumáciou kapusty je možné zlepšiť nielen fyzické, ale aj duševné zdravie. Kyslá kapusta obsahuje vitamíny skupiny B, ktoré majú zásluhu na normálnom fungovaní nervovej sústavy.

Viete si predstaviť zimu bez kyslej kapusty?

-i-

Dobrovoľný hasičský zbor

Posledné informácie v predchádzajúcich Čipkárskych zvestiach sa končili prípravami na májové oslavy obce, hasičského zboru a ďalších subjektov v obci. Dobrovoľný hasičský zbor v Brusne v tomto roku oslavoval už 120. výročie svojho založenia. Oslavy takéhoto významného výročia boli rozložené na viac dní, a preto stručne spomeniem ich priebeh.

Mesiac máj sme začali oslavami Dňa hasičov a nášho patróna sv. Floriána. Dňa 2. mája odznela v miestnom rozhlase relácia k tomuto nášmu sviatku. Hasiči si na miestnych cintorínoch uctili pamiatku našich zosnulých členov zapálením sviečok a vo večerných hodinách sa konalo v obradnej miestnosti obecného úradu prijatie hasičov - jubilantov, ktorí sa v tomto roku dožívajú svojich životných jubileí. Starostkou obce Vierkou Krakovskou boli prijatí: Peter Gonos, Miroslav Hraško, Mária Kováčiková, Ján Kováčik, Vladimír Kováčik, Emília Kelemachová, Miroslav Kelemach, Marián Lamper, Anna Arvajová, Margita Zázrivcová. Na začiatku podujatia zaznel spev Editky Pikulovej a báseň žiačky zo ZŠ s MŠ v Brusne. Nasledoval príhovor predsedu organizácie Dušana Zázrivca a predstavenie jubilantov v podaní Dagmar Sрниakovej. Po príhovore starostky obce boli jubilanti oceňovaní drobnými darčekom a vykonalí zápis do pamätnej knihy obce. Bol to veľmi pekný večer a ocenenie hasičov za ich dlhoročnú a nezištnú prácu v našom zbore.

V nedeľu 4. mája sa na kopci „Dubinka“ konala poľná sv. omša na počesť sv. Floriána, ktorú v tomto prostredí po prvýkrát celebroval pán farár Marián Bublinec. Aj keď v obci fúkal pomerne silný vietor, dolinka pod krížom bola uchránená pred vetrom a slnko dotváralo príjemnú atmosféru svätej omše. Hasiči so svojimi symbolmi - sochou sv. Floriána a zástavou, ako aj čítaním písma svätého dotvárali krásnu atmosféru tohto hasičského sviatku.

V nedeľu 10. mája sa konala v MKS slávnostná členská schôdza pri príležitosti osláv 120. výročia založenia hasičského zboru. Na tejto akcii sa zúčastnila starostka Brusna Vierka Krakovská, starosta Pohronského Bukovca Igor Šagát, funkcionári OV DPO Banská Bystrica, hasiči z okolitých obcí a samozrejme, domáci hasiči. Správu o hasičskom zbore predniesol predseda Dušan Zázrivec. Poďakovanie za dlhoročnú prácu hasičom zaznelo z úst našej starostky obce. Za OV DPO pozdravil prítomných okresný veliteľ Ján Ivanič. Nasledovali rozkazy o povýšení do vyšších hodností a ocenenie hasičov za ich doterajšiu prácu. Medailou „Za príkladnú prácu“ boli ocenení Jana Kajdová, Martin Pančuška, Ing. Jozef Šimeček. Medailou „Za mimoriadne zásluhy“ Marián Karcel a Marcela Kolpáková. Pozdravné listy boli odovzdané pre OV DPO a hasičské zbory okrsku. Každý účastník tohto podujatia dostal suvení DHZ k tomuto významnému výročiu - hrnček, magnetku s našimi hasičskými vozidlami a reflexnú pásku - všetko s logami našej DHZ. Následne naši členovia Viliam Hláčik a Marta Šimončíčová odovzdali prítomným krásnu tortu našej hasičskej zbrojnice. Po ukončení oficiálnej časti bolo ponúknuté občerstvenie a nasledovala aj tanečná zábava.

V piatok 16. mája sa konal v kinosále MKS Galavečer k oslavám obce a k okrúhlym výročiam hasičov, futbalistov a ďalších. Za hasičov boli prítomní: prezident DPO SR PhDr. Ladislav Pethő, člen prezídia DPO SR a predseda KV DPO Mgr. Ing. Ivan Chromek, Ph.D. riaditeľ OR HaZZ Banská Bystrica pplk. Ing. Dušan Mlynárik, riaditeľ OR HaZZ Brezno pplk. Ing. Ivan Švantner, funkcionári OV DPO a domáci hasiči. Priebeh tohto podujatia je dokumentovaná v inej časti Čipkárskych zvestí, a preto spomeniem stručne len hasičskú časť. V príhovore k hasičom vystúpil prezident DPO SR L. Pethő a po ňom ocenil radom sv. Floriána JUDr. Imricha Kolpáka. Následne boli ocenení od OV DPO Banská Bystrica medailou Za spoluprácu III. stupňa Kúpele Brusno a obec Brusno. Ocenenie prevzali Štefan Hrchka a Vierka Krakovská. Prezident DPO SR spolu s predsedom KV DPO odovzdali hasičom Brusna Čestnú stuhu DPO SR, ktorá bola

priviazaná na Čestnú zástavu DPO SR. Zástavu, ktorá bola hasičom udelená pri príležitosti 110. výročia založenia zboru v roku 2004, niesol predseda Dušan Zázrivec v doprovide I. Kolpáka st. a Miroslava Hraška. Veľmi dôstojné oslavy viacerých subjektov zostanú v našej pamäti a budeme si aj v budúcnosti dlho na ne spomínať.

Sobota 17. mája - 15. ročník akcie „Čipkárskô 2014“. Naši členovia sa už tradične zúčastňujú vo varení nášho tradičného jedla a v tomto roku to nebolo inak. Družstva T.M.A. Hasiči tvorili: I. Kolpák ml, M. Uhrík, T. Hláčik, M. Hláčiková. Všetci hasiči čakali najmä na popoludnie, pretože v tento deň sme sa mali dočkať významného posilnenia hasičskou technikou. Vo februári 2014 bolo odovzdané vozidlo Tatra 815 CAS 32 na repasáciu, ktorá bola vykonávaná zo štátnych prostriedkov bez finančných prostriedkov obce. Bola vyhotovená nová nadstavba, zväčšená nádrž na vodu a penidlo,

prerobené skrinky pre lepšie uloženie potrebného hasičského materiálu a ďalšie technické vylepšenia. Oficiálne slávnostné odovzdanie tohto vozidla bolo vykonané od 14,00 hod. ministrom vnútra SR JUDr. Róbertom Kaliňákom za doprovodu generálneho sekretára DPO SR Vendelína Horvátha, riaditeľa OR HaZZ pplk. Ing. Dušana Mlynárika a ďalších hostí pri hasičskej zbrojnici.

Na záver našich osláv sme dňa 31. mája organizovali jarnú okresnú súťaž Plameň na futbalovom ihrisku v Brusne. V kategórii chlapcov súťažilo 5 družstiev a zvíťazilo družstvo z Lučatína pred Brusnom, Šalkovou, Selcami a Vlkanovou. V súťaži požiarneho útoku s vodou zvíťazila Šalková a naši chlapci skončili na 4. mieste. Družstvo chlapcov tvorili: P. Hudák, J. Kerti, J. Chromek, S. Dlhôš, I. Kovalík, M. Majer, R. Vierik, Š. Krajčír, R. Grom, P. Koložvári. V kategórii dievčat zvíťazili dievčatá Brusna pred Badínom a Hladľom. V požiarnom útoku zvíťazili dievčatá z Hladľu pred Brusnom a Badínom. Družstvo dievčat: A. Krajčírová, K. Huťková, V. Chamková, B. Chrastinová, S. Kertiová, E. Kovalíková, Z. Chramcová, M. Hudáková, J. Kajdová, L. Kajdová, K. Miklošová. Vedúcim družstiev bol Andrej Zeman. Dievčatá ako víťaz okresnej súťaže postúpili na krajskú súťaž, ktorá sa konala 21. júna v Banskej Štiavnici. V súťaži namiesto A. Krajčírovej pretekala A. Zemanová a ostatné členky zostali nezmenené. V kategórii dievčat zvíťazilo družstvo z DHZ Pitelová (ZH) pred Sebechlebmí (KA) a Rimavským Brezovom (RS). Naše družstvo skončilo na 5. mieste. V disciplíne požiarneho útoku s vodou skončili na 3. mieste za Pitelovou a Nemeckou.

Dievčatá na krajskej súťaži, v Banskej Štiavnici

Okresná súťaž dospelých sa konala 14. júna na futbalovom ihrisku v Medzibrode. Súťaže sme sa zúčastnili len s jedným družstvom mužov. Na súťaži sa nám nedarilo, pokazili sme disciplínu požiarny útok s vodou a skončili sme až na 18. mieste.

Zásahová činnosť

Technický výjazd – dňa 30. júna sa z prívalej vody na ul. Oremlaz upchala kanalizácia a po zatopení vozovky bola prečisťovaná kanalizácia.

Dopravná nehoda – dňa 20. júla spadlo motorové vozidlo Mazda z mosta do rieky Hron a hasiči spolu s ďalšími zložkami vykonávali činnosť súvisiacu s vytiahnutím havarovaného vozidla, zabezpečením dopravy, zabezpečením ochrany pre peších. Most zostal čiastočne bez zábradlia.

Požiar – dňa 21. júla (nedeľa) v popoludňajších hodinách vypukol požiar drevenice Stanislava Mikloša na ul. Rad v časti Ondrej. Členovia DHZ v Brusne v priebehu niekoľkých minút pri lokalizácii požiaru vytvorili útočné vedenia z prednej strany drevenice, t.j. z ulice Rad z vozidla Iveco Daily cez hadice B na 2xC. Zo zadnej strany od ulice Školskej vytvorili zásah útočného vedenia z vozidla Tatra 815 cez hadice B na 2xC. Následné boli vytvorené linky na dodávku vody z nadzemného hydrantu na ul. Školská (od obecného úradu) s dodávkou vody pre hasičské vozidlá. Po príchode hasičov z OR

Okrem tradičných disciplín pribudla pre starších žiakov aj nová disciplína - hasiace prístroje. V kategórii mladších chlapcov sa súťažilo o Putovný pohár starostu obce Pohronský Bukovec. V tejto kategórii súťažilo 6 družstiev a družstvo Brusno II zvíťazilo pred Šalkovou a Brusnom I.. V kategórii starších chlapcov o Putovný pohár starostky obce Brusno zvíťazil Lučatín pred Selcami a Šalkovou. V kategórii mladších dievčat o Putovný pohár starostu obce Medzibrod súťažilo 5 družstiev a zvíťazili Selce pred Nemeckou a Brusnom. V kategórii starších dievčat o Putovný pohár starostu obce Lučatín súťažili 4 družstvá a zvíťazili dievčatá z Nemeckej pred Hladľom, Badínom a Brusnom. Odmenených vecnými darmi bolo 60 súťažiacich mladých hasičov z rúk starostov obcí a hasičských funkcionárov. Na veľmi pekné a hodnotné ceny prispeli viacerí sponzori, ktorým aj na tomto mieste srdečne ďakujeme za ich priazeň k hasičskej organizácii.

Mladší chlapci: Brusno II – S. Dlháš, J. Chromek, T. Pisarovič, B. Bučková, S. Dlhášová.

Brusno I: P. Hudák, Š. Krajčír, M. Majer, I. Kovalík, P. Koložvári.

Mladšie dievčatá: J. Kajdová, L. Kajdová, A. Zemanová, A. Krajčírová, P. Kočícká.

Staršie dievčatá: M. Hudáková, A. Matušková, M. Melišová, V. Žabková, V. Chamková.

HaZZ Banská Bystrica sa spoločne postupovalo až k úplnej likvidácii požiaru. Na akcii sa zúčastnilo 17 hasičov z Brusna a 10 hasičov z OR HaZZ Banská Bystrica, ktorí prišli na 3 vozidlách. Po likvidácii požiaru domáci hasiči poskytli pomoc pri ochrane majetku a vykonávali kontrolu priestoru až do ranných hodín pre prípadné obnovenie požiaru.

Prietrž mračien – dňa 3. augusta (nedeľa) v popoludňajších hodinách nastala prietrž mračien a už po malej chvíli začala voda ukazovať svoju silu v časti obce Brusno. V Brusenci voda nestačila pretekať potrubím potoka a vyliala sa na cestu. Bolo potrebné prečistiť potok, aby sa voda dostala späť do svojho koryta. Podobnú silu ukázala voda pod parkoviskom v kúpeľoch a za Hrabínami. Veľký prúd vody prechádzal potokom Brusnianka, našťastie chýbalo cca 60 cm vody, aby sa voda vyliala aj z potoka. Svoju silu ukázala aj v časti Pod Brezinkou.

Okrsková súťaž

V nedeľu 10. augusta sa konal v Pohronskom Bukovci 21. ročník hasičskej okrskovej súťaže. Pod pamätníkom SNP nastúpilo 5 družstiev DHZ okrsku. Po úvodných príhovoroch a pozdrave starostu obce Igora Šagáta začali družstvá súťažiť v požiarnom útoku na 2 pokusy do kopca. Súťaž sa vykonávala na jednej mašine a sacom vedení, ktoré zapožičalo DHZ Medzibrod. Najlepší výkon dosiahli hasiči z Lučatína pred Medzibrodom a Brusnom, Hladľom a domácim Pohronským Bukovcom. V preteku všestrannosti jednotlivcov o Putovný pohár predsedu OV DPO Banská Bystrica súťažilo 15 hasičov. Zvíťazil D. Selecký z Lučatína. Náš A. Zeman skončil na piatom mieste, A. Pikula bol deviaty a M. Pančúška trinásty.

Jesenná súťaž Plameň

Dňa 27. septembra sme organizovali za pekného slnečného počasia jesenné kolo hry Plameň v priestoroch kúpeľov v Brusne. Pred samotnou súťažou bola vyhodnotená aj okresná literárna a výtvarná súťaž na tému „Požiarna ochrana očami detí“. Vo výtvarnej súťaži deti z Brusna získali päť ocenení. Potom v okolí areálu kúpeľov v Brusne súťažili chlapci a dievčatá v štyroch kategóriách.

Sponzori súťaže: Obecný úrad v Brusne, Kúpele Brusno, a.s., Ing. Ján Slovák, PYROBOSS s.r.o., Nemce, Pohostinstvo u Babky, Selce, Leslan s.r.o., Selce, Ing. Adrián Alberty, Banská Bystrica, Marta Šimončíčová, Brezno.

Asistenčná hliadka

Dňa 29. augusta sme sa zúčastnili ako požiarna asistenčná hliadka pri príležitosti osláv 70. výročia SNP. Akcia sa konala pri pamätníku SNP v Pohronskom Bukovci. Taktiež sme vykonávané asistenčné hliadky v mesiaci október na Majstrovstvách sveta v kulturistike a vo fitness, ktoré sa uskutočnili v MKS v Brusne. Hasiči si zodpovedne splnili svoje úlohy.

PRIPRAVUJEME:

- 10. 1. 2015 – tretí hasičský ples v liečebnom dome Poľana,
- 17. 1. 2015 – výročnú členskú schôdzu DHZ v MKS,
- 14. 2. 2015 – fašiangovanie a fašiangovú zábavu,
- 27. 3. 2015 – členská schôdza DHZ,
- 3. - 4. 4. 2015 – stráženie Božieho hrobu a následná účasť na sv. omši,
- apríl – vykonanie preventívnych protipožiarnych prehliadok na ul. Konopiská, Kúpeľná, Lúka, Záhumnie,
- apríl – otváracie cvičenie, nácvik družstiev,
- máj – oslavy Dňa hasičov, prijatie hasičov – jubilantov na obecnom úrade a ďalšie súvisiace aktivity.

Nakoľko sa v poslednom období stretávame so záujmom mnohých našich občanov a najmä mladých ľudí o členstvo v našej organizácii, chcem upozorniť všetkých, že náš DHZ je otvorený každému, kto chce u nás pracovať. Máme pomerne širokú škálu rôznych aktivít a záleží na každom z Vás, aby ste si našli svoje miesto medzi nami. Môžete osloviť členov výboru, aby vám vysvetlili podmienky členstva a určite vás radi privítame medzi nami.

JUDr. Imrich Kolpák, tajomník DHZ

Občianske združenie
S3eŠKa

Stavanie mája

Už niekoľko rokov sa večer pred prvým májom stretáva naša partia kamarátov a pripravuje sa na obľúbenú akciu – stavanie májov pred domy našich dievok, slobodných mladých sestier a kamarátok. Prvé májové ráno už stoja pred ich domami ozdobené mladé briezky, z ktorých sa každoročne veľmi tešia. Tento rok bol však niečím výnimočný. Už viackrát sme sa spolu s mojím bratom Petrom chystali postaviť jeden veľký máj pre všetky mladé vydajashopné dievky v našom Brusne, tak ako majú mnohé obce v okolitom kraji. Podarilo sa nám to až tento rok pod zastrešením

nášho občianskeho združenia, ktorého členovia už tiež dlhšie rozmýšľali nad oživením tejto tradície. Pustili sme sa teda do výroby nášho prvého brusniansko-ondrejského mája. Pripravili sme všetky potrebné náležitosti, poriadnu rovnú smrekovú žrd', odkórnili sme ju a na vrch sme osadili mladý smriečok ozdobený farebnými stuhami. Pod smriečok samozrejme patrí ešte pestrofarebný veniec a takto ozdobený májičok „ani mladý zať“ sa mohol vydať na cestu obcou na vopred pripravené miesto, kde mal byť osadený. Za pomoci členov nášho občianskeho združenia, členov DHZ Brusno, kamarátov a rodičov sme náš prvý máj priniesli na nábrežie Hrona, kde sme sa rozhodli, že sa bude najlepšie vynímať. Po rozdelení úloh sme začali stavať. Prvý pokus bol neúspešný, ale na druhý sa náš máj už hrdlo týčil nad našou obcou a jeho pestrofarebné stuhy už viali pre radosť všetkým mladým dievkam našej dediny po celý mesiac máj. Dúfam, že sa podobné „stavanie mája“ bude konať každý rok. Snáď aj s muzikou a spevom, ako to má byť.

Naše občianske združenie nezaháľalo ani v druhej polovici tohto roka a všetci jeho členovia sa snažili svojou činnosťou a akčnosťou pomáhať, tešiť ľudí okolo nás, pokračovať v našich zabehnutých činnostiach a taktiež prinášať niečo nové.

Počas tohtoročného jubilejného ročníka súťaže vo varení Čipkárskoho sme opäť pripravili sprievodné akcie určené pre tých najmenších. Nepriazeň počasia nám však nedovolila usporiadať súťaž vo von na ihrisku, preto sme sa presunuli do priestorov miestneho kultúrneho strediska, kde už na deti čakali rôzne aktivity. Každý malý návštevník si mohol niečo pekné namaľovať, vyskúšať svoju rýchlosť, presnosť a bojovného ducha. Úlohou súťažiacich bolo absolvovanie všetkých pripravených stanovišť a po ich zdolaní si každý účastník odniesol zaslúženú sladkú odmenu.

Ing. Miroslav Šuch

Letný kresťanský tábor

Minulý rok si síce naše OZ Strieška dalo táborovú pauzu, ale na jeseň sme sa začali pravidelne piatkovo stretávať s deťmi na zborech a svätých omšiach, a tak si nás získali, že ročná pauza stačila a v lete sme zas naplno táborovali.

Tentokrát sme sa rozhodli (v porovnaní s predošlými táborovými ročníkmi) spoznať blízke okolie a v jeden krásny slnečný jarný deň sme sa vybrali na „nákuky“ do Ľubietovej. Chata Ľubetha a jej okolie nám tak učarovali, že o mieste letného kresťanského tábora bolo rozhodnuté.

Po jarných prípravách sme sa 13. júla vybrali za spoločným týždňovým dobrodružstvom. A kto? 51 fantastických bytostí vo veku 6 – 15 rokov a 11 členov „dream teamu“ vedúcich, tvoriacich v tábore Radu Ľubietovského cechu: richtárka Lenka, liečiteľka Evka, mních Maroš, hrnčiarka Veronika, šička Zuzka, pekárika Aninka, čipkárka Sára, kachliar Filip, kováč Lukáš, baník Peťo a Jánošík Miro, ktorého sme celý tábor ukrývali a prinavrátili sme mu silu nájdením jeho valašky a opasku.

V posledný deň prišla aj kráľovná Barbora (vlastným menom Monča) a doniesla nám listinu o pridelení mestských výsad Ľubietovej. Jánošík už viac nemusel utekať, kráľovskou listinou mu bola pri navrátená sloboda a mohol začať slávnostný jarmok zakončený veselicoou do neskorej noci. Ráno sme sa rýchlo pobalili a počkali na rodičov. Tábor sme ukončili 19. júla spoločnou choreografiou – tancom-belgičákom, ktorý sme venovali rodičom, a chutným gulášikom, ktorý nám navarili rodičia táborníkov na čele so šéfkuchárom Jurajom.

Tento priestor v Čipkárskych zvestiach by som chcela využiť na vyslovenie veľkého „Ďakujem“ za krásny, Pánom požehnaný táborový týždeň, za skvelých vedúcich, za vzájomnú trpezlivosť, za návštevníkov Zuzku, Dominiku, Moniku, za rodičovskú „guláš partiu“.

V neposlednom rade ďakujem našim rodičom, že nám ukázali, že s tým, čo máme a vieme, sa máme podeliť a odovzdávať to druhým. Ďakujem tiež všetkým deťúrencom, väčším aj menším za to, že ste to s nami skúsili. Verím, že ste boli s nami spokojní nielen Vy, ale aj Vaši rodičia a tešíme sa do videnia zas o rok.

Ďakujem za každé jedno euro, ktoré nám pomohlo zrealizovať náš tábor. Vďaka individuálnym darcom, Obecnému úradu Brusno, Farnosti Brusno, Nadácii Pontis a Slovenskej sporiteľni.

Lenka Longauerová

Zóna bez peňazí

V dňoch 27. – 28. 9. 2014 OZ Strieška v spolupráci s OÚ Brusno zorganizovali v Miestnom kultúrnom stredisku podujatie s názvom Zóna bez peňazí. Autorom tejto myšlienky je skupina ľudí, ktorí si hovoria Projekt Život a toto podujatie už druhý rok prebieha v rôznych mestách a obciach na Slovensku.

Pozvali sme ľudí, aby priniesli dobré, funkčné, ale nepotrebné veci a vzali si, čo ich zaujme, čo potrebujú. Všetko bez peňazí. V priebehu prvých pár minút sa nám zhromaždilo množstvo oblečenia, kníh, domácich potrieb, hrnčekov, textilu, elektrospotrebičov, kvetov a rastlín, hračiek, kozmetiky, dekorácií, bižutérie, atď. V žiadnom prípade nešlo o veci, ktoré by patrili do koša - snažili sme sa dozrieť na to, aby všetky ponúkané veci boli čisté a funkčné. Keď sme oznamovali, že naozaj sa za nič neplatí, reakcie boli rôzne - niektorí

tomu nemohli uveriť a uisťovali sa, či to myslíme vážne, iným odľahlo, ďalší nástojili na tom, že chcú zaplatiť (ale my sme sa nedali :)), niektorí si po počiatočných rozpakoch vybrali, čo sa im páčilo. Deti trávili najviac času pri hre s darovanými hračkami a pri sledovaní dobrodružného DVD z tábora v Ľubietovej. Za krásnu návštevnosť vďaka určite aj tomu, že na hornom poschodí v MKS prebiehala taktiež v tomto termíne výstava Jeseň v záhrade a v kuchyni, ktorá prilákala množstvo návštevníkov z radov Brusňanov i kúpeľných hostí. Pripravili sme aj drobné občerstvenie a čajík, a tak si účastníci mohli dobiť energiu popri prezeraní vecí, ktoré sa v priebehu akcie neustále obmieňali - staré odchádzali a nové pribúdali. Veríme, že mnoho vecí si našlo nových vďačných majiteľov. Veci, ktoré nikoho nezaujali, poputovali do charitatívnych inštitúcií - do Domu svätej Alžbety v Banskej Bystrici a pre Občianske združenie Dobrý pastier z Kláštora pod Znievom.

Naším cieľom bolo podporiť susedskú atmosféru v Brusne. Chceli sme ukázať, že často nevyužívame veci, ktoré by druhí vedeli využiť. Dúfame, že sa nám aspoň trochu v dnešnej dobe podarilo ukázať, že sú aj veci a hodnoty, ktoré sa nedajú finančne vyčíslieť a že aj bez hotovosti v peňaženke môže človek získať to, čo pre život potrebuje. Srdečne ďakujeme Obecnému úradu Brusno za bezplatné poskytnutie priestorov MKS na túto zaujímavú akciu a tešíme sa na ďalší ročník.

Lucia Kubíný

Turistický oddiel ONDROBRUS

Príroda je naša matka. Nie je to vôbec patetické. Správať sa k nej ľahostajne, či dokonca škodiť jej, znamená piliť si konár, na ktorom sedíme. A to je vlastne dosť nebezpečná záležitosť.

Ani sme sa nenazdali, je tu koniec roka a hoci bol upršaný, hodnotím ho ako jeden z najlepších turistických. S plánovaných 11-tych celodenných autobusových túr sa neuskutočnili len 2 a tie ostatné vám rada opíšem.

5. 5. 2014 - Donovaly: Patočiny

Cez kúpele Korytnica sme popri potoku vyšli do Lužianskeho sedla obdivujúc kopec Fedorka. Krásnymi rozkvitnutými lúkami vychádzame na Patočiny, odkiaľ vidíme našu Prašivú z Liptovskej strany.

15. 5. 2014 - Beseda s manželmi Dutkovcami

V deň besedy sme sa obávali najhoršieho - nebudeme môcť premietat', lebo pre silný vietor vypadávala elektrika. Našťastie, počas besedy všetko fungovalo ako malo a my sme opäť mohli putovať za poznáním. Marka nám hovorila o zlanení najvyššieho vodopádu sveta vo Venezuele, videli sme krásne obrázky z Karibiku a Duce nám porozprával o lezení na Kančendžongu - tretiu najvyššiu horu sveta.

17. 5. 2014 - Čipkárskô

Súťaže sme sa zúčastnili a hoci sme nevyhrali, čipkárskô bolo výborné, všetkým chutilo.

19. - 21. 6. 2014 - Ždiar - Poľské Tatry

Zorganizovali sme trojdňový výlet pre členov TO Ondrobrus - cieľom bolo spoznávanie Poľských Tatier. Ubytovanie sme zabezpečili v Ždiari v penzióne Piero, odkiaľ sme každodenne našim autobusom cestovali na vopred naplánované túry.

1. deň - Dolina Koščieliska - jedna z najkrajších a najnavštevovanejších dolín na poľskej strane Tatier. Popri ceste preteká potok lemovaný strmými skalami s množstvom tiesňav a jaskýň. My sme navštívili skalnú jaskyňu Mrožná. Na konci doliny v chate Ornak sme si oddýchlí a vrátili sa do osady Kiri.

2. deň - Giewont (1 895 m n. m.)

Giewont je horský masív v Poľských Tatrách dlhý 2,7 km. Hlavným vrcholom je Veľký Giewont (1 895 m n. m.), ktorý je považovaný za symbol Poľska, ako u nás Kriváň. Na vrchole je veľký železný kríž, ktorý vidieť zo Zakopaného.

3. deň - Kasprov vrch (2 122 m n. m.) - Červené vrchy Lanovkou z Kuzníc sme sa vyviezli na Kasprov vrch (2 122 m n. m.) a odtiaľ začíname túru na Červené vrchy dlhé asi 4 km. Zahrňujú štyri vápencové vrcholy - Temniak, Kresanica, Malolučniak a Kondratovu kopu, ktoré sú od seba oddelené plytkými sedlami. Cestou sme sa kochali pohľadmi na naše i poľské štíty a stáda kamzíkov.

13. 7. 2014 - Nízke Tatry: Demänovská dolina - Siná - Bôr

Túru začíname z Jasnej - Bielej Púte, odkiaľ prvou zastávkou po 15 minútach je Vrbické pleso. Cestou si pozeráme prázdne a zubom času spustošené rekreačné zariadenia. Chodníkom začíname stúpať do sedla Poľany. Po občerstvení pokračujeme cez Poľanu (1 889 m n. m.) na Bôr (1 887,6 m n. m.). Ideme po hrebeni, spreádzaní nádherným slnečným počasím. Cestou sa kocháme pohľadmi na končiare Nízkych Tatier. Po prudkom klesaní nás čaká

výstup na Sinú (1 560 m n. m.), ktorá nie je veľmi známa, ale podľa mnohých patrí k najkrajším končiarom západnej časti NT. Odtiaľto schádzame dolu k Demänovskej jaskyni slobody.

2. 8. 2014 – Západné Tatry: Baranec (2 184 m n. m.)

Tretí najvyšší vrch západných Tatier pre jeho polohu a veľkosť nad Liptovom sa nazýva i „Štít Liptova“. Jedna z najnáročnejších túr z výše 1 000 m prevýšením. Na vrchole sme si oddýchlí, zapísali sa do vrcholovej knihy a pokračovali hrebeňom na Žiarsku chatu a odtiaľ dole dlhou 6 km Žiarskou dolinou.

16. 8. 2014 – Vysoké Tatry: Roháčska dolina

Do doliny dlhej 10 km vstupujeme pri Lysej Poľane. Popri rieke Biela Voda sa kocháme pohľadmi na vrcholy, plesá, krásne vodopády. Z Poľského hrebeňa obdivujúc kvetenu schádzame na Sliezsky dom, ktorý je po rekonštrukcii. Po občerstvení nás čaká ešte 2,5 hod. dlhá cesta do St. Smokovca.

31. 8. 2014 – Západné Tatry: Roháčske plesá

Z parkoviska vychádzame Roháčskou dolinou, dlhou 4 km na Ťatliakovu chatu. Odtiaľ chodníkom obdivujúc Ostrý Roháč, Plačlivé vychádzame na Roháčske plesá, nad ktorými sa vypína Hrubá Kopa a Tri Kopy. Schádzame sutinovým chodníkom Spálenou dolinou na Roháčsky vodopád plný vody a odtiaľ zostupujeme na Adamcuľu.

11. 10. 2014 – Ochtinská aragonitová jaskyňa, Domica a Štít-nik

Ochtinská aragonitová jaskyňa je zaradená do Zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO a nachádza sa v Revúckej vrchovine. Jaskyňu objavili náhodou pri razení banských chodieb v r. 1954. Od r. 1972 je sprístupnených 230 m. V jaskyni je krásna aragonitová výzdoba vo forme ihlíc, trsov, kríčkov, hrotov. Jej biela farba kontrastuje s modravým pozadím vápencov. Domica je najväčšia jaskyňa Slovenského krasu nachádzajúca sa v južnom svahu Silickej planiny v okrese Rožňava. Spolu s jaskyňou Baradla v Maďarsku vytvára jaskynný komplex dlhý 25 km. Domica je dlhá 5 358 m a od r. 1932 je sprístupnený okruh dlhý 1 315 m. Domica patrí medzi najkrajšie jaskyne pre mimoriadnu pestrosť kvapľovej výzdoby a nezabudnuteľným zážitkom je aj plavba po podzemnej rieke Styx. My sme sa neplavili, lebo tento rok riečka nemá dostatok vody. Na Gemeri sme sa zastavili v Štítniku pozrieť gotický evanjelický kostol zo 14. stor., ktorý je národnou kultúrnou pamiatkou. Trojloďová bazilika má krásne hviezdicové a sieťové klenby a steny sú pomalované freskami na ploche 200m². Nachádza sa tu bronzová krstiteľnica s 15. storočia, lavice zo 16. - 18. storočia, renesančno-barokový oltár z r. 1636 a kazateľnica z r. 1693. Kostolom nás

sprevádzal pán farár a okrem histórie nám porozprával množstvo zaujímavostí z prebiehajúcich archeologických vykopávok.

9. 11. 2014 Kaľamárika – Poľana – vodopád Bystré

Kaľamárika (808 m n. m.) je jednou z početných skalných dominant na južnom svahu Prednej Poľany. Tvoria ju skalné steny, bralá a stĺpy, ktoré majú výšku 5 až 17 metrov. Odtiaľto vystupujeme popri horskom hoteli Poľana rovno na Poľanu (1 458 m n. m.). Vrch je husto zalesnený, je hmlisto a výhľady nemáme takmer žiadne. Po občerstvení v bufete horského hotela niektorí schádzajú do Hriňovej, iní dlhšou trasou cez vodopád Bystré. Vodopád je vysoký 23 metrov a patrí medzi najmohutnejšie vodopády na Slovensku.

29. 11. 2014 Vianočné trhy v Krakowe

Na zakončenie sezóny sme zorganizovali zájazd na predvianočné trhy a prehliadku starého Krakowa.

Záverom sa chcem poďakovať našim šoférom - p. Róbertovi a jeho synovi Petrovi za bezpečnú jazdu na našich cestách za poznaním a popriať všetkým obyvateľom Brusna pokojné Vianoce a šťastný nový rok 2015.

M. Kubusová

**Správy
z miestnej
kultúry**

Marián Mikloš

Kto zo „starých Brusňanov“ by ho nepoznal? Typická maliarska brada s bohatým sivým prelivom, výrazné oči, hlbavé čelo. V Brusne ho najčastejšie stretnete v týždni pred Čipkárskym. Vtedy tu organizuje medzinárodné maliarske a sochárske sympóziu. V inom čase ho stretnete najskôr v Bystrici, najlepšie v jeho ateliéri v Rudlovej. Hoci jeho rodný dom v Brusne oproti krížu (na dnešnej Železničnej ulici) už nestojí a on od roku 1971 žije v Bystrici, srdcom je stále Čipkár. Najmladší so šiestich detí tetky Maretky a báčika Ondra Kulišovie (tak sme ich my, Gáborovie vnúčatá volali) má už 71 rokov.

Vyštudoval strojársku priemyslovku v Piesku, neskôr Hutnícku fakultu Vysoké školy technickej v Košiciach, kde získal titul inžiniera. Počas štúdií v Košiciach študoval maliarstvo u akademického maliara Ľudovíta Felda a neskôr začiatkom osemdesiatych rokov zbieral sochárske skúsenosti od akademického sochára Jaroslava Kubičku v Banskej Bystrici. V roku 1974 sa stal členom BAV (Banskobystrickí amatérski výtvarníci), v roku 1990 členom združenia nezávislých výtvarníkov ARTEFAKT Bratislava a v roku 2008 členom ASA (Asociácia slovenského umenia). Od roku 1995 je slobodným umelcom. Zúčastnil sa množstva sympózií a výstav doma i v zahraničí. Jeho diela nájdete v galériách a múzeách na Slovensku,

ale i v Maďarsku, Česku a Rumunsku a v súkromných zbierkach asi v dvadsiatich krajinách sveta. Pred desiatimi rokmi mu primátor mesta Banská Bystrica udelil Pamätný list mesta Banská Bystrica a Dom Matice slovenskej v Banskej Bystrici mu udelil Pamätnú medailu za obetavú a významnú prácu v matičnom hnutí. 16. mája 2014 mu na slávnosti prvej zmienky o našich obciach bola udelená Cena obce Brusno za celoživotnú tvorbu, prínos v oblasti výtvarného umenia, obohatenie kultúrneho života obce, za šírenie dobrého mena a propagáciu obce Brusno.

Hoci vyštudoval hutníctvo, paradoxne mu učarovalo drevo. Jeho sochárska tvorba je plná ľudových motívov, motívov ženy a materstva, no nechýbajú ani sakrálné motívy. V maliarskych dielach neexperimentuje s novými technikami a smermi. Jeho techniky sú konzervatívne a také sú aj jeho motívy. Vidiecka krajina, príroda, históriou voňajúce mestské zákutia, človek minulosti spätý s prírodou, rodnou hrudou a prácou. Dáva na plátno to, čo ho najviac „chytá za srdce“. Kto sa chce o ňom a jeho diele dozvedieť viac, nech si prečíta jeho knihu - Marián Mikloš, ktorú vydal A grafik v roku 2013 pri príležitosti jeho sedemdesiatych narodenín. Málokto o ňom vie, že má počtom síce nevelikú, ale krásnu zbierku starých pohľadníc. Ale o tom až v budúcom čísle Čipkárskych zvestí. Teraz si ešte pripomeňme niektoré jeho slová, ktoré povedal pri odovzdávaní Ceny obce Brusno:

„Je pravda, že som odišiel pred 40 rokmi do Banskej Bystrice, ale tu som doma, tu sú moje korene a tu chcem tvoriť... Rodisko je len jedno, preto sa stále vraciam do rodiska pod túto krásnu Prašivú, do týchto krásnych kúpeľov, do Rudohoria, do dolín Peklo, Brzáčka... Tu som prežil krásne detstvo... a spomienky z detstva zostali vo mne... Chcem tvoriť ďalej, aby táto generácia, ktorá tu zostala, poznala tú krásu, pretože svet je krásny, ale Slovensko a naše rodisko je len jedno.“

„Kde som mal rodný dom, tam je dnes prázdno a človeku je ťažko... Môj rodný dom už nestojí... je to škoda, dúfam, že pani starostka zachová aspoň jeden starý banícky domov, kde by sa mohlo urobiť nejaké múzeum..., aby sa zachovala tradícia banícka, čipkárska, drevorubačská, verím, že aj to sa stane.“

„... naše staré kúpele, kde boli krásne zábavy, Annabály, kde sme sa stretávali, kde sme hrávali volejbal, futbal, basketbal, kde som sa naučil hrať stolný tenis... Tie naše staré kúpele treba zachovať, aby nezahynuli, ako Korytnica...“

„Prajem vám všetkým, aj sebe, veľa zdravia, aby sme mohli tvoriť, lebo tvorba, to je to najkrajšie. Ak človek vytvorí aspoň jeden obraz a páči sa to aspoň jednému človeku, tak nežil zbytočne.“

A na záver si pripomeňme ďakovné verše, ktoré odznali pri udelení Ceny obce Brusno 16. 05. 2014

Kulišovi

Si jedným z nás, snád' čímsi iný,
pre veci vzácne Ti srdce bije.
Zamilovaný do krajiny
a sveta zašlého, čo kde-tu ešte žije.

A Ty ho srdcom pohládzaš
a štetcom vkladáš do diela.
Svet niekdajší, čo odchádza
na čisté plátno prestieraš.

Obrazy dedín, krajinky lazov,
malebné mestské zákutia
na plátnach Tvojich obrazov
spomienky v mysli rozprúdia.

Často si na čas zabúdaš
v ateliéri štyroch stien.
Rôčik za rôčkom pribúdaš,
až na bradu Ti sadol srieň.

Umelec nestarne, lež dozrieva.
Dozrel si aj Ty ako poklad vínný
s chuťou, čo v ústach dlho doznieva
s buketom čistej človečiny.

Čo popriať Ti do ďalšej tvorby?
Nech stále tvoříš to, čím žiješ.
Nápady ako z bezodnej torby
nech stále nové vyťahuješ.

Aby to v tebe ďalej vrelo,
nech štetcom, dlátom krásne kúzlíš.
Ďakujeme za Tvoje dielo.
Tvor ešte dlho, drahý náš Kuliš!

-JV-

Z činnosti UaPPS Ondrej

Koniec kalendárneho roka je obdobím, keď jednotlivci i rôzne fabriky či organizácie bilancujú svoje celoročné aktivity. Platí to aj o našom spoločenstve. Rok 2014 bol v dôsledku minuloročnej kalamity pre nás pomerne náročný. S obnovou zničeného lesa sme začali už v marci, no priaznivé počasie nám umožnilo vysádzať sadenice aj na jeseň. Spolu sme vysadili 63 100 malých stromčekov (2200 ks smreka, 1000 ks jedle, 1000 ks borovice a 58 900 ks buka). Na ploche okolo 12 ha sme realizovali uhadzovanie, výtin nežiaducich drevín sme urobili na ploche okolo 9,45 ha a prerezávky na rozlohe približne 5,20 h.

Popri lesných prácach sme sa venovali aj ukončeniu rekonštrukcie našej chaty. V súčasnosti je už schopná prevádzky. Nachádza sa v nej 18 miest na spanie, spoločenská miestnosť pre 60 ľudí, jedna menšia spoločenská miestnosť, dve kuchynky a sociálne zariadenia. Záujemci o jej využitie sa môžu prihlásiť na telefónnych číslach 0911 739 833 alebo 0905 863 071.

Nemenej dôležitým počinom nášho spoločenstva bolo podanie projektu na rekonštrukciu protipožiarnych lesných ciest a na obnovu lesa.

Na záver sa chcem poďakovať všetkým, ktorí sa podieľali na zvládnutí množstva prác. Zároveň prajem všetkým spoluobčanom radosť z prežitia vianočných sviatkov a veľa zdravia i pohody v novom roku.

Ján Gera, predseda spoločenstva

Protokol o skúške č. 7592/2014

Tento protokol obsahuje výsledky akreditovaných skúšok, ktoré sú označené A, výsledky neakreditovaných skúšok označených N, výsledky subdodávok označené SA.

Názov a adresa laboratória: Odbor riadenia kvality – Laboratórium BB, Partizánska cesta 5, Banská Bystrica 974 01. **Meno a adresa zákazníka:** Závod 01 Banská Bystrica, Partizánska cesta 73, 974 79 Banská Bystrica. **Dátum odberu (prevzatia vzorky) výkonu skúšky (od - do):** od 04. 08. 14 do 08. 08. 2014. **Odborné miesto:** Brusno – Obecný úrad. **Matrica:** pitná voda.

Ukazovateľ	Metóda stanovenia	Povolený limit	Výsledok	Rozšír. neistota (k=2)	Merná jednotka	Poznámka
Farba	STN EN ISO 7887	20	12	10 %	mg/l	A
Zákal	STN ISO 7027	5	3,0	20 %	FNU	A
Reakcia vody	STN ISO10523	6,5 – 9.5	7, 59	0,15	-	A
Vodivosť	STN EN 27888	-	57,5	5 %	mS/m	A
Chemická spotreba kyslíka manganistanom	STN EN ISO 8462	3,0	<0,50	-	mg/l	A
Absorbancia (254 nm, 1 cm)	STN 757360	0,08	0,066	10 %	-	A
Amónne ióny	STN ISO 7150-1	0,5	<0,10	-	mg/l	A
Dusitany	STN EN 26777	0,5	<0,020	-	mg/l	A
Dusičnany	STN 757430	50	<4,00	-	mg/l	A
Železo	STN ISO 6332	0.2	<0,05	10 %	mg/l	A
Mangán	STN EN ISO 15586	0,05	0,00032	15 %	mg/l	A
Escherichia coli	STN EN ISO 9308-1	0	0	-	KTJ/100ml	A
Koliformné baktérie	STN EN ISO 9308-1	0	0	-	KTJ/100ml	A
Enterokoky	STN EN ISO 7899-2	0	0	-	KTJ/100ml	A
Kultivovateľné mikroorganizmy pri 22°C	STN EN ISO 6222	200	52	15 %	KTJ/1ml	A
Kultivovateľné mikroorganizmy pri 37°C	STN EN ISO 6222	50	31	25 %	KTJ/1ml	A
Clostridium perfringens	STN EN ISO 26461-2	0	0	-	KTJ/100ml	N
Vláknité baktérie (okremželezitých a mangánových)	STN 757711	0	0	-	jedinice/ml	A
Železité a mangánové baktérie	STN 757711	10	0	-	%pokr.	A
Mikromycéty stanoviteľné mikroskopicky	STN 757711	0	0	-	jedinice/ml	A
Živé organizmy	STN 757711	0	0	-	jedinice/ml	A
Mŕtve organizmy (okrembezfarebných bičikovcov)	STN 757711	30	0	-	jedinice/ml	A
Bezfarebné bičikovce	STN 757711	0	0	-	jedinice/ml	A
Abiosestón	STN 757712	10	5	50%	%pokr.	A
Chuť prijateľná pre spotrebiteľa	STN EN 1622	-	Prijateľná	-	-	N
Pach	STN EN 1622	-	bez zápachu	-	-	N
Teplota vody	STN 757375	-	18,5	-	°C	N
Voľný chlór	sety	0,05-0,3	0,10	-	mg/l	N

Za správnosť protokolu zodpovedajú: Ing. L. Fabinyová. Protokol schválený 9. 9. 2014.

Zber separovaného zberu pre rok 2015

Mesiac	Plasty	Papier
JANUÁR	26. 01. 2015	28. 01. 2015
FEBRUÁR	23. 02. 2015	-
MAREC	30. 03. 2015	-
APRÍL	27. 04. 2015	01. 04. 2015
MÁJ	25. 05. 2015	-
JÚN	29. 06. 2015	-
JÚL	27. 07. 2015	01. 07. 2015
AUGUST	31. 08. 2015	-
SEPTEMBER	28. 09. 2015	30. 09. 2015
OKTÓBER	26. 10. 2015	-
NOVEMBER	30. 11. 2015	-
DECEMBER	28. 12. 2015	30. 12. 2015

Narodili sa...

Jakub Hrnčiarik
Adam Mokroš
Lucas Pikula
Elizabeth Gerová
Laura Fógelová

Matej Patráš
Michal Baliak
Matias Vaník
Katarína Geletková
Damian Smutniak

Opustili nás...

Marián Tišťan + 41 rokov
Lubomír Šebeš + 72 rokov
Anastázia Plšková + 91 rokov
Ján Lupták + 69 rokov
Tibor Slabecius + 77 rokov
Jaroslav Jarabák + 63 rokov
Blažena Petková + 81 rokov
Magdaléna Vaníková + 82 rokov
Pavol Čilík + 71 rokov